

A TISZÁNINNENI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

MISKOLCON
1929. ÉVI OKTÓBER HÓ
29. NAPJÁN TARTOTT
KÖZGYŰLÉSÉNEK ÉS
AZ EGYHÁZKERÜLETI INTÉZŐ-BIZOTTSÁG
1929. ÉVI NOVEMBER HÓ 21-ÉN MISKOLCON
TARTOTT ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

JANKA KÁROLY
EGYHÁZKERÜLETI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

164. SZÁM.

SÁROSPATAK.

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN

1929.

A tiszáninneri református egyházkerület 1929. évi október hó 29-én rendes közgyűlést tartott Miskolcon *dr. Révész Kálmán* püspök és *Dókus Ernő* egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt.

Jelen voltak :

Az abaúji egyházmegyéből: Cziáky Endre esperes, Papp József, Görgei János, Hörcsik Lajos lelkészi részről.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Farkas István esperes, Gaál Ferenc, Román Ernő, Kiss Albert lelkészi részről; Zsóry Lajos, Bottlik József, dr. Regéczy József világi részről.

Az alsózempléni egyházmegyéből: Kiss Ernő esperes, Meczner Béla gondnok, Kun Zoltán, Éles István, Janka Péter lelkészi részről; Hodossy Béla, dr. Meczner Tibor világi részről.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Elek József esperes, Svingor Jenő, Varga Imre, Pozsga József lelkészi részről; Bónis Aladár, Fekete Pál, Szepessy Gyula világi részről.

A gömör-tornai egyházmegyéből: Juhász László esperes, báró Ragályi-Balassa Ferenc gondnok, Dózsa Jenő, dr. Páhy József lelkészi részről; Horváth Elemér világi részről.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: Kovács István, Szalóczy Pál, Pósa Péter, Forgács Gyula, Szentmártoni Dániel lelkészi részről; dr. Kérészy Barna, Bernáth Aladár, dr. Soldos Béla világi részről.

Mint tanárképviselők: dr. Mátyás Ernő a sárospataki theol. akadémia, Elekes Imre a sárospataki főgimnázium, Csorba György a miskolci reálgimnázium, Péter Pál a miskolci leánygimnázium képviselőjében.

Mint tanítóképviselők: Tóth István, Péter József.

Mint egyházkerületi jegyzők: Janka Károly főjegyző, Lengyel István aljegyző lelkészi részről; Domby László főjegyző, dr. Horváth Zoltán aljegyző világi részről.

Mint egyházkerületi főügyész: dr. Kérészy Barna, mint egyházkerületi alügyész és pénztárnok: dr. Regéczy József.

Mint a sárospataki főiskola gazdasági választmányának képviselője: dr. Trócsányi József.

161. Dr. Révész Kálmán püspök az erőnek, világgosságnak, szeretetnek, áldásoknak Istenéhez emelő, egyházra, hazára, tanácskozásainkra áldást esdő imával vezeti be a közgyűlést.

162. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok általános, feszült figyelem mellett a következő beszéddel nyitja meg a közgyűlést:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Alig pár hónap előtt tartottuk meg egyházkerületünk tavaszi közgyűlését, amikor alkalmunk volt behatóbban foglalkozni aktuális kérdéseinkkel, református egyházunk, közelebbről pedig egyházkerületünk külső és belső állapotával, helyzetével. Ez a körülmény és a tárgyalás alá kerülő ügyek nagyobb száma s fontossága felmentenek attól, hogy ezúttal hosszabb nyilatkozatot tegyek.

Az elmúlt nyár folyamán azonban egyházkerületünk két oly kimagasló ünnepélynek volt színhelye, melyekről lehetetlennek tartom néhány rövid szóval meg nem emlékezni. — Ezek egyike az Országos Református Lelkészegyesület nagygyűlése volt, amelyen tagjainak nagy többsége megjelent, napokig tartó szakértekezleteken, behatóan foglalkozva anyaszentegyházunk belső és külső életével, reámutatva bajainkra, feltárva sebeinket, javaslatokat téve a segítség, a gyógyítás módja, eszközei tekintetében, egyszersmind alkal-

mat adva közel és távolról összesereglett hiveinknek, hogy a Mindenhatóhoz emelkedett lélekkel, legkiválóbb lelkipásztoraink ajakáról hallgathassuk Isten igéjének hirdetését.

Másik lélekemelő ünnepélyünk az Országos Presbiteri nagygyűlés, amely közel 3000 hitsorsosunk s presbiterünk jelenlétében és részvételével a hivek mély áhitata bensőséges mély vallásos érzületük mellett tett tanubizonyosága, a lelki táplálékok buzgó elfogadása és nagy lelki megerősödés közt folyt le, tanubizonyoságot téve azon nagy erőről, mely hittestvéreink vallásos érzületében, összetartásában rejlik és arról, hogy református egyházunk boldogulása, fejlődése elsősorban presbitereink vállain nyugszik, amely izmos vállak meg nem rendülő biztossággal tartják református egyházunk hatalmas épületét.

Ott nyert benyomásaim és tolmácsolt kérésem kiegészítéseként, e magas helyről is kérve kérem hittestvéreim mindenik tagját s azok minden rendű és rangú vezetőit, hogy ne lankadjanak a buzgóságban, áldozatkészségben, egyesítsék erejüket, támogassák egymást szeretettel s ha kell, elnézéssel, megbocsátással, mert ez biztosítja a sikert. — Ne engedjék magokat befolyásoltatni se jobbról, se balfelől, ne hallgassanak se a csüggedést, a lemondást hirdetők panaszos sirámaira, se a túlbuzgó lelkesítők és az izgatók szavára, hanem haladjanak az eddig követett nyugodt, békés, áldást, jó eredményt biztosító úton, tartsák fel jó viszonyukat a többi vallásfelekezetek hiveivel, kikkel mostanáig is békében, egyetértésben éltek, magyar hazánk fennmaradásának javára, boldogítására s gondolják meg, hogy kicsinnyé vált, száz sebből vérző hazánknak, a felekezetek közötti harc, egyenetlenkedés a kegyelemdőfést fogná megadni és akkor lennének ugyan esetleg erős nyakú kálvinisták, de szétzüllene, romokba dőlve heverne a magyar haza.

Ezen kérésem, ezen figyelmeztetésem előre-

bocsátása mellett, Elnök társammal együtt, mély tisztelettel, igaz szeretettel üdvözlöm Egyházkerületünk megjelent alkotó tagjait s az érdeklődőket, és a mai napra egybehívott Közgyűlésünket megnyitom.

Egyházkerületi közgyűlés hálával és azzal az érzelemmel fogadja főgondnokának megnyitó beszédét, amivel a család fogadni szokta a családfőnek a család tagjaihoz intézett, szeretet által sugalt, a család békéjét, egységét és boldogságát célzó atyai intelmét. Kéri is őt, hogy beszédét a jegyzőkönyvben leendő közlés céljára átengedni sziveskedjék.

163. Elnökség felhívására a gyűlési tagok hivatalos névsora felolvastatván,

közgyűlés a megjelenteket igazolja, Farkasfalvi Farkas Géza, Bónis Aladár, báró Bottlik István, Téglássy András, Zsóry György, Marton János, dr. Nagy Barna gyűlési tagoknak betegség, családi gyász, vagy másnemű elfoglaltság címén igazolt elmaradását tudomásul veszi.

164. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok a gyűlés megalakulása után napirend előtt egyházkerületünknek egy évtizedek hűsége és sokoldalú szolgálata által kipróbált munkására, Cziáky Endre abaúji esperesre összpontosítja a közgyűlés figyelmét, midőn az elismerés és szeretet áldott szavaival foglalja össze azt az elévülhetetlen, sok-sok érdemét, amellyel a közbizalom lépcsőin fokenként emelkedve szolgálta egyházát, egyházmegyéjét, a sárospataki főiskolát és Püspök urunk akadályoztatása idején, mint az ő helyettese, egyházkerületünket, adva annak személyében mindig méltó képviselőt, nem sajnálva időt, fáradságot és erőt, hogy jó és hű sáfárnak találtassék a rábizottakon. Indítványozza, hogy egyházkerületünk erre a gazdag

múltra azzal tegye fel a koronát, hogy földi jutalmat nem adhatva, őt a Főtiszteletű címmel ruházza fel, ebben fejezve ki iránta a szeretetnek és elismerésnek e címben megjelenő mélységes tartalmát.

Egyházkerületi közgyűlés mindenre kiterjedő figyelmű főgondnokának szív és lélek sugallta előterjesztését osztatlan helyesléssel fogadja, Cziáky Endre esperesnek a Főtiszteletű címet és abban mindazt a szeretetet, elismerést és melegséget megadja, amit iránta és közbecsüléssel kísért vezető munkássága iránt mindig érzett és szívből kívánja, hogy tisztelettel koszorúzott életén nyugodjék meg soká az Isten áldása!

165. A szavazatbontó-bizottság beterjeszti a f. évi évi szeptember 14-én Miskolcon tartott ülésének jegyzőkönyvét, mely szerint az üresedésben levő egyházkerületi lelkészi tanácsbírói állásra a beérkezett 219 érvényes szavazatból 192 szavazattal Szentmártoni Dániel borsodi lelkész, — a sárospataki theol. akadémia egyházkerületi képviselői állására 217 szavazattal Dr. Mátyás Ernő theol. akadémiai tanár s a sárospataki theol. akadémia zsinati pótképviselői állására 212 szavazattal szintén Dr. Mátyás Ernő theol. akadémiai tanár választatott meg. Jelenti a bizottság, hogy nem érkezett be szavazat a következő egyházakból: Berzék, Heves, Hernádkak, Imola, Kupa, Karcsa, Láca, Ládbesenő, Sátoraljaújhely, Szakácsi.

Közgyűlésünk a szavazatbontó-bizottság jelentése alapján Szentmártoni Dániel borsodi lelkészt megválasztott egyházkerületi lelkészi tanácsbírónak, Dr. Mátyás Ernő theol. akadémiai tanárt a sárospataki theol. akadémia egyházkerületi képviselőjének, ugyancsak Dr. Mátyás Ernő theol. akadémiai tanárt a sárospataki theol. akadémia

zsinati pótképviselőjének jelenti ki, az egyházi élet nagyobb mezőin való működésükben mindkettőjüket szeretettel és bizalommal üdvözli, Szentmártoni Dániel lelkészi tanácsbirótól a hivatali esküt kiveszi, Dr. Mátyás Ernőnek a sárospataki theol. akadémia zsinati pótképviselőjévé történt megválasztásáról a zsinat elnökségét értesíti s a szavazatot nem adott egyházak lelkészeit a sárospataki theol. akad. internátus javára az egyházkerületi pénztárba fizetendő 20—20 P. birságban marasztalja el.

166. A dunántúli egyházkerület mély meghatottsággal értesülvén arról a súlyos veszteségről, mely egyházkerületünket és főiskolánkat csabacsüdi Dókus Gyula főiskolai világi gondnok és egyházkerületi világi tanácsbíró elhunytával érte, az elhunyt kiváló érdemeit és emlékezetét kegyeletes érzelemmel jegyzőkönyvében megörökítve, egyházkerületünk mély gyászában osztozó részvétét nyilvánítja.

Egyházkerületi közgyűlésünk a dunántúli egyházkerület testvéri részvétét s abban az érdem megbecsülését hálás köszönettel fogadja s a megtisztelő emlékezés és szeretet eme hervadhatatlan virágaiból font koszorút kegyelettel helyezi oda az anyaszentegyház életével összeforrt Dókus család sírboltjára, hol a jók emlékezetében élő nagy halottunknak legyen édes síri álma!

167. Elnökség jelenti, hogy az egyházkerületi bíróság ülését a közgyűlés helyén ma délután $\frac{1}{2}$ 3 órakor fogja megtartani. A bírósági ülésre a bíróság tagjai, valamint az érdekeltek ezúttal is meghivatnak.

Tudomásúl szolgál.

168. Olvastatott az egyházmegyéknek az egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló I. törvénycikk revíziója tárgyában készített törvénytervezetre vonatkozó véleményes jelentése, melyből kitűnik, hogy a törvénytervezetet általános tárgyalás alapjául mind az öt egyházmegye elfogadja, kifejtve a főbb elvi kérdésekben elfoglalt álláspontjukat, mint általánosságban feltárt szempontokat és a részletes módosításra nézve is megtevén javaslataikat.

Mindenik egyházmegye elismeréssel adózik a törvénytervezetnek azért, hogy a hagyományok talajából nő ki s az érvényben levő törvény kipróbált és helytálló rendelkezéseit megtartotta és az összetartozó kérdésekre vonatkozó jogszabályokat csoportosította. Az alsóborsodi egyházmegye ennek az elvnek következetes keresztülvitele érdekében rámutat a törvénytervezet abbeli hiányára, hogy az egyházközségnek szabályrendelet alkotási joga az egyházközség feladatait felsoroló 22. §-ban nincs felsorolva, holott az egyházi hatóságok ilyenmű joga a hatáskörüket szabályozó 110. §., 137. §. és 149. §-ban külön is meg van állapítva, míg az egyházközség szabályrendelet alkotási joga csupán az egyházi testületek általános jogkörét szabályozó 7. §-ban van beiktatva. Ezt a 7. §-t az alsóborsodi egyházmegye feleslegesnek, sőt zavarónak tartja.

A választói jog elvi kérdésében a választói jognak az egyház minden önjögű nőtágjára való kiterjesztését kifejezetten is helyeslik az abaúji és alsózempléni egyházmegyék, nem kifogásolják s így hallgatásukkal jóváhagyják az alsó és felső-borsodi egyházmegyék, míg a gömöri egyházmegye e részben a ma érvényben levő törvényt tartja fenntartandónak. Az abaúji egyházmegye kifejezetten, az alsó és felsőborsodi és gömör-tornai egyházmegyék hallgatólagosan elfogadják annak az elvnek törvénybeiktatását, hogy a választói jogosultság a szerzett jog épségben tartásával fel-

vétel iránti előzetes kérelem alapján a prezsbitérium által állapított meg. Az alsózempléni egyházmegye ezt nem fogadja el, hanem az érvényben levő törvény 18. §-ának érvényben hagyását kívánja a választójognak nemcsak minden önjogú nőre, hanem az adózóképesség hiányában levő egyes egyháztagokra szóló kiterjesztésével, mihez képest a tervezetnek 28. és 29. §-ait teljes egészükben töröltetni is kívánja. Különben a 28. §-ban megállapított korhatárt Alsóborsod és Gömör-Torna alacsonynak tartják, utóbbi a betöltött 20 évre korlátozza azt.

Egyházmegyénk közül az abaúji, alsóborsodi, alsózempléni és felsőborsodi egyházmegyék nyilatkoznak érdemben az egyházmegyei kötelező tisztújítás, illetőleg az egyházkerületben kötelezőleg életfogytiglan történő választás kérdésében.

Mindanégy egyházmegye az egyházkerületben is kötelezőnek kívánja kimondatni a tisztújítást 12 évre szóló választással, kivéve az elnökséget, akik életfogytiglan választatnak. Alsóborsod szerint csak a püspök választatnék életfogytiglan. Az abaúji egyházmegye a prezsbiteri kisorsolás mintájára úgy az egyházmegyénél, mint az egyházkerületnél bevezetendőnek véleményezi a részleges tisztújítást. A gömör-tornai egyházmegye nem szól a törvénytervezetben foglalt elv törvénybeiktatása ellen.

Az egyházmegyei és egyházkerületi tanács statuálása kérdésében az egyházmegyék nem tesznek ellenvetést, a kérdésben nyilatkozó abaúji egyházmegye e tanácsok felállítását bölcsnek tartja.

A zsinati képviselők számát illetőleg Alsóborsod fenntartandónak tartja csorbitatlanul a két Triánon-tépte kerületnek, egyházkerületünknek és a dunántúli egyházkerületnek régi jogát, hogy t. i. 14—14 választott képviselőt küldhessenek. Alsóborsod a zsinati képviselővé választhatás feltételei közül kihagyandónak véli a középiskolai végzettséget, mert ez a rendelkezés nem is biblikus, aztán ha kispap és munkás felsőházi tag, miniszter

lehet, miért ne lehetne zsinati képviselő. Károsnak tartja a zsinattartásnak 12 évre szóló kitolását. Abaúj a zsinati tagok számának új megállapítási módjával szemben hazánk jelenlegi szomorú viszonyaiban találja meg a magyarázatot. Alsózemplén a lajstromos szavazást ellenzi s az egyházmegyénként, illetőleg választókerületenként történő szavazás mellett tör lándzsát.

Az Egyetemes Konvent munka- és jogkörére vonatkozó §-okat az abaúji egyházmegye helyeseknek tartja; az alsóborsodi egyházmegye a konventi tagoknak a presbitériumok által történő választása útján kívánja a konventet gyökeresen beilleszteni egyházalkotmányunkba. Az alsózempléni egyházmegye pedig a Konventet a Zsinat állandó bizottságának óhajtja látni. Nevét megtartva, a Zsinat alakítja meg.

Elvi álláspontot képvisel az alsózempléni egyházmegye akkor, mikor módosítani kívánja a 87. §-nak azt a rendelkezését, amely a lelkészi oklevéllel bíró tanári és tanítói állást betöltő egyének világi tisztviselőkké választhatóságát kizárja. Különben e §-nak ebbeli rendelkezését az abaúji egyházmegye homályosnak tartja.

Az alsózempléni egyházmegye véleményének elfogadása maga után vonná a 113., 139. és 151. §-oknak is ilyen szellemben való átalakítását. Ugyancsak a 87. §-nál az alsóborsodi és gömörtornai egyházmegyék az egyházmegyei jegyzővé való választhatóságot a nagykorúsághoz kívánják kötni s ezzel összhangzó a felsőborsodi egyházmegye véleménye is, amikor a §-nak ezzel ellenkező rendelkezését töröltetni kívánja.

Csaknem egyöntetű az egyházmegyék állásfoglalása a törvénytervezet 40—43. §-ainak olyan módosítása tekintetében, mellyel megszűnnék az egyházközségi gondnoknak nagyon háttérbe szorított szerepe. Ezt a célt kívánják szolgálni az abaúji, alsó- és felsőborsodi egyházmegyéknek egymástól eltérő, de eredményükben egyértelmű módosításai,

melyek a régi hagyományos kurátort akarják a tervezet súlyosztójából kiemelni.

Az alsó- és felsőborsodi egyházmegyék keresztülviendőnek tartják az egész törvénytervezeten, hogy az egységes jogorvoslati határidő 15 nap legyen.

Alsó-borsod nyomatékosan hangsúlyozza az egyéni erővel való gazdálkodást, e célból elkülönítendőnek itéli az esperesi munkakörtől az elemi iskolák ügyét s konkrét javaslata, hogy ez az ügykör bizassék önállóan a tanügyi-bizottsági elnökre, aki súlya okáért alesperesi, vagy egyházmegyei tanfelügyelői címet kapjon. Az egyéni erőnek az igazi rendeltetési célja s e célra fordítása lebeg az egyházmegye szeméi előtt, mikor a választójogról szóló 28. §. ama rendelkezését kifogásolja, hogy a lelkész kísérelje figyelemmel, hogy a gyülekezeti tag kérte-e már a választók közé felvételét, mivel ez az elköteleztetés egyenesen a pasztorálás és igehirdetés rovására menő súlyos megterheltetés lesz főként a népesebb gyülekezetekben, ahol a lelkészek különben is minden irányban erősen igénybe vannak véve.

Ugyancsak az alsó-borsodi és vele egyértelemmel a felsőborsodi egyházmegye sérelmezi az egyházközségi közgyűlés elsorvasztását, amint az a 80. §. rendelkezéseiben terveztetik. Ugy szintén az alsó-borsodi egyházmegye emeli ki a törvénytervezettel szemben a stylusbeli szépség követelményeit.

Az egyházmegyék ezeken kívül is behatóan teszik meg a törvénytervezet részleteibe behatólag észrevételeiket és módosító javaslataikat.

Egyházkerületi közgyűlés az egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló I. t.-c. revízióját képező és célzó törvénytervezetet az egyházmegyék egyező véleménye alapján általánosságban a maga részéről is elfogadja, az egyházmegyék

által beküldött gazdag anyagot értékesítés és megszívlelés céljából azzal terjeszti fel és teszi le törvényhozásunk asztalára, hogy hogy az abban kifejezésre jutó odaadással, buzgalommal és lélekkel is az örökkévaló Isten dicsőségét szolgálja.

169. Véleményadásra szólíttatván fel az egyházmegyék az országos lelkészi nyugdíjintézeti reform alapelveire, valamint a tagok megterhelésének szélső határára nézve, az egyházmegyék a következőkben nyilatkoznak :

1. Az abaúji egyházmegye a lelkészi nyugdíjintézet ujjaszervezését az intézet megerősítése, a lelkészözvegyek és árvák kedvezőbb ellátása és a nyugdíjösszegek biztosítása szempontjából szükségesnek tartja. E célból kész arra, hogy a lelkészek hozzájárulása évi $3\frac{1}{2}\%$ -ról 5% -ra emeltessék fel, kívánja azonban, hogy az egyházak eddigi 2% -os fenntartói járuléka változást ne szenvedjen.

A reform alapelvei közé felvétetni óhajtja, hogy :

1. Az egyenes örökösök nélkül elhunyt püspök és lelkész püspöki, illetve lelkészi javadalmából az egyházkerület által meghatározandó rész és összeg a nyugdíjintézet felépítésére fordíttassék.

2. Az államsegélyből a nyugdíjintézeti-alap növelésére az eddiginél nagyobb összeg szakíttassék el.

3. Az egyházkerületek a tűzkárbiztosítás és énekeskönyv kiadásból eredő jutalékot, vagy legalább annak egy részét a nyugdíjintézet megerősödéséig engedjék át.

4. A lelkészek minden erejükkel hassanak közre a virágvasárnapi perselypénz fokozására.

5. A nyugdíjintézet bevételei különféle célokkal ne terhelteessenek, így a Kálvineumokra adott segélytől, a konventi iroda költségeitől, a számvi-

teli munkálatokra előírányzott összegtől mentesítessenek.

6. A nyugdíjtörvény 22. §. b) pontja változtatassék meg, hogy a jogerős birói ítélettel hivatalától végleg megfosztott apa, illetve férj gyermekei és özvegye ártatlanul ne sújtassanak.

7. Az özvegyek ellátásánál a most fennálló megkülönböztetés megszüntetessék. E változásokat az egyházmegye már az 1930. évtől életbeléptetni kívánja. Végül aggódó lélekkel látva az intézeti vagyon pusztulását, óhajtja, hogy az ujonnan gyűjtött pénz helyeztessék el értékálló vagyonba.

II. Az alsóborsodi egyházmegye nagy gondal alkotott véleménye szerint a nyugdíjtörvény szerves reformjának ma még nincsenek meg az előfeltételei, azonban a kérdést végkép elhalasztani sem lehet.

Ezért javasolja, hogy a zsinat ne csináljon most szerves reformot, hanem egy olyan provizórikus, átmeneti intézkedés tételére hatalmazza fel az Egyetemes Konventet, amely már 1930-ban életbeléptethető lenne. Ez intézkedés lényegét következőkben jelöli meg:

a) A lelkészözvegyek mai átlagos 840 P.-ős gyámintézeti jutaléka javíttassék meg évi 360, — a félárvak 159 P.-ős jutaléka 81, — a teljes árvák 180 P.-ős jutaléka 120 P.-vel.

b) E jutalék emelések fedezetére a lelkészek mai 3 és $\frac{1}{2}\%$ -os évi tagsági díja emeltessék fel 5% -re; az egyházak mai 2% -os fenntartói járuléka szintén 5% -re.

c) A nyugdíjintézet tőkéi az egyházközségek-nél helyeztessenek el a mainál magasabb kamatozás mellett értékálló pénzelszámolási alapon.

d) Elfogadandónak tartja, — bárha kevés pénzügyi kihatással bír is, — a karcag—tiszafüredi lelkész-kör ama javaslatát, hogy a gyermektelen (nem a gyermekeiket elvesztett) lelkészek a rendesnél 1% -al, a 30 évet elért, de családot nem

alapítottak pedig 2%-al magasabb évi járulék fizetésére köteleztessenek.

e) A járulékok kamatmentes befizetésének határideje júl. 1-ről nov. 1-re tétessék át, de ez időponttól a kamat már 8% legyen.

A javasolt emelés az ellátásnál 198.420 P.-öt tenne ki, ellenben a járulékok emeléséből előálló fedezet csak 146.420 P.-öt. A hiányzó kereken 52.000 P. előteremtésére szolgálna felerészben a kérendő magasabb államsegély, felerészben az egyházközségeknél kihelyezett tőkének kamattöbblete, vagy ha ez nem volna lehetséges, a tagdíjaknak további $\frac{1}{2}$, a fenntartói járuléknak további 1%-al való emelése.

III. Az alsózempléni egyházmegye szintén nem a végleges rendezésre, hanem az özvegyek és árvák ellátásának javítása és nyomasztó helyzetüknek elviselhetőbbé tétele érdekében a nyugdíjtörvény oly irányú átalakítására gondol, amely mellett egy A) csoportbeli özvegy kapjon évenként 1000 P. kegydíjat s 200 P. lakbért; az apátlan árva évi 300 P.-t, a szülőtlen árva évi 500 P. neveltetési járulékot. — A B) csoportban levő özvegyek a konventi tervezetben levő cca 236 P. differenciát megkapják az 1000 P. törzsellátmány mellé.

A lelkészi nyugdíj összege átlagosan havi 224 P. lenne.

E megnövekedett szükség fedezetére a tagsági díj $3\frac{1}{2}$ %-ról felemelendő 4%-ra, a fenntartói járulék 2%-ról 4%-ra. A hiány a tőkék magasabb kamatoztatásából állna elő. E célból óhajtja az egyházmegye, hogy az egyházak kölcsönszükségleteiket megkaphassák a nyugdíjintézet alaptőkéjéből, amely veszteségekkel és értékcsökkenéssel járó záloglevelek helyett értékálló ingatlanban helyezendő el.

IV. A felsőborsodi egyházmegye előtt ugyan csak inkább az átmeneti intézkedések megtétele lebeg. A főalapelvekül ezeknél a nyugdíjellátások kellő színvonalra emelését és a fenntartói járulé-

koknak 2%-ról 4%-ra fokozását jelöli meg, ellenben a tagsági díjak emelésétől óva int, mivel az élet nehézségeivel birkozó lelkészek magasabb terhek viselésére képtelenek. Ez az egyházmegye is szorgalmazandónak tartja az államsegély felemelését és a nyugdíjintézet tőkájének az eddiginél jobb gyümölcsöztetését.

V. A gömör-tornai egyházmegye ezúttal nem mélyed el érdemben a kérdésbe, hanem útal korábbi határozataira, melyek az ORLE közgyűlésének álláspontjával, t. i. a tagsági díjaknak 4%-ra, a fenntartói járulékoknak 8%-ra — való emelésével — teljesen megegyeznek, egyidejűleg mint alapelvre mutat rá a dunamelléki egyházkerület javaslatára, hogy a neveltetési segélynek számbeli korlátozása nélkül terjesztessék ki a nyugdíjintézet melengető szárnya minden árvára.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyházmegyék által betérjesztett derék és sok értékes anyagot szolgáltató javaslatokból megállapítja, hogy míg egyfelől ott fekszik a lelkeken az özvegyek és árvák mai súlyos helyzete, szinte kétségbeejtő nyomora, addig másfelől kicseng a sorok közzül úgy a tagokra, mint a fenntartókra vonatkoztatva a tehetetlenség, a „non possumus“ hagyományos jelszava. Ezzel szemben is minden egyházmegye indíttatást érez, hogy átmenetileg legalább olyan új alapokra kell fektetni a nyugdíjintézetet, amely míg bizonyos lassú megerősödést, bizonyos minimális tőkeképzést is eredményez, de mindenek felett az özvegyek és árvák magasabb ellátása által elviselhetőbbé teszi reájuk nézve a hovatovább tarthatatlanná váló helyzetet.

E cél elérése érdekében egyházkerületünk úgy a tagsági évi díjaknak, mint a fenntartói járulékoknak mérsékelt emelést

sét ajánlja, melynek mértékét a matematikai számítások eredménye adja meg, ugyanakkor az államkormányának épen a nyugdíjintézettel szemben gyakorolt nagylelkűségének elismerése mellett, az állam nehéz helyzetének tudatában is felkérendőnek tartja a Vk. Minisztert, hogy az államsegélynek 10⁰/₀-os felemelésével segítsen talpraállítani a nyugdíjintézetet. Az özvegyi magasabb ellátással és a neveltetési járulékok növelésével emelkedő teher részbeni fedezetére egyházkerületünk is az egyházközségeknek nyújtandó, jelzálogilag biztosított kölcsön magasabb kamatozásából elérhető nagyobb jövedelemre mutat rá annyival inkább, mert az ilyen jelzálogilag biztosított kölcsön leginkább tehetné a nyugdíjintézet tőkét értékállóvá.

Egyébként az egyházmegyék nyilatkozataiban feltalálható értékes anyagot, a szegénység barna köveiből is kicsillanó ezeket az aranyereket: a töprengést, magodaáldozást, féltő szeretetet, annak felterjesztésével rendelkezésére bocsátja az Egyetemes Konventnek, hogy annak felhasználásával enyhítsen inséget, oszlasson gondfelhőket, töröljön el könnyeket.

170. Egyházkerületünk 9—1909. sz. határozatával felhívta az egyházmegyéket nyilatkozattételre az iránt, hogy nem látnák-e célszerűnek a gyűlések tartásával visszatérni a régi gyakorlatra, hogy egyházkerületünk is szokásos tavaszi közgyűlését korábban, lehetőleg május havának második felében tartaná meg.

Az egyházmegyék betérjesztvén idevonatkozó feleleteiket; az alsózempléni, felsőborsodi és gömör-tornái egyházmegyék oda nyilatkoznak, hogy nincs semmi akadálya annak, hogy tavaszi egyházkerületi gyűléseink május hó II. felében megtartassanak. Az abaúji egyházmegye azt az álláspontot foglalja el, hogy a

tavaszi egyházkerületi gyűlések május 1-től június közepéig tartassanak meg s amely ügyek így a tavaszi gyűlésre nem volnának felterjeszthetők, azok az őszi gyűlésen nyerjenek elintézését. Az alsóborsodi egyházmegye nem tartja célszerűnek a jelenlegi jól bevált rend megváltoztatását s aggodalmi vannak a téli vizitációval szemben, amely veszélyezteti a látogatók egészségét s anyagi szempontból sem kívánatos. Így is megtarthatónak tartja azonban a mostaninál korábbi időben is az egyházkerületi gyűlést oly formán, hogy a Püspök Úr felkéretnék, hogy a jelentéséhez a statisztikai adatgyűjtő íveket jóelőre küldje ki az egyházmegyék espereseihez, akik azt kitöltve idejében eljuttatnák a püspöki hivatalba. A vizitáció útján felterjesztendő ügyek pedig az őszi kerületi gyűlésre terjesztetnének fel.

Egyházkerületi gyűlés az egyházmegye nyilatkozatát tudomásul veszi s az egyházkerületi gyűléstartás idejét illetőleg az azokban foglaltakat a kérdést felszínre hozó elnökségnek bölcs megfontolásába ajánlja.

171. Az abaúji, alsóborsodi, alsózempléni és gömör-tornai egyházmegyék betérjesztik nyilatkozataikat, melyben véleményt adnak az országos zsinat által hozzájuk letett, a lelkészek képviselőjelöltségét korlátozni kívánó azon indítvány felett, melyet gróf Ráday Gedeon zsinati tag tett, amelyet a zsinat négyes bizottsága a tanárookra, tanítókra és más egyházi alkalmazottakra való alkalmazásában is megfontolandó pót-lással kiegészített. A véleményt adó négy egyházmegye egyöntetű állásfoglalással úgy az eredeti indítványnak, mint a zsinat négyes bizottsága által tett kiegészítő javaslatnak a napi rendről való levételét kívánja, mert azok ellenkeznek úgy egyházalkotmányunk, mint a politikai szabadság elveivel, célszerűtlenek és káros hatásuk lennének az egyházakra nézve, erkölcsi erőinek kifejtése elé azok alkalmazása akadályokat gördí-

tene, hátrányos helyzetbe hozná egyházunkat más felekezetekkel szemben, az egyházi alkalmazottak egyéni jogait csorbítaná és gyámkodást jelentene politikai meggyőződésük felett, megnehezítenék azzal rájuk nézve az állampolgárok részére az országos törvények által biztosított jog gyakorlása, ami ellentétben áll a modern állameszmével, mely az állampolgári jogok gyakorlását kötelesség gyanánt is írja elő.

Egyetlen egyházmegye sem emel ellenben kifogást az ellen, mert azt méltányosnak és természetesnek látja, hogy az országgyűlési képviselővé megválasztott alkalmazottak helyettesítésükről saját költségükön gondoskodjanak.

Egyházkerületi közgyűlés, bár sajnálattal nélkülözi a felsőborsodi egyházmegye nyilatkozatának hiányában az egyházmegyék összességének egységes véleményét, a beadott négy egyező nyilatkozatból is kiáradni érzi az egységes állásfoglalás szellemét, amelynek kiapadhatatlan forrása a lelkiismereti szabadság, kéri ezért az országvs zsinatot, hogy méltóztassék napirendről levenni a gróf Ráday Gedeon zsinati tag indítványát és a zsinat négyes bizottságának ahoz fűződő javaslatát, mert az Úr van velünk s mi az Úréi vagyunk, „ahol pedig az Úrnak lelke van, ott van a szabadság!” (2 Kor. 3, 17.)

172. Egyházkerületünk 97/1929. sz. határozatára való hivatkozással nyilatkoznak egyházmegyéink a konventi hivatalos lap kiadása, azzal egyidejűleg a gyűlési jegyzőkönyvek kinyomatásának beszüntetése kérdésében.

Egyedül a felsőborsodi egyházmegye üdvözli örömmel a tervbevett újítást, azonban mégis azzal a feltétellel, ha az a szegénységgel küzdő egyházakra anyagi előnyt, megtakarítást jelent.

Az alsózempléni egyházmegye egy hivatalos egyetemes lapnak a kiadását ugyan megvalósíthatónak tartja,

mert az hivatva volna egyházkormányzatunkban egyöntetőséget teremteni s egyházainkat és egyházhatóságainkat közösen érdeklő ügyek közlése által széleskörű áttekintést és tájékoztatást nyújtani, azonban ez véleménye szerint nem tudná a gyűlési jegyzőkönyveket a kivonatos tárgymutatóval pótolni. Ugyanúgy az abauji egyházmegye is a javaslatban a szükséges centralizációnak előbbvitelét látja, de nem tartja sem előnyösnek, sem célszerűnek a hivatalos lapnak ilyen formában való megjelentetését, mert a jegyzőkönyvekkel nem érne fel és kérdés, hogy kevesebbe kerülne-e az egyházaknak.

Az alsóborsodi egyházmegye jegyzőkönyvek helyett ily egytetemes hivatalos lap kiadását nem látja elegendőnek és megfelelőnek, mert egy ilyen hivatalos lap nem egészében képez egytetemes értéket, annak némely közleményei csak egyeseket érdekelnek s éppen terjedelménél fogva lehet azután olyan költséges, hogy amellettt megtakarítást elérni sem lehet. A kivonatos közléssel bővített tárgymutatók nem pótolják a teljes nyomtatott jegyzőkönyvet, amelynek gépirásos példánya utánjárást, zaklatást és költséget igényelne.

A gömör-tornai egyházmegye ugyancsak ragaszkodik a jegyzőkönyvek kinyomatásához, mert a konventi hivatalos lapot ezek helyett nem tartja elegendőnek s egyházmegyéjükben ily módon nem is lenne megtakarított összeg.

Egyébként a jegyzőkönyvek nyomtatási költsége Abaujban 650—750 P, Alsózemlénben 520 P körül van. Alsóborsod, Gömör-Torna nem közlik költségeiket. Felsőborsod 1500 pengőben jelöli meg a megtakarítható összeget.

Egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyék többségi véleménye alapján megállapítja, hogy azok ragaszkodnak a gyűlések nyomtatásban egész terjedelemben megjelenő jegyzőkönyveihez s így egy konventi hivatalos lap kiadását ezek mellőzésére alapítani nem lehet.

173. Az abaúji, alsózempléni, felsőborsodi és gömör-tornai egyházmegyék egyházkerületi közgyűlésünknek az Egyetemes Konvent 103/929. sz. határozatán alapuló 85/929. sz. jegyzőkönyvi felhívására jelentik, hogy a valláspedagógiával foglalkozó lelkészek, s.-lelkészek, tanítók és tanítónők részére valláspedagógiai tanfolyamok rendezését kívánatosnak tartanák, de arra, illetőleg annak anyagi támogatására fedezetük nincs.

Egyházkerületi közgyűlés az alsóborsodi egyházmegyét felhívja, hogy tavaszi közgyűlésünkre adja be most elmaradt jelentését.

174. Egyházkerületünk tavaszi közgyűlése 142. sz. határozatával az Egyetemes Konvent rendelkezésére arra hívta fel az egyházmegyéket, hogy a megszűnt, vagy megszűnés lehetősége előtt álló egyházi hivatali állások javadalmi földjének telekkönyvi állása s általában jogi természete tekintetében a szükséges adatokat gyűjtsék össze és terjesszék be őszi közgyűlésünkre.

Ehez képest az alsózempléni és felsőborsodi egyházmegyék jelentik, hogy egyházmegyéjük területén sem megszűnt, sem megszűnés előtt álló egyházi hivatali állás nincs, így rájuk nézve az erre vonatkozó adatok betérjesztésének szüksége sem áll fenn.

Az abaúji egyházmegye esperese ellenben az egyházmegye részéről 8 egyház megszűnés előtt álló tanítói állására vonatkozó javadalmi adatokat foglalta ki-mutatásba.

Az alsóborsodi és gömör-tornai egyházmegyéktől jelentés nem érkezett.

Egyházkerületi közgyűlés az alsózempléni és felsőborsodi egyházmegyék jelentéseit megnyugvással veszi tudomásul. Annál megdöbbenőbben hat azonban egész közgyűlésünkre az abaúji egyházmegye jelentése, mert a magyarságnak, nemzeti nyelvnek és érzésnek olyan őrszemeire

ereszkedik itt le a kulturpolitika szürke hályoga, amelyek nélkül a magyar nyelvhatárt megtartani és fejleszteni nem lehetett volna vérvizataros századokban. *Ez* a kimutatás vád és szemrehányás, hogy a magyar állam pusztulni, veszni hagyja évszázados hagyományok 8 kicsike várát. Midőn az abauji egyházmegye kimutatását az Egyetemes Konventre felterjeszti, bízva hiszi és reméli, hogy az egyetemes egyház tekintélye e végvárakat a pusztulástól megvédi.

Az alsóborsodi és gömör-tornai egyházmegyéket pedig felkéri jelentésük megtételére, azok beadását jövő évi tavaszi közgyűlésünkre bevárja.

175. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1929 október hó 15-i ülése 6. sz. jegyzőkönyvi pontjával jelenti, hogy a köziskolai szék javaslatára részben a fa árának drágulására, részben a több villanyfogyasztás kilátására tekintettel a városi diákszállások árát, 180 P-ről 190 P-re s ennek megfelelőleg a főiskolai internátusi díjat 90 P-ről 95 P-re emelte fel.

Az egyházkerületi közgyűlés a tett intézkedést megerősíti.

176. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1929 okt. hó 15-i ülése 7. sz. jegyzőkönyvi pontjával jelenti, hogy a gyógyszerek árának nagymérvű drágulása folytán a betegsegélyző díjat a köziskolai szék javaslatára 8 P-ről 10 P-re emelte fel.

Az egyházkerületi közgyűlés a tett intézkedést megerősíti.

177. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1929 okt. hó 15-i üléséből 11. sz. jegyzőkönyvi pontjával jelenti, hogy a köziskolai szék mérlegelve azt a mér-

hetetlen jelentőséget, amelyet Károlyi Gáspár bibliafordítónk életműve anyaszentegyházunk, iskoláink és főiskolánk életében is jelent; mérlegelve azt az élő erőt, amelyet az ő életműve emlékének felújítása ébreszt, a maga részéről is szükségesnek tartotta, hogy kellő keretek közt ünnepelje meg Károlyi Gáspár születésének négyszázados évfordulóját s az ünnepély napjául okt. 31-ét, a reformáció emléknapját állapította meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk a maga részéről is egyre fokozódó bizonyossággal győződve meg a nagy bibliafordító életművének jelentőségéről, a jelentést örömmel veszi tudomásul.

178. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa 1929 október hó 15-iki ülése 12. sz. jkvi pontjával jelenti, hogy a köziskolai szék világos tudatában lévén annak, hogy minő felbecsülhetetlen erő rejlik a Bethlen Gábor nagy fejedelem emlékezetében a nemzeti és vallásos nevelés szempontjából, elhatározta, hogy a Bethlen Gábor halála háromszázados évfordulóját emlékünnepellyel üli meg. Az ünnepély időpontjául november hó 17-ét tűzte ki.

Egyházkerületi közgyűlésünk a maga részéről mély hódolattal hajolva meg a dicsőséges fejedelem halhatatlan emléke előtt, az emlékünnepély tartását örömmel veszi tudomásul.

179. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa 1929 október hó 15-iki üléséből 19. sz. jkvi pontjával a főiskolán megüresedett ének- és zenetanári állás betöltésére nézve a köziskolai szék előterjesztése alapján javaslatot terjeszt elő.

Ismételt hirdetés után az ének- és zenetanári állásra egy pályázat érkezett. A pályázó Szabó Ernő, aki született 1904-ben Székelyudvarhelyen;

atyja ref. főgimn. igazgató, ugyancsak Székelyudvarhelyen. A pályázó 1922-ben iratkozott be az Országos M. Kir. Zeneművészeti Főiskolára, ahol 1927-ben a hegedű-tanszakot jeles eredménnyel elvégezte. Ugyancsak 1927-ben beiratkozott a tanárképző tanfolyamra, ahol kitűnő képesítéssel zenetanári oklevelet szerzett. Egyhangú képesítéssel elvégezte a budapesti egyetem jog- és államtudományi fakultását, ahol most doktorátus előtt áll. Mellékli zenetanári oklevelét, mely a Magyarországon szerzhető legmagasabb zenetanári képesítés. Kiegészítette pályázati kérvényét még orvosi bizonyítvánnyal és azzal a kötelezvénnel, amelyben kötelezi magát arra, hogy amennyiben az állam által rendszeresíteni szándékolt énektanári állásokra más képesítés volna szükséges, mint aminővel a pályázó rendelkezik, pótlólag ezt az énektanári képesítést is megszerzi. Végül egy nyilatkozatot is mellékel arranézve, hogy az állampolgárságának megszerzése folyamatban van. A köziskolai szék mérlegelve azt a nyereséget, amelyet egy ilyen kiváló képzettségű tanár megnyerése főiskolánkra nézve jelent, s meg lévén győződve afelől, hogy őbenne református szellemüktől áthatott lelkű tanárt állíthatunk munkába, örömmel ajánlja Szabó Ernőt rendes tanáruul való megválasztásra. Az igazgatótanács a jelöléshez hozzájárult.

Az egyházkerületi közgyűlés a köziskolai szék és a főiskolai igazgatótanács egyhangú jelölésére Szabó Ernőt a magyar állampolgársági jog megszerzésének feltétele alatt a főiskolai ének- és zenetanári állásra rendes tanárnak megválasztja a IX. fiz. osztály 3-ik fokozatának élvezetével, amelyet részére ideiglenesen állampolgársága megszerzéséig is kiutal; kötelezi őt arra, hogy ha az állam az énektanári állások esetleges szervezése esetén másféle képesítést kívánna, mint az ő zenetanári

oklevele, ezt a képesítést is pótlólag megszerzi. Működésére, amely elé a legszebb reményekkel néz, Isten gazdag áldását kéri.

180. A sárospataki főiskolai igazgató-tanács 1929 okt. 15-i üléséből 49. sz. alatt előterjeszti a következőket: A Perked—Mosolygó főiskolai birtokon egy 40-50 évre visszanyuló birtokvita keletkezett a főiskola és Löwy Kálmán és neje szomszédos földbirtokosok közt, aminek a magva az, hogy a főiskola birtokol egy a balkányi 412. sz. tkvi betétben 1571. hrsz. a. felvett 6709 □-öl területű földrészletet (u. n. Becsali), mely azonban telekkönyvileg soha sem volt a főiskolai nevében, hanem az telekkönyvileg előbb a Kállayak, majd Rézler Aurélné nevében állott, vétel folytán pedig Löwy Kálmán és neje tkvi tulajdonába került, viszont Löwy Kálmán és neje birtokolnak s már jogelődek birtokoltak egy a főiskola tkvi tulajdonát képező, a balkányi 507. sz. tkvi betétben 1545—1549. hrsz. alatt foglalt 3635 □-öl területű, a Löwy Kálmán és neje birtokába hosszan benyúló igen keskeny földrészletet. Az ügyet nem sikerülvén békésen rendezni, a főiskola 1927-ben pert indított a nyiregyházi kir. törvényszék előtt mindkét birtokrészlet tulajdonjoga iránt. A per hosszas előkészítés után ez év okt. 4-re jutott a bizonyítás stádiumába, amikor a nagykállói kir. járásbiróság, mint a bizonyítás felvétele céljából megkeresett bíróság, a helyszínére tűzte ki a megidézett tanúk kihallgatását. A gazdasági választmány elnöke, miután az általa hivatkozott idős tanúk egy része közben meghalt, egy része pedig a tanuknak nem jelent meg s újabb helyszíni tárgyalások s tanuhallgatások váltak volna szükségessé, a per sokáig való elhúzódására, a költségek folytonos növekedésére s bizonyos kedvezőtlennek ígérkező bizonyítási lehetőségekre tekintettel jobbnak látta a pert bírói egyezséggel befejezni, aminek a lényege az, hogy a főiskola a két vitás földrészlet közül a nagyobbikat s jóval értékesebbet, az 1571. hrsz. részletet kapja tkvi tulajdonul, alperesek pedig a kisebbiket s egyuttal értéktelenebbet. Ezenfelül az alperesek a fő-

iskola perköltségeihez 200 P-vel járulnak hozzá s kártalanításul 15 éven keresztül évi 2 q 11 kg., összesen 46 q 65 kg. búzát fizetnek. Miután ingatlan tkvi tulajdonának a szerzéséről és átruházásáról van szó, a bírói egyességben kifejezetten fentartatott a tiszáninneri ref. egyházkerületi közgyűlés jóváhagyása. A bemutatott bírói egyességet, amely részletesen tartalmazza a kölcsönös nyilatkozatokat s a főiskola érdekeinek minden irányu védelmét, a gazdasági választmány 1929 okt. 5-én tartott ülésében, mint a főiskolára előnyöset, elfogadásra ajánlja. Igazgató-tanács a maga részéről szintén előnyösnek látván az ügynek bírói egyességgel való befejezését, azt elfogadja s jóváhagyás céljából a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez terjeszti fel.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács javaslata alapján a fenti birtokpernek bírói egyességgel való befejezését jóváhagyja és megerősíti.

181. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1929 okt. hó 15-én tartott ülése 50. sz. jegyzőkönyvi pontjával az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszt megerősítés végett két alapító-levelet. Az 1925. évben Velenében elhunyt báró Vay Miklós golopi földbirtokos az 1922. év január havában kelt végrendeletében a főiskoláról a következőképen emlékezett meg: „Főörökösöm ifj. báró Vay Miklós, miután halálom után a golopi örökséghez is hozzájut és azzal az örökséggel járó Sárospataki Főiskolai alapítványok feletti rendelkezési jog őt illeti meg, elrendelem, hogy a két Vay—Geymüller és Vay—Almássy-alapítványokat egyenként 100.000 K-val emelje fel olyképen, hogy ha az rendes időben kamat nélkül fizettetik ki, 10 évig kamatoztassék és a kamatokkal felnövekedett tőke egyesítették 10 év eltelte után az eredeti tőkével.“ Ifj. báró Vay Miklós tiszalöki földbirtokos a fenti 200.000 K. helyett valorizálva pengőértékben összesen 1656 P. 67 f.-t fizetett be az 1929. év folyamán a két alapítvány tőkéhez. A gazdasági választmány az alapítvány növelésé-

ről a szokásos formában két új alapító-levelet állított ki. Az igazgató-tanács az alapítványokat elfogadásra ajánlja s a végrendelet alapján akként rendelkezik, hogy: 1. A báró Vay—Geymüller-alapítvány, amelynek tőkéje a mostani növeléssel 2028 P. 34 fill. és 2. a báró Vay—Almássy-alapítvány, melynek tőkéje az eredeti 21.800 K. hadikölcsönkötvényen kívül az újabb növeléssel 844 P. 70 fillér, tíz évig a tápintézeti alapítványi tőkék közt kamatos kamataival tőkésíttessék s 1939 júl. 1-től kezdve megnyitva adassanak át rendeltetésüknek. A felterjesztett két alapító-levelet jóváhagyja és megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

Az egyházkerületi közgyűlés hálával és hódolattal áll meg a főiskola mindenkör nagy patrónusának, a Vayak alapító szellemének ez újabb megnyilatkozása előtt, az alapítványokat az elhunyt iránti mélységes kegyeletének nyilvánítása mellett elfogadja, a felterjesztett két alapító-levelet jóváhagyja és megerősíti.

182. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1929. okt. 15-iki üléséből 47. sz. alatt előterjeszti, hogy a Mudrány-birtokhoz tartozó Szegi községbeli 6 kat. hold 1405 □-öl területű szántóföldek 6 éves haszonbérlete ez év október 1-én lejárván, a gazd. választmány előzetes közhirrétével alapján hat évre újra bérbeadta a régi feltételek mellett Koroknay Károly, Montovay Imre, ifj. Mánesz János, Fehér József és Kiss István szegii lakosoknak, akik az eddigi 1478 q. buza haszonbér helyett 1630 q. búzát tartoznak haszonbérül fizetni.

Igazgató-tanács a haszonbérszerződést elfogadja s megerősítés céljából a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

Egyházkerületi közgyűlés a beterjesztett haszonbérszerződést elfogadja és megerősíti.

183. Az istvánházi birtokon a főiskola már cca 20 évvel ezelőtt egy 525 □-öl területű részre az azon emelt községi iskola részére örök használati jogot biztosított Szelevény község részére, amelynek biztosítására megengedte annak a birtokra minden feltétel nélkül való bekebelezését. Szelevény község most terheinek könnyítése céljából ez iskolát az állam részére adja át s az állam át is veszi, megkívánja azonban, hogy az örökhasználat joga telekkönyvileg átruháztassék. Ennek a folyományaként Szelevény község azt kéri, hogy engedje meg a főiskola e használati jognak telekkönyvi átruházását. A gazdasági választmány arra való tekintettel, hogy a főiskolára teljesen közömbös, hogy a birtokán levő iskolát a község vagy pedig az állam tartja fenn, az átruházáshoz való hozzájárulást javasolja.

Igazgató-tanács a gazd. választmány javaslatára hozzájárul ahhoz, hogy a Szelevényi 653. sz. betétben A. I. 50. sorsz. 2208 1. hrsz. alatt felvett ingatlanra C. 7. a. Szelevény község javára bekebelezett haszonélvezeti jog a kir. kincstár javára telekkönyvileg átruháztassék azzal a megjegyzéssel, hogy a haszonélvezeti jog a kincstárt csak addig illeti, amíg a telken Szelevény község által emelt épületet iskola céljára használja.

E határozatát megerősítés céljából a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez terjeszti fel.

Az egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács fenti határozatát jóváhagyja és megerősíti.

184. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa betesztzi az egyházkerületi közgyűlés elé Szabó György istvánházi bérlő bérleszállítási kérvényét, amelyben a nevezett bérlő az 1929—30-ik évre a fennforgó nehéz gazdasági viszonyokra, továbbá a Szelevény községi adóterhek és ártéri járulékok emelkedésére hivatkozással a szerződésileg kötelezett 1918 q búza hasznbérének 1500 q búzára való leszállítását kéri. Az igaz-

gatótanács a gazdasági választmány javaslatára az istvánházi birtok haszonbérösszegét az 1929—30. gazdasági évre 1600, azaz egyezerhatszáz q búzára szállította le, bérlőt, azt meghaladó kérelmével elútasította s e határozatát megerősítés céljából felterjeszti a fő-tiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

Az egyházkerületi közgyűlés az igazgatótanács határozatát jóváhagyja és megerősíti.

185. A gimnáziumi internátus építéssel kapcsolatban a főiskolai igazgató-tanács 1929. okt. 15-iki ülésén előadta a gazd. választmány elnöke, hogy az 1930. év tavaszán s nyarán építeni szándékolt internátus 450.000 P-ös költsége fedezetét részben a Vk. M. úr által az 1930—31. költségvetési évre ígért 240.000 P. töke-segélyben bírja. Minthogy pedig az ilyen segélyt az állam két részletben, júliusban és januárban szokta ki-fizetni, azért az építkezés előhaladásához képest szükség lehet már június, július havában is függő kölcsönre. Azt kérte, hogy a gazdasági választmány hatalmaztas-sék fel a 240.000 P. államsegély terhére ugyanilyen összegű függő kölcsön felvételére.

Igazgató-tanács a javaslat elfogadásával felterjesz-tést tesz a Főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez, hogy hatalmazza fel a gazdasági választmányt az 1930—31. évi állami költségvetésben felveendő 240.000 P.-ös építkezési államsegély terhére hasonló összegű függő kölcsön felvételével.

A tiszáninneri ref. egyházkerület köz-gyűlése, mint a sárospataki ref. főiskola fenntartó hatósága felhatalmazta a sáros-pataki ref. főiskola gazd. választmányi el-nökét, hogy az igazgató-tanács ügyvezető elnökének és az egyházkerület elnöksé-gének jóváhagyása mellett az 1930—31. évi állami költségvetésben felveendő 240.000 P.-ös építkezési államsegély terhére ha-sonló összegű függő kölcsönt vehessen fel.

186. Az egyházkerületünk 1929 július 16-i közgyűlése 30. sz. határozatával kapcsolatban az egyetemes konvent 193—1929. sz. jkvi pontjával a főiskolai igazgató-tanácsot javaslattételre hívta fel a Bódy Dénes gimn. vallástanár statusrendezési ügyében lelkészi szolgálati éveinek beszámítását illetőleg. A gazdasági választmány 1929 október 12-i ülésében foglalkozott az ügygel s a kérelemnek a teljesítését nem tartotta lehetségesnek, mert a theologiai tanároknak sem számíttatnak be a lelkészi szolgálati évek s mert a költségvetés nem bír meg újabb váratlan személyi terheket. Az igazgató-tanács szintén rámutat azokra a nehézségekre, amelyek a kérdésnek az állammal és nyugdíjintézettel való egyetemes rendezését megelőzőleg a vallástanárok kérelmének a teljesítése folytán támadhatnak s amelyek a hivatkozott egyházkerületi határozatban is érintve vannak. Azért az igazgató-tanács csakis az egyházkerületi határozatban felhívott méltányossági szempontból javasolja, hogy Bódy Dénes gimn. vallástanár részére az 1929—30. költségvetési évre 600 P személyi pótlék adassék, mely személyi pótlék még a következő évekre való meghosszabítás esetén is nyugdíjba csak akkor számítható be, ha a nyugdíjintézet azt elismeri, ami iránt azonban a főiskola és egyházkerület felelősséget nem vállal.

Egyházkerületi közgyűlés az ügyet Demes Péter miskolci leánygimn. vallástanár statusrendezése kérdésével együtt leteszi a pénzügyi választmányhoz.

187. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa 1929 október hó 15-iki üléséből 41. sz. jkvi pontjával a főiskolai 1928/29. évi zárszámadást, eredményszámlát és vagyonmérleget a gazdasági választmány által készített kísérő irattal együtt (l. Melléklet) jóváhagyás végett felterjeszti a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés elé, azzal a javaslattal, hogy dr. Trócsányi József gazd. választmányi elnöknek, Szűcs István számvevőnek és Szalay Róbert pénztárnoknak a szokásos óvás fenntar-

tása mellett a felmentvényt az egyházkerületi közgyűlés adja meg. A zárszámadás összesítő áttekintése a következőkben adható:

Az egyes pénztárak nyers forgalma a következő:
 Közpénztári bevétel: 775.281 P 63 f., kiadás 886.610 P 26 f. Az ösztöndíjpénztár bevétele: 13.472 P 30 f., kiadás 5.491 P 09 f. Az Új—Vay—Mocsáry-alap bevétele: 553 P 31 f., kiadás 200 P. Az internátusi és fenntartási alap bevétele: 1.112 P 21 f., kiadás 896 P 28 f. A theol. internátusi alap bevétele: 14.346 P 11 f., kiadás 08 f. A tisztviselői nyugdíjalap bevétele: 3.329 P 32 f., kiadás 541 P 50 f. Segélydíjpénztár bevétele: 2.945 P 73 f., kiadás 2.945 P 73 f. Új gimn. int. épít. alap bevétele: 238.406 P 33 f., kiadás 174.120 P 42 f. A Mudrany-pénztár bevétele: 19.380 P 22 f., kiadás 21.996 P 11 f. A tápintézeti pénztár bevétele: 133.003 P 45 f., kiadás 98.858 P 09 f.

A közpénztárról, tápintézeti és Mudrany-pénztárról külön elkészített eredményszámlák (jövedelem és veszteségszámla) a következő:

1. közpénztár 1928—29-ik évi eredményszámlája.

I. Nyereség.

Végleges eredmény 1929 június 30-án.

1. Györgytarló	---	---	---	---	---	---	258.282·06 P
2. Bálványos	---	---	---	---	---	---	44.672·89 „
3. Istvánháza	---	---	---	---	---	---	42.169·14 „
4. Perked	---	---	---	---	---	---	6.158·87 „
5. Erdők	---	---	---	---	---	---	6.554— „
6. Rétek, berkek, alsóhatári föld	---	---	---	---	---	---	768·80 „
7. Királyhely	---	---	---	---	---	---	27.055·33 „
8. Aranyos	---	---	---	---	---	---	3.735·58 „
9. Pincék	---	---	---	---	---	---	87— „
10. Lakóházak	---	---	---	---	---	---	2.698·53 „
11. Nyomda	---	---	---	---	---	---	1.418·17 „
12. Könyvkereskedés	---	---	---	---	---	---	1.658·99 „
13. Könyvraktár	---	---	---	---	---	---	1.219·84 „
14. Lótartás	---	---	---	---	---	---	6.349·50 „
						Átvitel	402.828·70 P

	Áthozat	402.828·70 P
15. Vegyes bevételek	---	5.635·06 „
16. Évjáradékok	---	8.591·58 „
17. Tőkék jövedelme	---	2.424·71 „
18. Tandíj	---	27.304·95 „
19. Nyugdíjjárulék	---	9.059·61 „
20. Dologi kiadásokhoz hozzájárulás	---	6.276·50 „
21. Kamatbevételek	---	4.836·98 „
22. Előir. kívüli bevételek	---	2.598·21 „
23. 1927—28. évi eredményszámra szerinti terhek levonás	---	7.220·43 „
Követelések — készletek		
24. Istvánháza bérhátráléka	---	6.498·70 P
25. Borkészlet	---	1.206·24 „
26. Követelések	---	784·50 „
	Összesen:	485.266·17 P

II. Veszteség.

Eredmény 1928 június 30-án.

1. Györgytarló	---	220.479·06 P
2. Bálványos	---	25.485·01 „
3. Istvánháza	---	12.573·57 „
4. Perked és perkedi építkezés	---	859·54 „
5. Erdők	---	1.818·40 „
6. Rétek, stb.	---	— „
7. Királyhegy	---	13.466·38 „
8. Aranyos	---	1.700·46 „
9. Pincék	---	160·12 „
10. Lakóházak	---	3.132·49 „
11. Könyvraktár	---	2·40 „
12. Lótartás	---	6.349·50 „
13. Vegyes kiadások	---	4.872·08 „
14. Kötelezettségek	---	15.737·60 „
15. Kölcsönök kamatai	---	9.338·75 „
16. Közterhek	---	4.239·88 „
17. Nyugdíjjárulékok	---	10.550·79 „
18. Dologi kiadások	---	15.091·56 „
19. Theol. személyi kiadások	---	48.099·06 „
	Átvitel	393.956·65 P

	Áthozat	---	393.956'65 P
20.	Tanügyi kiadások	---	5.870'65 „
21.	Gimn. személyi kiadások	---	27.598'25 „
22.	Vegy. személyi kiadások	---	9.434'77 „
23.	Nyug- és kegydíjak	---	665'22 „
24.	Mult évi hiány fedezése	---	14.696'80 „
25.	Előír. kívüli kiadások	---	1.221'66 „
26.	Theol. és gimn. tanári özvegynyugdijak	---	6.200'89 „
27.	Adminisztrációnális kiadások	---	14.361'87 „
28.	Theol. internátusi építési alap	---	1.000'— „
29.	1927/28. évi eredményszámlaszerinti köv. kifiz.	---	7.934'24 „
30.	Istvánházi építkezési hátrálék	---	3.483'88 „
31.	Gimn. igazgató irodai berendezésére	---	300'— „
32.	Múzeumok stb. hátrálékos dotációja	---	1.209'61 „
33.	P. Horváth M. alapból hátrálékos kötelezettség	---	656'— „
34.	Kiss Elek végkielégítésére	---	1.000'— „
35.	Dr. Szabó Sándor végkielégítésére és nyugd. int.	---	4.971'12 „
	Összesen:		494.561'61 P

Költség: 494.561'61 P

Jövedelem: 485.266'17 „

Hiány: 9.295'44 P

2. Tápintézeti pénztár 1928—29. évi eredményszámlája.

1.	Tápintézet jövedelméből	---	99.383'72 P
2.	Tápintézeti kiadások	---	96.834'02 „
3.	Kifizetetlen számlák	---	1.116'36 „
4.	Néhai Jármy Lászlóné örököseinek	---	500'— „
	Összesen:		98.450'38 P

Jövedelem összesen: 99.383'72 P

Veszteség: „ 98.450'38 „

Maradvány: 933'34 P

3. A Mudrány-pénztár eredményszámlája.

1.	Különféle bevételekből	---	8.646'35 P
2.	1928. évi borok	---	11.433'— „
	Összesen:		20.079'35 P

3. Különféle kiadások	---	---	---	---	---	21.196·11	„
4. Múlt évi borkészlet	---	---	---	---	---	514·80	„
						<u>Összesen:</u>	21.710·91 P

Veszteség: 21.710·91 P

Jövedelem: 20.079·35 „

Hiány: 1.631·56 P

A vagyonmérleg adatai a következők.

		1928 jún. 30.	1929 jún. 30.
Közpénztár	tiszta vagyona	1.366.452·90 P	1.365.819·83 P
Új-Vay-Mocsáry al. tiszta	„	3.081·30 „	3.343·31 „
Intern. és fennt. al.	„ „	141·04 „	123·14 „
Ösztöndíjpenztár	„ „	520·42 „	523·84 „
Tisztv. nyugdíjpenzt.	„ „	6.760·32 „	8.460·87 „
Segélydíjpenztár	„ „	7.693·70 „	9.398·30 „
Theol. intern. épít. al.	„ „	9.362·32 „	—·— „
Gimn. intern. épít. al.	„ „	31.178·09 „	—·— „
Mudrány-pénztár	„ „	333.021·86 „	332.490·30 „
Tápintézeti pénztár	„ „	13.097·54 „	14.681·48 „
	<u>Tiszta vagyon:</u>	<u>1.772.309·59 P</u>	<u>1.734.481·07 P</u>

Építési alapok.

1. Theol. internátusi alap	---	9.362·32 P	18.863·31 P
2. Gimn. internátusi alap	---	31.178·09 „	536.012·81 „

Az egyházkerületi közgyűlés a főiskolai igazgató-tanács javaslatára a főiskola 1928—29. évi zárszámadását jóváhagyja s Dr. Trócsányi József gazdasági választmányi elnöknek kiváló érdemeinek kiemelésével, valamint Szűcs István ellenőrnek és Szalay Róbert pénztárosnak a szokásos óvás mellett hű és lelkiismeretes szolgálatuk elismerésével a felmentvényt megadja.

188. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1929 okt. hó 15-iki üléséből 42. sz. jkvi pontjával jóváha-

gyás és megerősítés végett felterjeszti az egyházkerületi közgyűlés elé a főiskola 1929/30. évi költségvetését a gazd. választmány részletes indokolásával együtt.

A közpénztár költségvetése a rendes keretek közt mozog. Nagyobb változások a múlt évi költségvetéshez képest, hogy a szőlők várható rossz termése miatt ezen a címen nemhogy jövedelem volna, hanem hiány jelentkezik. Ugyancsak kisebb a könyvkereskedés és nyomda jövedelme, ez üzletágak általános pangása miatt. Ugyancsak kisebb a múlt évinél Perked—Mosolygó és Istvánháza előirányzott bevétele a buza árának a hanyatlása folytán. A dologi kiadások a múlt évihez képest növekednek az épületek modernizálásával kapcsolatos nagyobb fenntartási költségek révén. (Központi fűtés, vízvezeték, vízöblítéses klozetek, éjjelnappali villanyvilágítás stb.) A tanügyi kiadásokat a múlt évihez képest le kellett szállítani a költségvetés gyenge állása folytán. (Múlt évi 5.020 P. helyett 4.160 P.) A közpénztár költségvetésének főbb tételei :

	Fedezet	Szükséglet
1. Györgytarló	192.308·12 P	141.908·20 P
2. Bálványos	34.275·79 „	22.407·10 „
3. Istvánháza	33.700·— „	8.400·— „
4. Perked—Mosolygó	5.000·— „	966·66 „
5. Erdők	4.420·— „	1.800·— „
6. Kisebb ingatlanok	750·80 „	10·— „
7. Szőlők (Királyhegy, Aranyos)	7.600·— „	11.588·25 „
8. Pincék	—·— „	50·— „
9. Lakóházak	9.653·16 „	2.030·— „
10. Nyomda	565·35 „	—·— „
11. Könyvkereskedés	1.200·— „	—·— „
12. Könyvraktár	1.616·94 „	10·— „
13. Lótartás	6.000·— „	6.000·— „
14. Vegyesek	5.995·72 „	6.219·90 „
15. Évjáradékok	8.386·— „	—·— „
16. Kötelezettségek	—·— „	15.678·67 „
17. Tőkék jövedelme	2.424·26 „	—·— „
18. Kamatok	4.800·— „	7.873·71 „
Átvitel	318.696·14 P	224.942·49 P

	Fedezet	Szükséglet
Áthozat ...	318.696·14 P	224·942·49 P
19. Tandíj ...	27.728— „	— „
20. Közterhek ...	— „	4.257·65 „
21. Nyugdíjárulékok ...	9.220·37 „	10.212·44 „
22. Dologi kiadások ...	6.460— „	18.318·11 „
23. Tanügyi kiadás ...	— „	4.160— „
24. Theol. személyi kiadásai ...	— „	44.932·90 „
25. Gimn. „ „ ...	— „	35.433·30 „
26. Theol. és gimn. nyugdíjak ...	— „	5.987·16 „
27. Vegyes személyi kiadások ...	— „	9.496·80 „
28. Adminisztrációs kiadások ...	— „	14.232·70 „
29. Kegydíjak ...	— „	619·92 „
30. Mult évi hiány fedezésére ...	— „	9.295·44 „
31. 400 éves jubileum előkészítésére ...	— „	200— „
Összesen ...	362.104·51 P	382.088·91 P
Összes szükséglet ...	382.088·91 P	
„ fedezet ...	362.104·51 „	
<u>H i á n y</u> ...	<u>19.984·40 P</u>	

Minthogy azonban ebben a 19.984·40 P-ben a mult évi hiánynak 9.295·44 P-nek a fedezése is bennfoglaltatik, azért a tulajdonképeni hiány csak 10.688 P 96 fillér. Ennek a hiánynak a kiküszöbölésére a gazd. választmány és az igazgató-tanács javasolja a minden egyes növendék által a II. félévben fizetendő 15 P. fűtési járuiék bevezetését, mivel a hiány jelentékeny részben éppen az épületek modernizálása, központi fűtés, vízvezeték stb. bevezetése folytán állott elő, amiknek az előnyeit a növendékek élvezik.

A többi külön pénztárak költségvetései azok természetéhez képest részint tőkésítésre, részint a folyó szükségletekre a következőképen vannak előirányozva:

Új—Vay—Mocsáry-alap.

1. Részvényosztalékok, adományok	278·01 P	
2. Tőkésítésre		278·01 P

Internátusi és fenntartási-alap.

1. Részvényosztalékok, kamatok ...	134·52 P	
2. Tőkésítésre		134·52 P

Theol. internátus építési-alap.

Á) Állami rész.

1. Államsegélyből	5.000— P	
2. Kamatból	350— „	

B) Főiskolai rész.

3. Adományokból	3.000— P	
4. Kamatból	507·72 „	
5. Tőkésítésre vagy építkezésre ...		8.857·72 P

Ösztöndíj-pénztár.

1. Özv. Pogány Istvánné-alapból ...	2.666·66 P	
2. Kamatjövedelem	1.181·41 „	
3. Valorizációs alapra	1.089·79 „	
4. Tőkésítendő alapok kamataira ...		78— P
5. Valorizációs alap tőkésítésére ...		1.089·79 „
6. Pályadíjakra, ösztöndíjakra ...		3.770·07 „

Mudrány-pénztár.

1. Rétek, szántók, szőlők stb. bevétele	11.824·42 P	
2. Gazdálkodási kiadások (szőlőművelés, adó stb.)		14.575·69 P
3. Jótéteményekre		2.760— „

(Hiány: 5.511·27 P.)

Táplintézeti pénztár.

1. Évjáradékok, kamatok	11.938·14 P	
2. Tápdíjakból	75.000— „	
3. Adományokból	500— „	
4. Jótéteményekre		9.041·51 P
5. Özv. Jármay Lászlóné temetési segélyének II. fele		500— „
6. Tőkésítendő alapítványok kamatára		204·90 „

7. Fizetések, élelmiszer, fűtés, világítás stb.)... ..	77.128·70 P
8. Maradvány	96·77 „

Tisztviselői nyugdíj-alap.

1. Fenntartási járulék, kamatok stb.	1.258·08 P
2. Tőkésítésre	1.258·08 P

Segélydíj pénztár.

1. Kamatokból	769·32 P
2. Tőkésítésre	1·09 P
3. Segélyezésre	768·23 „

Új gimn. internátusi építési alap.

A) Állami rész.

1. Államsegély 1929—30. évre ...	70.000— P
2. Időközi kamatok	7.733·22 „

B) Főiskolai rész.

3. Adományokból és kamatokból ...	640— P
4. Törlesztéses kölcsön annuitása ...	45.049— P
5. Építkezésre vagy tőkésítésre ...	33.324·22 „

Egyházkerületi közgyűlésünk a főisk. igazgató-tanács javaslatára az 1929—30. évi költségvetést jóváhagyja és megerősíti; hozzájárul ahhoz, hogy a költségvetési hiány kiküszöbölésére a II. félévben minden tanulótól 15 P fűtési járulék szedessék.

189. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 1929 okt. hó 15-iki ülése 37. sz. jkvi pontjával előterjesztést tesz az egyházkerületi közgyűlésnek a Farkasfalvi Farkas Géza főiskolai gondnokká választásával a sárospataki főiskolában megüresedett igazgató-tanácsosi állás betöltésére nézve.

Az egyházkerületi közgyűlés a megüresedett igazgató-tanácsosi tisztt betöltését jövő ülésére halasztja.

190. Egyházkerületünk tanítóképző-intézeti bizottsága Sárospatakon 1929 okt. hó 16-iki ülése 3. sz. jkvi pontjával az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti a sárospataki állami tanítóképző-intézet 1929 szept. 14-én és szept. 16—21. napjain történt átadásáról, ill. átvételéről szóló jegyzőkönyveket és a leltárakat.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sárospatakon a magyar kir. állami tanítóképző-intézetben 1929. évi szeptember hó 16-án és folytatólag az intézetnek az 1929. évi szept. hó 11-én kelt 840—05—366. sz. vkm. rendelet értelmében a Tiszáninneri Ref. Egyházkerület részére leendő átadása alkalmával.

Jelen vannak a vallás- és közokt. miniszterium részéről: Monszpart János számv. főtanácsos és Nemessányi Gusztáv számellenőr, a Tiszáninneri Ref. Egyházkerület részéről Janka Károly egyh. ker. főjegyző és Kovács Dezső tanítóképző-intézeti igazgató.

Monszpart János bemutatja Geszler Jenő vallás- és közoktatásügyi min. tanácsos elnöklete alatt 1929. évi szeptember hó 14-én megtartott ülésen ismertetett 840—05—366—1929. sz. vkm. rendeletet, amellyel a fenti Intézetnek az állam részéről a Tiszáninneri Ref. Egyházkerület részére leendő átadásával kapcsolatos munkálatokban való részvételre Nemessányi Gusztáv min. számellenőrrel együtt a helyszínére kiküldetett.

Az átadási munkálatok az előírt pénztár- és vagyionkezelési vizsgálattal kezdettek meg. Megállapítatik, hogy pénztárhelyiségül az irodai helyiség szolgál. A pénz az irodában elhelyezett Boefel-féle vaspáncél-szekrényben őriztetik és az előírt módon szabályszerűen kezeltek. A pénztárban a jelen jegyzőkönyv mellékletét képező kimutatásba foglalt értékek találtattak összesen 18.674, azaz tizennyolcezerhatszázhetvennégy P 60 fillér értékben. Ezután a különböző alapok, alapítványok

nyilvántartásai zárattak le. A rovatos főnapló a következő eredménnyel zárattott le:

22.781·85 P bevétellel,
4.107·25 P kiadással, vagyis
 18.674·60 P pénzmaradvánnyal,

vagyis a számadások (nyilvántartások) zárlati eredménye a péztári zárlati eredménnyel megegyező.

Ezután az intézet ingó vagyonának a szakleltára szerinti átadása következett.

Felvétetett folytatólag szeptember 17-én.

Először a butorok, képek, szőnyegek stb. átadása történt a megfelelő szakleltár alapján. Ezen munkálatok zárlati eredményét úgy darabszám, mint érték szerint a szakleltár tünteti fel. Majd a tanári könyvtár, földrajzi szertár, kézimunka-(szlőjd) szertár, tornaszertár, történelmi szertár, sportköri szertár szakleltáraiban felvett ingóságok átadása és felülvizsgálata következett. Ezen munkálatok eredménye az egyes szakleltárak és a felszerelésekről vezetett különféle nyilvántartások darabszám és értékhasábjában tüntettetett fel.

Folytatólag felvétetett 1929 szeptember 18-án.

E napon a természetrajzi, természettani, kémiai és a gyakorló iskolai szertárak szakleltára szerinti felülvizsgálata és átadása foganatosított. A zárlati eredményeket az egyes szakleltárak mutatják.

Folytatólag felvétetett 1929 szeptember 19-én.

A leltár felülvizsgálati és átadási munkálatok folytatása képen a zenei szakkönyvtár és a hangszer felszerelések, ezek befejeztével a kertészeti és gazdasági leltárak, majd a köztartás számadásai és leltára vizsgáltattak felül, amely munkálatok eredményét a szakleltárak tüntetik fel.

A köztartási pénznapló a felülvizsgálat alkalmával a következő zárlati eredményt mutatta:

Bevétel 400·— P
 Kiadás 276·41 P,

tehát készpénzmaradvány 123·59 P, mely összeg a köztartás-vezető tanár kézipénztárában hiánytalanul feltaláltatott. Ezenkívül találtatott még a pénztárban a vizsgálat napján befolyt tartásdíjakból 66 pengő.

Folytatólag felvétetett 1929 szeptember 20-án.

Ezen a napon a szakleltárak összesítése és lezárása foganatosított.

A tanári könyvtár leltári fölülvizsgálata alkalomával megállapítást nyert, hogy az egyik könyvtári szekrény legfelső polcán őrzött régi újságok és folyóiratok vannak, míg ugyanezen szekrény többi polcán 485 db. régi könyv és füzet találtatott különböző szerzők művei, amelyek eddig nem leltározottak. Ezeknek a szakleltárba való felvételére a leltárt kezelő tanár felhivatott s ezen pótleltár a miniszteri számvevőségnek egy példányban beküldetni rendeltetett.

A leltári napló zárlati eredménye ingó értéként

	10.357·87 P-t mutat, ezzel szemben
a szakleltárak	
értéke	<u>8.462·86 P,</u>

vagyis az eltérés 1.895·01 P, amely különbséget abban leli magyarázatát, hogy az alapleltározáskor a különböző szerelvények és felszerelések nem a felszerelési jegyzékbe, hanem tévesen a leltári naplóba vétettek fel.

Az államkincstár tulajdonát képező intézeti ingatlan az ingatlan vagyon-törzskönyv, illetőleg a sárospataki telekkönyv 2894. sz. tkvi kivonata, valamint a 693. sz. kataszteri birtokiv szerint az 1574. hrsz. u. n. „Hercegekertje“ 2 hold 203 □-öl szántóföld és a 4 hold 291 □-öl beltelek 5 lakóházzal, udvar és gazdasági épülettel, valamint fa- és szőlő-iskolával az átadási szerződés értelmében a Tiszáninneri Ref. Egyházkerületnek az államkincstár tulajdonjogának fenntartása mellett használatra átadatik.

Az átadási eljárás befejeztetvén, a jegyzőkönyv felolvasatott, helyben hagyatott és aláíratott.

Sárospatak, 1929 szeptember 21-én.

Janka Károly s. k.

átvevő egyh.-ker. főjegyző.

Kovács Dezső s. k.

igazgató, felelős számadó.

Monzpart János s. k.

számv. főtanácsos, min. kiküldött.

Nemessányi Gusztáv s. k.

számellenőr, min. kiküldött.

KIMUTATÁS

a sárospataki állami tanítóképző-intézet ingó vagyonának
1929 szeptember 14-iki állapotáról.

	Darab	Érték
I. Bútorok	1.346	3.217·04 P
II. Házi irodai felszerelés	13	320·10 „
III. Köztartási bútorok, felszerelések	249	10·38 „
IV/a. Gyak. isk. bútorok, felszerelések	126	27·04 „
IV/b. „ „ taneszközök	378	4·10 „
IV/c. „ „ ifjúsági könyvtár	224	99·96 „
V/a. Tanári könyvtár : Encyklopédiák	237	103·38 „
V/b. „ „ Pedagógia	2.137	169·56 „
V/c. „ „ Nyelvtudomány	2.398	33·01 „
V/d. „ „ Történelem	551	126·21 „
V/e. „ „ Földrajz	263	38·63 „
V/f. „ „ Mennyiségtan	122	—·01 „
V/g. „ „ Termrajz és kémia	398	52·88 „
V/h. „ „ Fizika	63	6·80 „
V/i. „ „ Gazdaságtan	238	—·04 „
V/k. „ „ Ének és zeneművek	742	77·56 „
V/l. „ „ Rajz, kézimunka	245	735·04 „
VI. Pedagógiai laboratorium	11	1·62 „
VII. Történelmi szertár	314	—·05 „
VIII. Földrajzi „	89	63·79 „
IX. Mennyiségtan szertár	17	—·— „
X. Termrajz „	176	—·11 „
XI. Kémia „	88	—·06 „
XII. Fizikai „	196	80·35 „
Átvitel	10.621	5.167·74 P

	Darab	Érték
Áthozat ...	10.621	5.167,74 P
XIII. Gazdaság, kertészet szertár	112	—,09 „
XIV. Rajzszertár	983	10,20 „
XV. Zeneszerek	19	—,80 „
XVI. Kézimunka szertár	19	—,07 „
XVII. Tornaszerek	378	1.778,83 „
XVIII. Orvosi és betegápolási cikkek	—	—, — „
XIX. Comenius ifj. könyvtár	2.384	1.471,92 „
XX. Nyilvántartási könyvek	32	8,— „
V/m. Testnevelés	36	25,20 „
Összesen:	14.584	8.462,85 „

Sárospatak, 1929 szept. 20-án.

Monszpart János s. k.
min. számv. főtanácsos.

Nemessányi Gusztáv s. k.
számv. ellenőr.

KIMUTATÁS

a sárospataki áll. tanítóképző intézet pénztárában talált értékekről.

46 drb	100 P-ös	papírpénz	4.600,— P
20 „	50 „	„	1.000,— „
166 „	20 „	„	3.320,— „
118 „	10 „	„	1.180,— „
17 „	5 „	„	85,— „
41 „	1 „	ezüstpénz	41,— „
Váltópénzben			18,06 „
Összesen:			10.244,06 P

Különböző értékekben és pedig:

A Sárospataki Takarékpénztár

20.338. sz. betétkönyvében	374,60 P	(Sportalap)
20.746. „	625,38 „	(Utazási alap)
20.714. „	491,74 „	(Olvasóköri al.)
17.998. „	618,16 „	(Kézimunka al.)
20.105. „	3.191,63 „	(Épületfentart. al.)
20.297. „	13,20 „	(Összevont al.)
17.942. „	209,30 „	(Zenekari al.)
Átvitel ...	5.524,01 P	

Áthozat ... 5.524.01 P

A Sárospataki Hitelbank

3.410. sz. betétkönyvében	1.456.83 P	(Gőzfürdőalap)
3.336. „ „	59.40 „	(Hodossy al.)
3.033. „ „	664.90 „	(Butor al.)
3.034. „ „	698.20 „	(Értesítő al.)
Összesen:	8.403.34 P	

A sárospataki postahivatal által kiállított jegyzék szerint 12 drb. 4%-os járadékkölcsön kötvény 7.800 korona n. é. azaz 62 fillér.

Ezen kívül a következő alapok:

Ifj. jutalom-alapítvány.

6%-os járadék kölcsön-kötvény	B.-sor	1177191. sz.	100 K
„ „ „ „ „		3734038. „	100 „
„ „ „ „ „		131409. „	50 „

Ifj. segély-alap.

6%-os járadék kölcsön-kötvény	B.-sor	1177162. sz.	100 K
„ „ „ „ „		3126142. „	100 „
„ „ „ „ „		3244775. „	100 „
„ „ „ „ „		3126139. „	100 „
„ „ „ „ „		3126140. „	100 „
„ „ „ „ „		3244776. „	100 „

Gyakorló-isk. alap.

5.5%-os járadék kölcsön-kötvény	A.-sor	078692. sz.	100 K
„ „ „ „ „		444107. „	100 „
6%-os „ „ „ „	B.-sor	195138. „	100 „

Ifj. zenekari-alap.

6%-os járadék kölcsön-kötvény	B.-sor	112605. sz.	100 K
„ „ „ „ „		112603. „	100 „
„ „ „ „ „		3734036. „	100 „

Utazási alap.

5.5%-os járadék kölcsön-kötvény	B.-sor	049566. sz.	1000 K
6%-os „ „ „ „	C.-sor	1347953. „	1000 „
„ „ „ „ „		044356. „	1000 „
	Átvitel	---	4450 K

				Áthozat	--	4450 K
5 ⁵ / ₀ -os	"	"	"	A.-sor	44186.	sz. 100 "
"	"	"	"	"	078693.	" 100 "
"	"	"	"	"	078694.	" 100 "
"	"	"	"	"	078695.	" 100 "
"	"	"	"	"	078696.	" 100 "
"	"	"	"	B.-sor	1177159.	" 100 "
"	"	"	"	"	1177157.	" 100 "
"	"	"	"	"	1177158.	" 100 "
"	"	"	"	"	112604.	" 100 "
"	"	"	"	"	3734037.	" 100 "
"	"	"	"	"	3735306.	" 100 "
"	"	"	"	"	112601.	" 100 "
"	"	"	"	"	112602.	" 100 "

Manczos alapítvány.

6 ⁰ / ₀ -os járadék kölcsön-kötvény	B.-sor	173822.	sz.	100 K
"	A.-sor	51599.	"	50 "
"	"	015090.	"	50 "

Hodossy-alapítvány.

6 ⁰ / ₀ -os járadék kölcsön-kötvény	B.-sor	3126141.	sz.	100 K
"	"	3126138.	"	100 "
"	"	3244777.	"	100 "
				<u>6250 K</u>

azaz Ötven fillér,

	azaz	---	—50 P
1 drb Sárospataki Hitelbanki részvény	6007.	sz.	10— "
1 " " Tak.-pénztári	009075.	"	10— "
Postai értékcikkekben	---	---	6·08 "
A tuloldalról áthozva	---	---	10.244·68 "
			<u>8.403·34 "</u>
	Összesen	---	<u>18.674·60 P</u>

azaz Tizennyolcezerhatszázhetvennégy pengő 60 fillér.

Ezenkívül találtatott a pénztárban a 806894. sz. posta-			
takarékpénztári csekkutalvány	---	---	2924 P
és a 807591. sz.	"	---	<u>30 "</u>
	Összesen	---	2954 P értékben,

amely összegek a mai napon érkezvén, a postán még nem vétettek át.

Sárospatak, 1929 szeptember hó 16-án.

Kovács Dezső s. k.
igazgató.

Monzpart János s. k.
számv. főtanácsos.

Nemessányi Gusztáv s. k.
számellenőr.

Egyházkerületi közgyűlésünk a betegesztett jegyzőkönyv kapcsán a tanítóképző-intézet átvételét tudomásul veszi s amint juliusi közgyűlése 9. II. sz. jegyzőkönyvében, most is Isten előtti hálaadással, mélységes köszönetének kifejezésével emlékezik meg mindazok kiváló érdemeiről, akiknek ez eredmény elérésében részük van.

191. Az egyházkerület tanítóképző-intézeti bizottsága Sárospatakon 1929 okt. hó 16-án tartott ülése 2. sz. jkvi pontjával jelenti, hogy a Főtiszt. Püspök Úr hivatkozással az 1929. évi juliusi közgyűlés 11. sz. jkvi pontjára, a bizottságot a következőkkel egészítette ki: Kovács Dezső tanítóképző-intézeti igazgató, Dr. Mátyás Ernő theol. és közigazgató, Elekes Imre gimn. igazgató, Bernáth Aladár zemplénmegyei alispán, Ujváry Dezső tiszaszabályozási mérnök, Tóth Mihály és Magyar Károly tanítóképző-intézeti tanárok.

Tudomásul szolgál.

192. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből 4. sz. jkvi pont alatt előterjeszti Kovács Dezső tanítóképző-intézeti igazgató *Jelentését* az intézet működéséről és állapotáról, amely jelentés szerint szept. 5-én volt a tanév megnyitása, szept. 6-án a tanítás megkezdése. Beiratkozott 170 növendék. Áthelyezés folytán megüresedett 4 tanári állás, amelyek betöltése folyamatban van. A sürgősség miatt a bizottság az elnökséget

kérte fel, hogy a tanári állás ügyében (ének-, zene-tanári állás; pedagógiai vagy ehelyett matematika-fizikai h. tanári állás; gazdasági szaktanár alkalmazásának megoldása; ref. vallástanári állás szervezése; tornatanári állás) a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrnál eljárjon.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi s a tett intézkedéseket megerősíti.

193. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből előterjeszti a tanítóképző-intézetnek Kovács Dezső igazgató által készített 1929—30. évi költségvetését, amelyet a bizottság tételről-tételre letárgyalt és az egyházkerületi közgyűlésnek elfogadásra és megerősítésre ajánl. A költségvetés áttekintése a következő:

KÖLTSÉGVETÉS

a sárospataki református tanítóképző-intézet 1929—30. évi kiadásairól és bevételeiről.

Bevétel.

1. Beiratási díj 170 növendék után à 1.50 P ...	255.— P
2. Internátusi lakásdíjból (30% teljesdíjat fizető, 40% féldíjas és 30% ingyenes)	
a) 37 teljes fizetésű növ. à 200 P ...	7.400.— „
b) 43 féldíjas „ „ à 100 „ ...	4.300.— „
c) 32 ingyenes „ „ à — „ ...	—.— „
3. Étkezési díj (fenti százalék szerint)	
a) 37 teljes fizetésű növ. à 240 P ...	8.880.— „
b) 43 féldíjas „ „ à 120 „ ...	5.160.— „
c) 32 ingyenes „ „ à — „ ...	—.— „
4. Értesítődíj 170 növendék után à 3 P ...	510.— „
5. Betegápolási díj 170 növendék után à 10 P	1.700.— „
6. Butorhasználati díj 170 „ „ à 4 „	680.— „
7. Épületfenntartási díj 170 „ „ à 20 „	3.400.— „
8. Fűtési pótdíj 170 „ „ à 7 „	1.190.— „
9. Evőeszközdíj 112 „ „ à 3 „	336.— „
Átvitel ...	33.811.— P

	Áthozat ...	33.811.— P
10.	Kert bruttó bevétele... ..	1.000.— „
11.	8 alkalmazott (7 tanár, 1 szolga) egy és fél százalék levonás nyugdíjra	247·53 „
12.	Állam 90 százalékos hozzájárulása a tanárok stb. fizetéséhez és családi pótlékához	12.780·36 „
13.	Állam hozzájárulása a dologi kiadásokhoz... ..	35.456.— „
14.	Egyházkerület hozzájárulása a dologi kiadá- sok fenntartásához	15.000.— „
	Összesen:	98.294.89 P

Kiadás.

I. Személyi kiadások.

1.	Személyi járandóságok százsázaléka a mel- lékelt táblázat szerint	18.665·50 P
2.	Helyettesítési és óratöbbleti díjak	2.000.— „
3.	Felügyeleti díj	240.— „

II. Dologi kiadások.

1.	Világítás	3.000.— „
2.	Butorzat, ingók karbantartása	2.000.— „
3.	Mosatás	2.300.— „
4.	Tisztogatás	2.000.— „
5.	Épületfenntartás, vízvezetéki motorkezeléssel	6.000.— „
6.	Tanulók betegápolása	1.700.— „
7.	Tanügyi kiadások, folyóiratok, lapok, szer- tárak gyarapítása	2.000.— „
8.	Fűtés (17 vagon fa, 4 vagon szén) s a fa vágatása	7.560.— „
9.	Tűzbiztosítás	600.— „
10.	Irodai szükségletek	700.— „
11.	Nyugdíjjarulék 6 tanár után (3 után 6 hónapra, 3 után 9 hónapra)	1.347·40 „
12.	Nyugdíjjarulék egy gyak. isk. tanító után 6 óra	146·88 „
13.	Nyugdíjjarulék egy szolga után 9 óra ...	87·04 „
14.	Utiköltségek, napidíjak	300.— „
15.	Értesítők nyomása	510.— „
16.	Tanárok stb. fizetése után nyugtabélyeg ...	87·04 „
	Átvitel ...	51.243·86 P

	Áthozat ...	51.243·86 P
17.	Tanárok, szolgák betegs. és gyógyszersegélye	1.300·— „
18.	1 kertész, 3 szolga Társadalombizt. díja	114·33 „
19.	Kertre	1.000·— „
20.	Élelmezési költségek 112 növendékre à 240 P	26.880·— „
21.	Internátusi felügyelő, köztartásvezető. (externátusi felügyelő, 2 szolga, és 4 mosónő élelmezése	2.160·— „
22.	Az intézeti aszfaltjárdák megújítása árajánlat szerint	7.000·— „
23.	Villamos vízhúzómotor beszerzése árajánlat szerint	1.675·— „
24.	Udvarrendezésre (fűmag, cserjék stb. beszerzése)	400·— „
25.	Előre nem látható kiadásokra	6.521·70 „
	Összesen:	<u>98.294·89 P</u>

Az egyházkerület a tanítóképző-intézet
1929—30. évi költségvetését a bizottság
javaslatára elfogadja és megerősíti.

194. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből jelenti, hogy a bizottság meghatalmazásából az elnökség kérdést intéz az intézet tanáraihoz annak a tárgyában, hogy hajlandó-e egyházi szolgálatba lépni, vagy nem.

Tudomásul szolgál.

195. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti Kovács Dezső igazgatónak a nyilatkozatát arra a felhívásra, hogy megmarad-e egyházi szolgálatban? A nyilatkozat szövege a következő: „948/1929. Nagytiszteletű Janka Károly ref. főiskolai gondnok úrnak, Cigánd. Szóbeli felhívására ezennel kinyilatkoztatom, hogy igazgatói minőségben szívesen lépek át az egyházkerület szolgálatába. Feltételem, hogy az egyházkerület biztosítsa az állami szolgálatban szerzett jogaimat. Adja meg azt a fizetést, amelyet az állam ad most és a jövőben. Az átvétellel az állami igazgatók rangsorából a felekezeti

igazgatók rangsorába kerülök. Megeshetik itt, hogy a magasabb fizetési osztályba való bejutásom később következne be, mint az államnál bekövetkezett volna. Ez esetben személyi pótlék címén kérem a fizetékülönbsözetet mindaddig, mig a felekezeti rangsora szerint előlépésem megtörténik. Kérem továbbá a természetbeni lakásom, az eddig használt gyümölcsöst és szőlőtáblát s a kert terményeiből házi szükségletemre történt vétel esetén az ár 25%-át engedményül továbbra is meghagyni. Az állami számviteli szabályzat 63. §-a utolsó bekezdése szerint „a bentlakást vezető intézeti igazgató ingyenes fűtés és világítás és a főzéshez szükséges tüzelőanyag ingyen való kiszolgáltatásának kedvezményében részesül“. Hasonló kedvezményt kap a debreceni ref. tanítóképző intézet igazgatója is a pizántúli egyházkerülettől, mint iskolafenntartótól. Tekintve, hogy az internátus vezetése külön munka, mely sok gondot és nagy felelősséget ró az igazgató vállaira, számítok rá, hogy egyházkerületünk is megadja nekem az ingyen fűtés és világítás kedvezményét. Megemlítem végül, hogy feleségem róm. kathólikus, de gyermekeim, a leányok is reformátusok. Mondanom sem kell, hogy intézetünket továbbra is a legjobb tudásom szerint, szeretettel, odaadó kötelességteljesítéssel vezetem, miként azt eddig is vezettem. — Sárospatak, 1929 szeptember 21. — Mély tisztelettel: Kovács Dezső igazgató“. A bizottság a feltételeket teljes mértékben elfogadja s Kovács Dezsőt az igazgatói teendők végzésével továbbra is megbízza. Kovács Dezső igéri, hogy az intézetet továbbra is az eddigi buzgalommal vezeti.

Az egyházkerületi közgyűlés a bizottság előterjesztésére Kovács Dezső volt igazgatót az egyházkerület kezelésébe jutott tanítóképzőintézetnek is igazgatójává nyilvánítja s nyilatkozatában közölte feltételeit teljes mértékben elfogadja; bízó reménységgel tekint igazgatói működése elé, melyre a kegyelem Istenének áldását kéri.

196. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből 16. sz. jkvi pontjával jelenti az egyházkerületi közgyűlésnek, hogy a szervezet kérdésében ezidőszerint már csak az idő rövidsége miatt sem tud részletes javaslatot előterjeszteni s azért azt javasolja a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésnek, hogy tanügyi tekintetben egyelőre az Állami Rendtartási Szabályzat legyen irányadó, adminisztratív és felügyeleti tekintetben pedig az egyházkerületi tanítóképzőintézeti bizottság végezze továbbra is a teendőket. A tanítóképzőintézeti bizottság a szervezet és a főiskolával való kapcsolat kérdésében nem tudott döntő határozatra jutni. Általában azonban az a nézet domborodott ki a bizottság tagjainak túlnyomó többségénél, hogy a jövő kiszámíthatatlan esélyeire és a főiskolai alapok megvédésének a szempontjára tekintettel a tanítóképzőnek meg kell őrizni tanügyi és anyagi függetlenségét. Természetesen a bizottság is szükségesnek tartja a lelki egység megteremtését s e tekintetben a tanítóképzőt a főiskola egyik tagozatának óhajtja tekinteni s ezt azon eszközökkel tartja megvalósíthatónak, melyek nagy vonásokban a következőkben sorolhatók fel: Közös ünnepélyek, istentiszteletek, konfirmációi ünnepély, ifj. és tanári bibliakörök, Kálvin János-kör, rendes vallástanár, missziói munka (gyermekpasztorizáció, vasárnapi iskola), Ifjúsági Közlöny, énekkar, Sárospataki Irodalmi Kör, szabadegyetemi előadások és a legáció stb. Ezeket tartja a legfőbb lelki kapcsolatoknak, amelyek a két intézet ifjúságát szellemben összeforrasztják. Szervezetileg az egységet az szolgálná, hogy a tanítóképzőt is a főiskolai igazgatótanács, illetve annak egy albizottsága (tanítóképzői osztály) kormányozná, a lelki egységet pedig egy 6 tagú közös tanári bizottság irányítaná és képviselné. A szervezeti szabályzat kidolgozására a bizottság Juhász László elnöklete alatt Kovács Dezső, dr. Mátyás Ernő, Elekes Imre és dr. Trócsányi József tagokból álló bizottságot küldi ki.

Egyházkerületi közgyűlés a szervezet kérdésére vonatkozó jelentést tudomásul

veszi és a bizottságot felhívja annak részletes kidolgozására és elfogadás s megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjesztésére; az átmeneti idő követelte intézkedéseket jóváhagyja.

197. A tanítóképző-intézeti bizottság 1929 október 16-ikán tartott ülésében hozott javaslata alapján

az egyházkerületi közgyűlés kimondja, hogy a sárospataki ref. tanítóképző-intézetben egy állandó iskolaszolgai állást rendszeresít, amely álláson alkalmazandó iskolaszolga a fennálló nyugdíjtörvény és törvényerejű rendeletek értelmében a Nem állami tanárok stb. nyugdíjintézetének lesz jogosított és kötelezett tagjává. Az alkalmazandó állandó iskolaszolga s esetleg alkalmazandó kisegítőiskolaszolgák szolgálati viszonyaira a főiskolai szolgákra hozott s az 1928. évi tavaszi közgyűlés által (78. sz. jkvi pont) megerősített Szolgálati Szabályzat az irányadó azzal az eltéréssel, hogy a szabályzat szerint a gazdasági választmányt, illetve annak elnökét megillető hatáskört a tanítóképző-intézeti tanári kar, illetve annak igazgatója gyakorolja.

198. A tanítóképző-intézeti bizottság 1929 október 16-iki ülésében hozott javaslatára

az egyházkerületi közgyűlés kimondja, hogy a tanárok baleseti és betegségyekezési ellátása tárgyában a főiskolai tanárookra idevonatkozólag hozott s ideiglenesen hatályban levő (1923 juniusi igazgatótanácsai ülés jkvének melléklete, megerősítve az 1923 júliusi egyházkerületi közgyűlés által) szabályzat alkalmaztassék

mindaddig, amig ez a szabályzat a főiskolai tanárookra nézve hatályban áll.

199. A tanítóképző átvételével kapcsolatban az egyházkerület kimondja, hogy

a tanítóképző-intézet igazgatója az egyházkerületi közgyűlésre mindenkor meghívandó, amelyen őt tanácskozási jog illeti meg. Ez az intézkedés addig áll fenn, amig a végleges szervezeti szabályzat elkészül.

200. A missziói bizottság október 28-iki ülésének megbízásából Dr. Enyedy Andor missziói előadó előterjeszti a bizottság által elfogadott, következő jelentését.

Főtiszt. és Mélt. Egyházkerületi Közgyűlés!

Mult évi jelentésem elején azt voltam bátor mondani, hogy az egyházkerületünkben folyó hitéleti munkákról a valóságnak megfelelő képet csak a közvetlen, személyes látás és tapasztalat alapján tudnék nyújtani. E közvetlen benyomás-szerzést a jelentő ívek még akkor sem pótolhatnák, ha az azokban feltett kérdésekre mindenünnen a leghívebb feleleteket, válaszokat kapnánk.

A beérkezett jelentő ívek jelenlegi átvizsgálásánál ez a véleményem sok részben megváltozott. Igenis, sokat mondanak a jelentések, egyházkerületünk hitéletének állapotáról. Sokat mond mindenek előtt a 12 gyülekezetből most is elmaradt jelentés. Sokat mondanak a jóformán üresen beadott vagy feleletek helyett talányszerű veszőkkel behuzgált jelentő ívek. És sokat mondanak a közölt adatok, vélemények, indoklások.

Nagy általánosságban azt mondják ezek az ívek, amit én szóból, több helyről fel-fel síró panaszokból amugy is hallok, hogy gyülekezeteinkben a missziói lélek még nem ébredt fel és nem állt munkába olyan mértékben, amint azt egyfelől a

belső épülés, helyrejövés, megújhódás; másfelől a fanatikus erővel előre törő római katholicizmus, a mindenfelé lappangó és leselkedő szekták, de méginkább a döbbenetesen elharapódzott anyagiás, érzékies pogányság elleni védekezés szempontjából sürgősen szükséges és kívánatos lenne. Sok gyülekezett felett terjeng, borong még a közöny nagy álma. Lelkipásztorok a hívekre, hivek a lelkipásztorokra vetnek a nagy mozdulatlanságért, a megerőtlenedésért, a lelki széthullásért, a református Sionunk alapjainak megrendüléséért. Jaj, pedig a bűn, a mi régi ellenségünk háborog velünk. Az egyke, a gyermekhalandóság, az alkohollal való visszaélés borzasztó arányú áldozatokat szednek hiveink köréből s mind aggasztóbbá teszük fajunk, egyházunk, nemzetünk jövőjét. S a trombiták torkából még mindig nem akar jönni az eget, földet betöltő, elszánt és kemény lelki harcra hívó bizonyos zengés. A reánk szakadt éjszakából, a mindig nyomasztóbb helyzetből hogy fogunk kijutni, ha ref. egyházunk tömegei még mindig hiába várják az Isten fiainak, az élet követeknek, a mai kor evangéliom hirdetőinek a megjelenését, ha még ma a 12-ik órában sem kezdjük el a gyógyítás munkáját ott, ahol minden bajunknak és nyomoruságunknak gyökere van: a lelkeken.

Beszélnek azonban ezek a jelentések biztató jelenségekről, reményteljes tünetekről is. Gyulnak itt is ott is csillagok a nagy éjszakában. S ezek a csillagok, bármilyen szerényen csillantak is fel, kezdenek a felülről jövő kegyelemtől mindig több fényt és erőt kapni s mindig jobban elszaporodni.

Biztató tünet a bibliai iskolás gyermekek számának a múlt évi 3744-ről 8946-ra, az összetartott konfirmáltaknak 1014-ről 1978-ra, a leányegyleti tagoknak 879-ről 1927-re, a vallásos estélyeknek 1497-ről 2520-ra, a vásárolt bibliáknak és könyveknek 958-ról 3462-re való szaporodása. Ha ez a szaporodási arány a következő években is meglesz, pár év múlva általánossá válhat az a munka,

mely egy új, hitben erősebb, a lelkiekben jobban lealapozott ref. nemzedék kialakulását akarja szolgálni. A vasárnapi iskolák térhódításánál csak az a veszély fenyeget, hogy ez az alaptermészeténél és célzatánál fogva s külföldi módszereiben egyénies munka gépies tömegmunkává válik. Ennek kikerülése végett szükséges volna még nagy anyagi áldozatok árán is vezetők, munkások képzése, tanfolyamok rendezése; a vasárnapi bibliai iskolai munka propagandájának, elméleti alapvetéseinek és gyakorlati kiképzésének intézményes megindítása. Egyházunk részéről jó befektetés volna a bibliai iskolák munkájának a felkarolása, mert e munka hathatós és eredményes keresztülvitele egymagában is képes volna elseperni a közönynek, értetlenségnek azokat a sziklatorlaszait, amelyek ma a jelentő ívek többségének adatai szerint a hitéleti munka, sok lélektől hajtott lelkipásztor és gyülekezeti munka útjában allanak.

A konfirmációi oktatásra egy helyről jelentik, hogy teljesen eredményes. Szám szerint ki nem mutathatóan, de körülbelül 50 gyülekezetben már meghosszabbították a tanítási időt, a bibliával vagy a Forgács kátéval kibővítették a tananyagot s néhány helyen femelték a korhatárt.

A konfirmációi oktatásban s az ezt továbbépíteni hivatott ifjúsági munkában mindenesetre nagy akadály a szegénység. Ez a paizsos férfiu fogja be a serdülő ifjúságot sokszor erején felüli munkába; ez sodorja őket a summás vándorlások kísértésekkel teljes körülményei közé; ez szórítja lelküket a megélhetés, a létfenntartás gondjainak bilincsei, korlátai közé.

A szegénység miatt nem tud a legtöbb gyülekezet ifjúsága számára jól fűtött és világított helyiségről gondoskodni, ami pedig az ifjúság összehozásának és összetartásának első feltétele és leg-hathatósabb eszköze. Vannak természetesen lelki akadályok is. Az ifjúság „alaptermészete“, egyik

lelkészársunk megjegyzése szerint, amely inkább huzza, vonja őket a világhoz, mint Krisztushoz; a szülők ellenzése, a felnőttek bénító példája, az új dolgoktól való idegenkedés, a guny és a közöny. Hogy azonban ezeket a lelki akadályokat milyen jól le lehet küzdeni, azt mutatja nemcsak egy pár szerencsés ifjúsági egyleti helyi alakulás, kezdeményezés, hanem a nagyszerű sikerrel, csodálatos érdeklődés mellett megrendezett s hatásaikat bizonyára még sok új jelben megmutató putnoki és sárospataki ifjúsági egyleti, valamint a Miskolcon rendezett egyházkerületi leánykonferenciák. A lelki akadályok leküzdése után pedig eloszlanak az anyagi nehézségek is. Csodákra képes a Krisztus nyomában meginduló, egymással szent célok érdekében összefogó ifjúság.

A vallásos lapok járatásában gyengén állunk, ami komoly intő jel, hogy népünk általános kultúr-érzékét, valamint lelki dolgok iránti érdeklődését fokozni kell. A templomlátogatók és úrvacsorázók számánál pontos adataim nincsenek. A vasárnapi istentiszteletek általában meglehetősen látogatottak, bár a vasárnapi piacok, a munkaszünet hatósági felfüggesztése, a hatóságoknak csak a gazdasági szempontokra figyelő állásfoglalása itt is sok gátlást okoznak. De sok panaszt hallok arról, hogy némelyik gyülekezet egészen elfelejti az énekes könyv gyönyörű reggeli és esteli énekeit. Hogy mi néptelenítette el és apasztotta meg a mi hagyományos, szép köznapi istentiszteleteinket?, véleményem szerint két ok: az egyik a reggeli istentiszteletek alkalmatlan ideje, a másik a könyvből olvasott, hosszú imádságok, amelyek kizártak az istentiszteletből minden drámaiságot, elevenséget; nem ragadták magukkal és nem bírták annyi hosszú ideig az áhitat feszültségében tartani a lelkeket, hanem untatták, fárasztották őket, mint az a konfirmációi oktatás, amelytől az egyik jelentő ív adatai szerint „menekültek“ az egyháztag-jelöltek.

Tanúlságosak, még pedig szomorúan tanúlsá-

gosak a szegénygondozásra vonatkozó megjegyzések. Az egyik helyen nincs szegénység, azért nincs szegénygondozás sem. A másik helyen pedig azért nincs, mert mindenki szegény. Az igazi ok azonban gyaníthatóan legtöbb helyen a szociális érzék, az „egymás terhének hordozása“ iránti hajlam teljes hiányában van. Nem volna-e mindenütt segíteni való szegény, ha volnának élesebb és esetleg a község határán túl is ellátó szemek a szegénység meglátására és nem volna-e helyenként és általánosan is könnyebb a magyar szegénység kivételes és szomorú terhe, ha egyenként és intézményesen foglalkozni próbálnánk szegénységünk okaival és evangéliumi elhárítási módjaival? Nem lehetne-e sokszor tanáccsal, gondolattal, pusztán együttérzéssel segíteni ott, ahová pénzt nem adhatunk vagy hiába adnánk? Természetesen hosszú és nehéz út vezet odáig, amíg az egyház hideg adminisztratív, liturgiális és párbérszedő szervből tagjai minden irányú életének felelős gondozója lesz.

A gyülekezeti misszió-bizottságot a legtöbb helyen a presbitériumok pótolták. Itt-ott felkerültek a tanácskozások asztalára a missziói, hitéleti kérdések is, azonban igen kicsiny helyet és jelentőséget nyerve az anyagi kérdések és szavazások mellett. A hitéleti munkaágak iránt azonban mindenütt megnyilvánul a presbitériumok jóindulata. Helyiséggel, fűtő és világító anyaggal, sok helyen pénzzel is támogatják a munkát. Az egyesületek mindenütt az anyaszentegyház hú leányai, nincs kilengésekről szó sehol sem.

A hitéleti munka fejlődését 106 gyülekezetből jelentik. 60 jelentő íven nincs erre a kérdésre felelet. Vannak, akik még csak a szerény kezdetet merik említeni. Azonban a kezdet is fejlődés az előbbi állapothoz képest. Néhol bevallják a pangást, stagnálást, okául adva a szegénységet és a közönyt. A szegénység azonban nem lehet megölő akadálya a lélek munkájának, hiszen Krisztus

Urunk, az apostolok, a reformátorok munkája a nagy szegénységben kezdődött el és jutott diadalra. Egyházunknak lélekben, szent megmozdulásokban, nagy alkotásokban fényes, nevezetes korszaka volt a XVIII. század eleje, amikor köztudomás szerint a napoleoni háborúk mindenütt, úgy nálunk is, éreztették nyomasztó gazdasági hatásukat. De nem lehet akadály a közöny sem, sőt ott van éppen szüksége, jelentősége, fontossága a lelki munkának, ahol közöny, belső megkeményedés, konzervatív nehézkesség van. A hitéleti munkának csak egy akadályja lehet: az elhivatás, küldetés, felelősség-érzet s a hegyeket is megmozdító hitnek a hiánya. Imádkozzunk sokat és tegyünk meg minden lehető ennek, az egyházi életünkben ma elsőrenden szükséges élő és munkás, harcoss és diadalmas hitnek a felébredéséért, fellángolásáért és munkába állásáért.

A szórványgondozásban, amelyről szintén beérkeztek a jelentő ívek, már döntőbbek az anyagi nehézségek. Hiába a lelki készség, ha nincs idő és mód, hogy a pásztor minél gyakrabban oda jusson a nyáj elszórt juhai közé. Összefoglalást itt csak annyiban tudok adni, hogy egyházkerületünkben összesen 245 szórvány van 12.592 lélekszámmal, amely a jelentések szerint minden évben kiigazítatik. Egyébként a szórványok távolsága, megközelíthetősége, gondozási módja csaknem szórványonként változik, különbözik. Istentiszteleteket, házi áhitatokat, hittanórákat, családlátogatásokat általában tartanak, a megkívánt szertartásokat pedig rendszeresen végzik s vallásos iratokat is terjesztenek bennük. A szórványok tagjait leginkább az elkatholikusodás és kárunkra adott reverzálisok veszélye fenyegeti, mert erőteljes gondozás hiányában nem tudnak ellentállani az őket körülvevő tömeg hatásának. A sárospataki gyülekezet egyházmegyénként szórványgondozó diakónus beállítását javasolja.

Jelentésem tudomásul vételét, a konventre való felterjesztését kérve, maradok mély tisztelettel a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Missziói Bizottság és Közgyűlés alázatos szolgálja:

Dr. Enyedi Andor

missziói előadó.

Közgyűlés a jelentést meghallgatva, azt a maga részéről is tudomásul veszi, a hozzácsatolt számszerű, összefoglaló kimutatással, a szórványjelentésekkel, továbbá az egyházmegyei és egyházkerületi missziói bizottságok múlt évi működéséről szóló jelentésekkel együtt jóváhagyja és az egyetemes konventre felterjeszteni rendeli.

201. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa f. évi június 17-iki ülésének 37. számú határozatával felterjeszti az egyházkerületi középisk. tanügyi bizottság útján a gimnázium igazgatójának az 1928—29. iskolai év első feléről készített jelentését, mely ismerteti a gimnázium minden életnyilvánulását, hogy ezzel irányítólag hasson a második félév munkájára és elismerő méltánylással az igazgató e fáradságos munkája iránt kötelezővé tette annak minden évben való elkészítését és bemutatását.

Közgyűlésünk, tekintettel arra, hogy az ilyen igazgatói jelentés, mely az I. félévi iskolai munkáról, annak minden mozzanatáról összefoglaló képet állít a tanártestület elé s ezzel hozzájárul a tanítási munka egyöntetűvé tételéhez, további irányításához s a felettes hatóságoknak és az ellenőrzésre hivatottaknak is pontos betekintést nyújt az iskola működéséhez, az igazgatótanács intézkedését jóváhagyólag veszi tudomásul és mivel a miskolci ref. leánygimnáziumban is már csaknem

egy évtized óta minden évben terjeszt az igazgató ilyen jelentést a tanártestület és az egyházi főhatóság elé, elrendeli, hogy mind a három középiskolában köteles az igazgató az intézet I. félévi munkájáról ilyen kimerítő jelentést készíteni a II. félévi módszeres értekezlet és az intézet kormányzótestülete elé.

202. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa az egyházker. középisk. tanügyi-bizottság útján felterjeszti f. é. jún. 17-iki ülésének 38. számú határozatát, melyben örömmel és megnyugvással veszi tudomásul Ady Lajos min. megbizottnak azt a megállapítását, hogy az iskola a külső és belső rend. a methodikus eljárás és az oktatási eredmény, valamint az erkölcsi nevelés hatékonysága tekintetében tavaly óta újabb s igen jelentős fejlődést tüntet fel s a tanári testületnek lelkiismeretes és buzgó munkálkodásáért meleg elismerését fejezi ki s egyúttal szívből üdvözli Ady Lajos min. megbizottat paedagógia szolgálatának 25-ik, főigazgatói működésének 10-ik évfordulója alkalmából.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács jelentését örömmel veszi tudomásul s a tanártestületnek lelkiismeretes, buzgó munkálkodásáért meleg elismerését fejezi ki.

Őszinte tisztelettel üdvözli közgyűlésünk Ady Lajos min. megbizott urat paedagógiai szolgálatának 25-ik, főigazgatói működésének 10-ik évfordulója alkalmából, aki konciliáns eljárásával, mindenben megnyilvánuló jóakaratóval igyekszik gimnáziumunk külső és belső fejlődését előmozdítani s az ő országos jelentőségű munkásságára Istennek áldását kéri.

203. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa az egyházkerületi középiskolai tanügyi bizottság útján felterjeszti f. évi június hó 17-iki ülésének 39. sz. hatá-

rozatát, amelyben teljes megnyugvással veszi tudomásul Domby László egyházker. középiskolai előadónak a gimnázium 1928—29. évi működésére vonatkozó azt a megállapítását, hogy a tanártestület, a maga egészében, ez évben is lelkes, buzgó, odaadó munkásságot végzett s az intézet tanulmányi színvonala ez évben is emelkedést mutat.

Közgyűlésünk a jelentést örömmel veszi tudomásul s elismerését és köszönetét fejezi ki a gimnázium tanártestületének és fáradhatatlan, lelkes igazgatójának.

204. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa az egyházkerületi középisk. tanügyi bizottság útján felterjeszti f. évi június 17-iki ülésének 41. sz. határozatát, mely szerint a nyugdíjazási eljárás megindításával üresedésbe jött rajztanári állásra az 1929—30. iskolai évre helyettes tanáruul Bálint József okl. rajztanárt alkalmazta; továbbá 43. számú határozatát, mellyel a második görög—latin nyelvi tanszékre továbbra is alkalmazta Szathmáry Lajos okl. tanárt helyettes tanárként; aztán 44. sz. határozatát, mellyel a testnevelési tanszékre továbbra is alkalmazta helyettes tanáruul Szabó Károly okl. testnevelési tanárt; végül 45. sz. határozatát, melyben a harmadik párhuzamos osztály felállításával szükségessé vált új helyettes tanári állás szervezéséhez hozzájárult.

Közgyűlésünk Bálint József, Szathmáry Lajos és Szabó Károly okl. tanároknak helyettestanári minőségben történt további alkalmazását s egy új helyettestanári állás szervezését jóváhagyólag veszi tudomásul.

205. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa az egyh.-ker. középiskolai tanügyi bizottság útján felterjeszti f. évi. június 17-iki ülésének 47. sz. határozatát, mellyel az ifjúsági könyvtár gyarapítására a régi szokás szerint a tanulóktól a többi iskolai díjakkal 1—1 P

díj beszédését határozta el; 30. sz. határozatát, melylyel a létesítendő főiskolai sportpályára 10.000 pengő államsegélyt kér; 31. sz. határozatát, melyben helyessé vette tudomásul, hogy a gimn. szék a tanulók számára korcsolya-pályát készíttetett s azon a tanulók minimális díj mellett gyakorolhatták e sportot, s a délutánra eső testgyakorlati órák is ott tartattak meg; továbbá 32. sz. határozatát, mellyel örömmel vette tudomásul, hogy m. kir. belügyminiszterium engedélyt adott a főiskolai a tápintézetben az ifjúság részére rendezendő oktató filmelőadások tartására; végül 36. sz. határozatát, mellyel örömmel vette tudomásul, hogy a gimnáziumi tanulók munkáiból a vizsgák ideje alatt rajzkiállítás rendeztetett, nyilvános vizsga és verseny rendeztetett a gyorsírásból, nyilvános vizsga az énekből és magánzenéből is, s elrendelte, hogy ezentúl is ilyen módon történjék e tárgyakból a nyilvánosság előtt való beszámolás.

Közgyűlésünk az igazgató-tanács határozatait jóváhagyólag veszi tudomásul.

206. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa az egyházkerületi középiskolai tanügyi bizottság útján felterjeszti f. évi június 17-iki ülésének 33. számú határozatát, melyben örömmel vette tudomásul, hogy Szilágyi Benó a középiskolai tanárok részére rendezett görögországi tanulmányúton, Hallgató Sándor Franciaországba, dr. Jakob Károly Németországba, Elekes Imre pedig Németországba az internátusok ügyének tanulmányozására tett tanulmányi úton államsegéllyel vettek részt.

Közgyűlésünk az iskolára nézve fontos érdekek tartván, hogy tanárai közül menél többen külföldön járva, ott szerzett nyelvi és tárgyi ismereteiket, tapasztalataikat az iskola javára hasznosítják, elismerését fejezi ki nevezett tanároknak, akik szünidejüket is feláldozták, hogy az iskola

érdekében tanulmányútat tegyenek. Különösen hálás köszönetét fejezi ki Közgyűlésünk a nagymélt. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak főiskolánk iránt ismételtén megbizonyított s a tanulmányi segély utalványozásában is kifejezésre jutó kegyes jóindulatáért és Farkasfalvi Farkas Géza világi gondnok úrnak a tanulmányi segélyek kieszközlése érdekében tanúsított fáradságtalan és eredményes közbenjárásáért.

207. Domby László egyházker. középisk. előadó az egyházker. középisk. tanügyi-bizottság útján felterjeszti a miskolci ref. reálgimnáziumban 1929 május 6., 27. és 28. napjain végzett látogatásáról szóló jelentését, mely az iskola életének minden megnyilvánulására kiterjed s megállapítja, hogy az intézet tanulmányi állapota teljesen megnyugtató s hogy a tanártestület ebben az évben is lelkes, buzgó munkásságot végzett.

Közgyűlésünk a jelentést megnyugvással veszi tudomásul s a tanártestületnek lelkes és buzgó munkásságáért elismerését és köszönetét fejezi ki.

208. A miskolci ref. reálgimnázium igazgatója az egyh. ker. középisk. tanügyi bizottság útján felterjeszti jelentését az 1929—30. iskolai évről. E szerint a beírt tanulók száma 524, a múlt évihez képest csökkenés alig van. A református vallású tanulók arányszáma egyszázalékkal ismét emelkedett. Az intézetnek most is 11 osztálya van. A 35 évi szolgálat után nyugalomba vonult Kiss Lajos helyére a rajztanári tanszékre Imreh Zsigmondot nevezte ki a nagymélt. minisztérium egyelőre helyettes tanári minőségben. Az új tanterv a VI. osztályban is életbelépett s két év múlva teljesen befejeződik a reálgimnáziummá való átalakulása az intézetnek. Az intézet anyagilag nagyon szegényes helyzetben és mostoha állapotban van, alig tudja fedezni a kiadáso-

kat, az épület jó karban tartására, a felszerelések pótlására és a tanulók segélyezésére aránylag keveset tud fordítani, a szegény tanulók internátusi támogatására pedig egyáltalán nincsenek anyagi erőforrásai.

Közgyűlésünk a beíratás eredményét, a református vallású tanulók arányszámának emelkedését örömmel veszi tudomásul. A rajztanári állásra kinevezett Imreh Zsigmondot, mint az intézet véglegesen alkalmazott munkását örömmel üdvözli Közgyűlésünk s munkásságára Isten áldó és segítő kegyelmét kéri. Az új tanterv fokozatos életbeléptetéséről megnyugvással értesül, s az intézet anyagi állapotának javulását az államsegély valorizációjától és az internátusi építkezés céljaira nyerendő államsegélytől reméli, tudva, hogy az egyetemes konvent e tekintetben minden lehetőt elkövet. Minthogy pedig az intézetnek, — amely legnépesebb kerületünk középiskolái között — a fejlődését csak egy vele kapcsolatos internátus felállítása útján lehet biztosítani, felkéri közgyűlésünk az Egyetemes Konventet, hogy az intézet fenntartótestületének e tárgyban a tanügyi kormányhoz benyújtandó kérvényét kegyesen támogatni méltóztassék.

Felkéri végül Közgyűlésünk a Főtiszt. és Méltóságos Elnökséget, hogy amennyiben Miskolc thjf. város az iskola mostani épületének felépítése alkalmával neki átadott régi gimnáziumi épületet, mely most a múzeum helyiségéül szolgál, de erre a célra nem felel meg, e célra tovább nem használná, kegyeskedjék kieszközölni, hogy azt az iskola visszakaphassa s legalább ideiglenesen ott szervezhesse meg a tervezett internátust.

209. A miskolci reálgimnázium igazgatója a középisk. tanügyi-bizottság útján felterjeszti jelentését Kiss Lajos tanár nyugalombavonulásáról, aki 35 évig állott az intézet szolgálatában. Kiss Lajost, mint tanárt jeles szakképzettség, nagy művészi érzék és lelkes buzgóság jellemezték. Egész nemzedéket nevelt a rajz- és festészet terén. Az intézetnek buzgó munkása volt, hosszú ideig működött, mint az igazgató-tanács jegyzője. Egyházunk ügyeiben is tevékeny részt vett, mint a miskolci egyház presbitere.

Közgyűlésünk hálás elismeréssel emlékezik meg Kiss Lajos 35 éves lelkes és buzgó tanári működéséről és e működése közben szerzett érdemeiről s kívánja, hogy a jól megérdemelt nyugalom csendes örömeit és pihenését igen sokáig élvezze testi és lelki erőben, egészségben.

210. A miskolci ref. leánygimnázium igazgatótanácsa folyó hó 21-én tartott üléséből jelenti, hogy az 1929—1930. évre újonnan szervezett helyettesitanári állásra Bertalan Rózsa magyar—latin-szakos okleveles tanárt alkalmazta, aki állását az iskolai év kezdetén elfoglalta és hivatalos esküjét letette.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi.

211. A miskolci ref. leánygimnázium igazgatótanácsa f. hó 21-én tartott üléséből jelenti, hogy az iskola és az internátus 1928—29. évi számadásait felülvizsgálta és rendben találta. Az iskola bevételei 82.592'20 P-t, kiadásai 82.584'10 P-t tettek ki, a 8 P 10 f. pénztári maradvány a következő évre vitetett át. Az internátusnál a bevétel 42.618'50 P, a kiadás 42.521'11 P volt, a 97 P 39 f. pénztári maradvány a következő évre vitétt át. Javasolja ez alapon az igazgatótanács a számadást vezető dr. Regéczy József, illetőleg Domby László részére az 1828—29. évi számadásra vonatkozólag a felmentvény megadását.

Közgyűlésünk az 1928—29. évi számadásokról szóló jelentést megnyugvással veszi tudomásúl s azokra nézve a számadást vezetőik részére a felmentvényt megadja.

212. A miskolci ref. leánygimnázium igazgató-tanácsa f. év aug. 15-iki üléséből felterjeszti az intézet 1929—30. évi költségvetési tervezetét, amely szerint a bevételek is, a kiadások is 72.983'50 P-ben vannak előirányozva.

Közgyűlésünk a felterjesztett költség-előirányzatot jóváhagyja.

213. A miskolci ref. leánygimnázium igazgató-tanácsa f. hó 21-én tartott üléséből jelenti, hogy az intézetben az iskolai év szept. 2-án kezdődött, az év megnyitó-ünnep 9-én tartatott s utána a tanítások megkezdődtek. A beiratás eredménye a következő: I/a. 37, I/b. 36, II/a. 46, II b. 43, III/a. 38, III/b. 37, IV/a. 39, IV/b. 36, V. 45, VI/a. 28, VI/b. 28, VII. 32, VIII. 39, összesen 484. A tanulók száma a múlt évinél 21-gyel kevesebb s ez a csökkenés az I. osztályra esik. A középiskolákban az I. osztály népességének ez a fogyása országszerte általános. A növendékek felekezeti megoszlása a következő: ref. 221 (45'66%), ág. h. ev. 47 (9'71%), róm. kath. 110 (22'72%), izr. 93 (19'21%). A felekezetek arányszáma csaknem teljesen azonos a múlt évivel.

Közgyűlésünk a jelentést megnyugvással veszi tudomásúl.

214. A miskolci ref. leánygimnázium igazgatótanácsa f. hó 21-én tartott üléséből jelenti, hogy az 1927. évi leánygimnáziumi tantervet az iskola ez évben a III. osztályban is életbeléptette, a női kézimunkát rendkívüli tantárgyként az I—III. osztály minden szakaszában tanítja s arra a növendékek csaknem mindnyájan jelentkeztek; kötelező rendkívüli tárgy az I. és II. osztályban heti 1—1 órán a magyar és német szépírás.

Rendkívüli tárgyak az intézetben még a következők: német és francia nyelvi társalgási tanfolyam heti 2—2 órán (mindkét nyelvből 3—3 csoport a kezdők, haladók és haladottabbak részére), gyorsírás (az önként jelentkezők részére két csoport 1—1 órán kezdők és haladók részére), képző- és iparművészeti tanfolyam az önként jelentkezők részére heti 2—2 órán 3 csoport. E tanfolyamok közül a gyorsírási ez évben is ingyenes.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi.

215. A miskolci ref. leánygimnázium igazgatótanácsa f. hó 21-én tartott üléséből jelenti az ez évi egyházkerületi közgyűlés 37. számú határozatára vonatkozólag, hogy a Demes Péter vallásánárnak nyújtandó ideiglenes kárpótlásra az intézet költségvetésének keretében fedezet egyáltalán nincs. Az iskola ugyanis csaknem kizárólag a növendékek által fizetett díjakból tartja fenn magát s e díjakat, különösen a mai rettenetes gazdasági viszonyok között, emelni lehetetlen, mert az az intézet elnéptelenedésére vezetne. Ezért mély tisztelettel kéri az igazgatótanács a főtiszteletű egyházkerületet, hogy tekintettel arra, hogy az iskola a háború előtt 30.300 K évi segélyt kapott az egyházkerulettől, ma pedig a 2500 P kulturadót nem számítva, mindössze 1360 P segélyben részesül, ezt az 1360 P segélyt 1929 szeptember 1-től kezdődőleg, amikor a vallásánárnak adandó kárpótlás esedékes, kegyeskedjék felemelni 3640 P újabb segély nyújtásával évi 5000 pengőre. Ez az 5000 P segély a 2500 P kulturadóval együtt még így is csak 24⁰/₀-a lesz az intézet békebeli segélyének, holott az egyházkerület államsegélye a békebelinek a múlt évben már 45⁰/₀-át tette ki. A kért segélyemelés valamivel több annál az összegnél, amelyet, mint a Demes Péter részére esedékes fizetéspótlást az igazgatótanács július 5-iki felterjesztésében kimutatott s amely a fent hivatolt jegyzőkönyvben foglaltatik, de tekintettel kell lenni arra a körülményre, hogy Demes Péter 1930 január 1-én a VI. fizetési osz-

tály 1. fokozatába lépne, elő s így az attól kezdve részére járó fizetés-kárpótlás évi 3949 P-t tesz ki, ami a kért segélyemelési összeget jóval meghaladja.

Közgyűlésünk ez ügyet leteszi az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz a f. évi november hóban tartandó intézőbizottsági ülésre javaslatként céljából.

216. A miskolci ref. leánygimnázium igazgatótanácsa f. hó 21-én tartott üléséből nemcsak az intézet fejlesztése céljából, hanem a református lányok jövőjének biztosítása érdekében és anyaszentegyházunk erősítése végett is kívánatosnak tartaná, hogy ez intézettel kapcsolatban ref. tanítónőképző-intézet állítsák fel, s amennyiben a főtiszt. egyházkerület e gondolatot, mely már 15 évvel ezelőtt általános tetszésre talált s csak a közbejött nagy vilégégés miatt nem ölthetett testet, elvileg helyeselné, az igazgató-tanács készséggel vállalkozik e terv előkészítésére, amennyiben erre a főtiszt. egyházkerülettől megbízatást nyer.

Egyházkerületi közgyűlésünk most is örömmel fogadja a miskolci ref. leánygimnáziummal kapcsolatosan felállítandó tanítónőképző-intézet gondolatát s felkéri a leánygimnázium igazgató-tanácsát, hogy erre vonatkozó kimerítő javaslatát terjessze fel egyházkerületünk elé s addig is igyekezzék az előkészítés nagy és nehéz munkáját ebben az ügyben végezni. Felkéri egyszersmind a főtiszt. és mélt. Elnökséget, hogy e rendkiyüli fontosságú terv megvalósítását tekintélyének egész súlyával előmozdítani kegyeskedjék.

217. Olvastatott a Népiskolai Tanügyi-bizottság jelentése, melyet f. évi okt. hó 28-án tartott üléséből a népiskolai statisztikai adatokról szóló kimutatás kíséretében több rendbeli határozati javaslatával együtt felterjesztett.

Egyházkerületi közgyűlés az ez úttal is megnyugtató jelentési tudomásul veszi, azt a statisztikai kimutatással együtt az Egyetemes Konventre felterjeszti, a határozati javaslatokat pedig pontról-pontra letárgyalja :

1. Amennyiben a métermázsa búza árának alapul vételével megállapított egységek értékének gyakori változása a tanítóság tényleges jövedelmében lényeges eltolódásokat idézhet elő: népiskolai tanügyi-bizottság 1929. évi október hó 28-án tartott ülésében hozott 1. számú határozatával felkérni javasolja az Egyetemes Konventet a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnál oly irányú közbelépésre, hogy a tanítói javadalmakat az értékegységek mellőzésével a békebeli díjlevélben és javadalmi jegyzőkönyvben megállapított érték alapul vételével egészítse ki államsegéllyel olyan összegre, amennyi a tanítót fizetési fokozatának megfelelően megilleti.

Egyházkerületi közgyűlés maga is meg lévén győződve, hogy az értékegységek szerint való számítás a tanítói javadalom valóságos értékének nem állandó és nem biztos kifejezője s erre a célra egyedül alkalmas és igazságos a népiskolai tanügyi-bizottság által javasolt fizetéskiegészítési javaslatát azzal a kéressel terjeszti fel az Egyetemes Konventre, hogy annak értelmében a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnál eljárni méltóztassék.

2. Ugyanazon bizottság ugyanazon ülésének 2. sz. jkvi határozatával javasolja, hogy a nyolc osztályúvá fejlesztendő népiskolák vallástani tanterve az egységes református tanterv keretében oly képen készíttessék el, hogy

1. az I—II. osztályok mai tananyaga maradjon változatlan ;

2. a III—IV. osztályban — mindkét éven — ó- és újtestamentomi történetek együttesen tanítassanak;

3. Az V. osztályban taníttassék egyetemes keresztyén egyháztörténet különösen kiemelve Kálvin János működését;

4. a VI. osztály tananyaga legyen a magyar protestáns egyháztörténet rövid külföldi vonatkozásokkal;

5. VII—VIII. osztályok tananyaga legyen hit- és erkölcsstan a lelkészek által tanítva, egyszersmind konfirmációi előkészítésül is.

Közgyűlésünk a népiskolai tanügyi bizottság javaslatában kielégítve látja a vallásoktatásnál fennálló igényeinket, amiért is azt — a konfirmációi előkészítés megoldásaként is — meleg ajánlatával terjeszti fel az Egyetemes Konventre.

3. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből 3. sz. alatti határozatában javasolja, hogy a már kinyomatott népiskolai tankönyvek ára a kiadói nyereség csökkentésével a tanítató szegénysorsú szülők anyagi terheinek megkönnyítésére a lehetőségig mérsékeltessek; jövőre pedig a sok kötéssel járó nagyobb költség kikerülése végett az alsóbb (I—IV.) osztályokban lehetőleg minden tantárgy anyagát magukba foglaló, egybe kötött tankönyvek készíttessenek; s felsőbb (V—VIII.) osztályokban pedig egy könyvben csoportosíttassék:

1. az olvasókönyv, nyelvtan, fogalmazás, történet, földrajz, alkotmánytan;

2. a vegytan, fizika, természetrajz, gazdaságtan, egészségtan;

3. I—II. osztály;

4. III—IV. osztály;

5. V—VI. osztály;

6. VII—VIII. osztály számtani példatára.

Közgyűlésünk maga is szükségesnek tartva egyfelől a meglévő tankönyvek árának mérséklését, másfelől az újonnan kiadandó könyvekben a rokontantárgyak csoportosítását, a népiskolai tanügyi bizottság javaslatait pártolóan terjeszti fel az egyetemes Konventre.

4. Ugyanazon bizottság ugyanazon ülésében 4. sz. határozatával a népiskolai szakfelügyeletre vonatkozó szabályrendeletet egészében elfogadhatónak tartja; kívánja mégis: 1. a 2. §-nak oly irányú módosítását, hogy egyházmegyei szakfelügyelőségek is szerveztessenek — esetleg a kisebb egyházmegyék összevonásával; 2. a 8. §-nak csak egyházkerületi szakfelügyelőségek szervezése esetén oda módosítását, hogy a szakfelügyelők évnegyedes jelentéseiket az egyházmegyék esperesei útján terjesszék fel a püspöki hivatalhoz.

Közgyűlésünk maga is kívánatosnak tartja a szakfelügyeleti szabályrendeletnek a népiskolai tanügyi-bizottság által ajánlott módosításokkal leendő elfogadását s erre vonatkozó javaslatát az Egyetemes Konventre felterjeszti.

5. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből 5. sz. alatt kéri Egyetemes Konventre felterjeszteni — figyelembevétel végett — azon kívánságát, hogy a népiskoláknak nyolc osztályúvá fejlesztésével szükségessé váló statisztikai kimutatásokba 1—6 osztályú rovatok helyett mindenütt 1—8 osztályú rovatok állittassanak be; az öt fokozatú érdemjegyek feltüntetésére az eddigi három helyett öt rovat vétessék fel; a 6—12 évesek konfirmálására szolgáló rovat, mint felesleges hagyassék ki s vétessék fel kettő új rovat az esetleg bérelt tanítói lakások-tantermek, vagy a tanítónak fizetett lakbér feltüntetésére.

Közgyűlésünk a népiskolai tanügyi bizottság kívánságait pártolóan terjeszti

fel az Egyetemes Konventre az új statisztikai kimutatások szerkesztésénél leendő figyelembevétel végett.

6. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből 6. sz. alatt pártolóan terjeszti fel az abaúji egyházmegye következő javaslatait:

a) Eltávozni akaró tanítóknak tanév közben elbocsátó bizonyítvány ne legyen kiadható s ennek a maga részéről is figyelembe vételére egyetemes Konvent útján a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr kéressék fel.

b) Oklevél nélküli segédtanítót iskolafenntartó egyházaink semmi esetre ne alkalmazzanak.

c) A tananyagbeosztást csak első ízben kelljen az e. m. tanügyi bizottsági elnökhöz beküldeni láttamozás végett, azután már — a küldözgetéssel járó portóköltiségek megtakarítása végett — legyen elég az iskolai körlátogatók láttamozása.

d) Amennyiben egyes tanítóink tanítási időszakban az iskolaszéki elnök előzetes megkérdezése nélkül kirendeltettek levanteoktató tanfolyamra, egyetemes Konvent kéressék illetékes helyen oly irányú lépések megtételére, hogy tanítóink levanteoktató tanfolyamra szorgalmi időszakban egyáltalán ne, szünidőben is, ha kántorok is, csak az iskolaszéki elnök előzetes hozzájárulása mellett legyenek kirendelhetők.

Egyházkerületi közgyűlés az abaúji egyházmegye egyházunk érdekeinek megvédésére irányuló s a népiskolai tanügyi bizottság által pártolóan felterjesztett javaslatait magáévá tévén, egyetemes Konventet a szükséges intézkedések megtételére felkéri. Addig is belkörűleg elrendeli, hogy 1. eltávozni akaró tanítónak iskolai év közben az iskolaszéki elnök elbocsátó bizonyítványt ne adjon ki;

2. oklevél nélküli segédtanítót iskolafenntartó egyházaink ne alkalmazzanak.

7. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből 7. sz. jkvi határozatával kéri az egyházkerületi közgyűlést: tegyen felterjesztést az Egyetemes Konventre, hogy amennyiben iskolafenntartó egyházaink az iskolai felszereléseket maguk erejéből nemcsak fejleszteni, de fenntartani sem bírják tovább, a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnál iskolafelszerelési államsegélyt kieszközölni méltóztassék. Abból nyernének majd az egyházkerületek átalányt, amelyből belkörüleg utalnak az egyes iskolák felszerelésére szükséges összeget.

Egyházkerületi közgyűlés maga is jól ismervé iskolafenntartó gyülekezeteinknek további megterhelést már el nem bíró anyagi helyzetét, a népiskolai tanügyi bizottság javaslatát készséggel magáévá teszi s Egyetemes Konventre az iskolafelszerelési államsegély kieszközölése végett meleg ajánlással terjeszti fel.

8. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből 8. sz. jkvi határozatával aziránt tesz javaslatot, hogy egyházkerületi közgyűlésünk keresse meg Egyetemes Konventet a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnál előterjesztés tételére arra nézve, hogy a nyolc osztályúvá fejlesztendő népiskola 7—8 osztályában földművelő népünk életviszonyainak méltánylást érdemlő figyelembevételével a tanítási idő falun 6 hónapban, október 15-től április 15-ig legyen megállapítva. Egyben a szervezés úgy hajtassék végre, hogy a 8 osztályúvá fejlesztéskor ne csak az építési és első felszerelési, de az egyszersmindenkori karbantartási költségek, tanítói fizetések és nyugdíjintézeti járulékok címén előálló személyi és dologi kiadások iskolafenntartó egyházaink további megterhelése nélkül a vallás- és közoktatásügyi Minisztérium költségvetésében nyerjenek fedezetet.

Egyházkerületi közgyűlésünk jól ismerve falusi népünk nehéz megélhetési viszonyait s gyülekezeteinknek további áldozatok hozatalára és terhek elviselésére képtelen voltát; népiskolai tanügyi-bizottság mindkét irányú javaslatát a legnagyobb megértéssel és legmelegebb ajánlattal terjeszti fel az Egyetemes Konventre.

9. Ugyanazon bizottság ugyanazon üléséből felterjeszti 9. sz. következő javaslatát:

Népiskolai tanügyi bizottság mulhatatlanul szükségesnek tartja, hogy az állami tanterv alapul vétele mellett külön református népiskolai tanterv készíttessék s abban a kálvinista szellem kidomboríttassék. E végből felkéri az e. m. tanügyi bizottsági elnököket, hogy a saját egyházmegyéjük tanítói által tantervezeteket készíttessenek, azokat az egyházmegyei tanítóegyesületekkel és tanügyi bizottságokkal tárgyalassák le, hogy mindezek után maga is letárgyalhassa s az 1930. évi tavaszi e. ker. közgyűlésre az egyetemes Konventhez leendő felterjesztés s egységes, református tantervül elfogadás végett beadhassa.

Egyházkerületi közgyűlés a népiskolai tanügyi bizottságnak a református népiskolai tanterv kiadására vonatkozó kívánását magáévá teszi s már most felterjeszti az egyetemes Konventre; 1930. évi tavaszi ülésére pedig bevárja a tanterv elkészítésére vonatkozó további javaslatait.

10. A népiskolai tanügyi bizottság elnöke meleg elismeréssel emlékezik róla, hogy a bizottság egyik tagja Gaál Ferenc poroszlói lelkész betöltötte 40 éves lelkészi szolgálatát s egyházmegyei tanügyi bizottsági elnökségét is immár 14 év óta látja el buzgósággal és tisztességgel. Kéri, hogy erről a bizottság is emlékezzék meg ülésében és jegyzőkönyvében.

Egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság a Gaál Ferenc kettős örömnepén maga is hálás örömmel borul le a gondviselő Isten előtt az ő életére árasztott eddigi kegyelemért s jövőre további áldásokat kér reá. Jelen jegyzőkönyvi határozatát pedig az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

Közgyűlésünk a népiskolai tanügyi bizottságnak Gaál Ferenc kettős örömnepé alkalmából kifejezett hálás örömben s áldásokat kérő imádságában az érdemes munkás iránti őszinte tiszteletének és elismerésének kifejezése mellett készséggel vesz részt.

218. Illyés Bertalan püspöki titkár, aki a folyó évi szeptember 1-én töltötte be három éves titkári szolgálatát, azzal a kéréssel fordul egyházkerületünkhöz, hogy tekintettel a súlyos megélhetési viszonyokra, — kerületünk az állami hivatalnokok előlépésének mintájára léptesse elő egy fizetési fokozattal, a most élvezett VIII. fiz. osztály 2. fokozatából az ugyanezen osztály 1. fokozatába, ami havi 20 P-vel terhelné pénztárunkat.

Közgyűlésünk Illyés Bertalan püspöki titkár kérelmét, aki 1926. évi szeptember 1-től pontosan, szakértelemmel és hűséggel végzi hivatalos kötelességét s akinek fizetése ma sem éri el a titkári fizetés háború előtti értékét, — teljesíti s őt a most élvezett VIII. fiz. osztály 2. fokozatából az ugyanezen fiz. osztály 1. fokozatába lépteti elő és pedig a f. évre lezárt költségvetésre való tekintettel 1930. évi január 1-től kezdődő hatállyal.

219. Egyházkerületünk lelkészképesítő bizottsága beterjeszti a Sárospatakon 1929. évi szept. hó 27—28. napjain tartott I. és II. lelkészvizsgálatról felvett, következő jegyzőkönyveket:

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az 1929. évi szeptember hó 27-ik napján tartott első lelkészképesítő vizsga alkalmából.

Jelen vannak: Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok és Cziáky Endre püspökhelyettes elnöklete alatt Janka Károly egyházkerületi lelkészi főjegyző, dr. Mátyás Ernő theol. igazgató, dr. Rácz Lajos, Marton János, dr. Trócsányi József, dr. Vasady Béla, Szabó Zoltán és Zsiros József rendes és helyettes tanárok mint vizsgálóbizottsági tagok.

1. Dókus Ernő, a vizsgálóbizottság világi elnöke meleg szavakkal üdvözölte a vizsgálóbizottság megjelent tagjait, sajnálattal jelenti, hogy dr. Révész Kálmán püspök úr egészségi állapotára tekintettel nem jelenhetett meg a vizsgán, jelenti egyben, hogy Bernáth Aladár és Farkasfalvi Farkas Géza vizsgálóbizottsági tagok kimentették magukat a vizsgálatról való távolmaradásukért.

Szolgál tudomásúl.

2. Dr. Mátyás Ernő theol. igazgató jelenti, hogy az első lelkészképesítő vizsgára 10 (tíz) ifjú jelentkezett, hogy mindeniküknek az absolutoriuma rendben van. Jelenti, hogy házi dolgozataikat mindnyájan a szabályszerű időben elkészítették és beadták, hogy a tegnapi nap folyamán zárthelyi írásbeli dolgozataikat is mindnyájan elkészítették s azokat a szaktanárok elfogadták és hogy így semmi akadálya sincsen annak, hogy szóbeli vizsgára álljanak.

Szolgál tudomásúl.

3. A szóbeli vizsga megkezdődvén, a jelöltek a vizsgálati rend szerint kikérdeztetvén, a következő eredménnyel vizsgáztak:

Sorszám	N é v	Ó-szöv.	Új-szöv.	Bibliai vallástan		Ker.	Ker.	Egyházi	Az írásbeli vizsga eredménye	Általános osztályzat
		írásmagyarázat		ó-szöv.	új-szöv.	vallástan	erkölcsstan	szonoklat		
1.	Eröss Gyula	elégs.	elégs.	jó	jó	elégs.	elégs.	jó	elégs.	elégséges
2.	Fülöp Sándor . . .	jó	jó	jó	jó	jeles	jó	jeles	jeles	jó
3.	Gáthy Lajos	jó	jó	jó	jó	jó	elégs.	jó	jó	jó
4.	Gergely János. . .	jeles	jó	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
5.	Hörccsik Béla. . . .	jó	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.	elégs.	jó	jó	elégséges
6.	Király Pál	elégs.	jó	jó	jó	jó	jó	jó	elégs.	elégséges
7.	Komáromy Sándor	jó	jó	jó	jó	jeles	jó	jó	jeles	jó
8.	Kovács József . . .	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
9.	Máté Zoltán	jeles	jeles	jeles	jó	jeles	jeles	jeles	jó	jó
10.	Soltész Pál.	elégs.	elégs.	elégs.	jó	jó	elégs.	jó	jó	elégséges

A szóbeli vizsga befejeződván, elnök az eredményt a vizsgázóknak kihirdeti.

4. Cziáky Endre püspökhelyettes elnök a lelkészi szolgálatra kibocsátván a levizsgázott ifjakat, meleg szeretettől áradó bizonyágtétellel hívja fel őket felséges hivatásukra, ami után pedig Janka Károly lelkészi egyházker. főjegyző kiveszi a hivatalos esküt tőlük, az egyházi törvénykönyv lelkészi eskümintájának három első kikezdését használva esküformulául.

K. m. f.

Dókus Ernő
e. ker. főgondnok,
a biz. vil. elnöke.

Cziáky Endre *Dr. Mátyás Ernő*
abaúji esperes,
a püspök helyett. a bizottság jegyzője.

Janka Károly
biz. tag.

Dr. Rác Lajos

Dr. Vasady Béla

Marton János

Dr. Trócsányi József

Szabó Zoltán

Zsiros József

Egyházkerületi közgyűlés a lelkész-képesítő vizsgálatok megnyugtató, sőt elismerésreméltó eredményét örömmel veszi tudomásul abban a boldog reménységben, hogy az áldások Istene az ő ifjú szolgáltnak az ő szőlőjében való munkálkodását is megáldja ilyen gazdag gyümölcsözéssel.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a Tiszáninneri Ref. Egyházkerület lelkészvizsgáló bizottságának Sárospatakon 1929. évi szeptember hó 27. és 28. napjain tartott II. (második) lelkészképesítő vizsga alkalmával tartott ülésében.

Jelen voltak Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok és Cziáky Endre püspökhelyettes elnökléte alatt: Dr. Mátyás Ernő theol. akad. igazgató, Marton János, Dr. Trócsányi József, Dr. Vasady Béla theol. akad. rendes, Szabó Zoltán és Zsiros József theol. akad. helyettes tanárok és Janka Károly egyházkerületi lelkészi főjegyző, mint a lelkészvizsgáló bizottság jegyzője.

1. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok, mint a lelkészvizsgáló bizottság vezető elnöke üdvözölve a lelkészvizsgáló bizottság tagjait, annak bejelentésével, — hogy Püspök Urunkat testi gyöngékedése akadályozta meg a lelkészvizsgáló bizottságban való megjelenésében s hogy őt, mint püspökhelyettes Cziáky Endre, hivatalkorra legidősebb esperes helyettesíti, továbbá jelentve azt is, hogy Bernáth Aladár lelkészvizsgáló-bizottsági tagot másnemű halaszthatatlan elfoglaltatása, Farkasfalvi Farkas Géza vizsgálóbizottsági tagot pedig általános és mély részvétet keltett családi gyásza akadályozta meg a lelkészvizsgáló-bizottságban való részvételében, a vizsgálatot megnyitja.

Lelkészvizsgáló-bizottság nagy sajnálkozással nélkülözi gyengélkedő Püspök Urunknak mély bölcsességét, nagy tudását s a vizsgálatnak az ő vezető szellemével való irányítását, nem különben a bizottság világi tagjainak a vizsgálatokon mindig tapasztalt teljes odaadását, meleg érdeklődését s szíve szerint kívánja Püsnök Urunknak testi erőiben való mielőbbi megépülését, Farkasfalvi Farkas Géza bizottsági tagnak pedig megrendítő gyászában, mély fájaldalmában való testvéri osztozással az Isten Szent Lelkének vigasztaló, erősítő és gyógyító erejét.

2. A vizsgálatot vezető Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok, világi elnök felhívása következtében Janka Károly egyházkerületi lelkészi főjegyző jelenti, hogy a II. lelkészképesítő vizsgálat letételére 9 s. lelkész atyánkfia jelentkezett, névszerint: Bencs Lajos, Egry László, Főző László, Horkay László, Hörcsik Lajos, Karászi Dezső, Nemcsik Endre, Bagócsy Lajos, Kántor Ferenc s. lelkészek, akik kitűzött házi írásbeli dolgozataikat idejében beterjesztették s a tegnapi nap délelőttjén a lelkészvizsgáló bizottsági elnök által kiválasztott, a lelki gondozás köréből vett tárgyról: „*A tömeg-pastoráció feladatai és lehetőségei*“ címmel zárt-helyi írásbeli dolgot készítettek.

Jelenti továbbá, hogy a vizsgálatra jelentkeztek okmányait rendben találta s megállapította, hogy Nemcsik Endre s. lelkész az 1927. évi szept. hó 20-án tartott első lelkészképesítő vizsgálat alkalmával az újszövetségi bibliai vallástanból kapott „elégtelen“ érdemjegyét 1928. évi március hó 5. napján tartott javítóvizsgálaton javította ki „elégséges“ érdemjegyre s így az ő segédlelkészi szolgálatának az első lelkészképesítő teljes vizsgálat letételétől számítandó két évi szolgálati ideje csak 1930. évi március hó 5-én telik le.

Ugyanitt jelentik a vizsgálatra jelentkezettek írásbeli házi és zárt-helyi dolgozatait elbíró szaktanárok, hogy bírázataik szerint valamennyi írásbeli dolgozat a szóbeli vizsgálat alapjául nem csak elfogadható, hanem egyenesen örvendetesen jó az írásbeli tételek kidolgozásának az eredménye.

Lelkészvizsgáló bizottság a lelkészi főjegyző előterjesztése és az írásbeli vizsgálatoknak a szaktanárok által megállapított igen jó eredménye alapján a vizsgálatra jelentkezetteket kivétel nélkül szóbeli vizsgálatra bocsátja, azonban Nemcsik Endre s.-lelkészre nézve már eleve

kimondja, hogy vizsgálatának sikere esetén is II. lelkészképesítő okmányának érvényességét nem a vizsgálat letételének idejétől, hanem arra való tekintettel, hogy a javító vizsgálat szabályszerű, a teljes első vizsgától számított 3 havi letételének lehetőségétől betegsége miatt esett el, — végleges lelkészképesítését 1930. évi jan. hó 1. napjától ismeri el s a bizonyítvány kiállításának idejét is ennél fogva 1930. január hó 1. napjára halasztja.

A szóbeli vizsga ezek után elkezdődött és a következő eredménnyel folyt le:

Sorszám	A vizsgálatot tevő neve	A szóbeli vizsga eredménye				Az írásbeli vizsga eredménye	Általános osztályzat
		Gyakorlati teológia	Egy házjog	Magyar prot. egyház-történelem	Gyakorlati biblia-magyarázat		
1.	Bencs Lajos . . .	jó	jó	jó	jó	jó	jó
2.	Egry László . . .	jeles	jeles	jeles	jó	jeles	jeles
3.	Főző László . . .	jó	jó	jó	jeles	jeles	jó
4.	Horkay László . .	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
5.	Hörcsik Lajos . .	elégs.	elégs.	jó	elégs.	jó	elégs.
6.	Karászi Dezső . .	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
7.	Nemcsik Endre . .	jó	jó	jó	jó	jó	jó
8.	Bagócsi Lajos . .	jó	jó	jó	jó	jó	jó
9.	Kántor Ferenc . .	elégs.	jó	jó	jeles	elégs.	elégs.

A vizsgálat befejeztetvén, a vizsgálatot vezető elnöklő főgondnok az eljárást bevégeztnek nyilvánítja azzal a hő kivánsággal, hogy abból az Istennek gazdag áldása háromoljék az anyaszent-egyházra.

Kmf.

Dókus Ernő
egyh.-ker. főgondnok,
v. elnök.

Cziáky Endre
abaúji esperes,
püspök helyettes.

Janka Károly
biz. jegyző.

Dr. Rác Lajos,
Marton János,
Szabó Zoltán,
Dr. Vasady Béla,
Dr. Mátyás Ernő,
Dr. Trócsányi József,
Zsiros József.

220. F. évi tavaszi egyházkerületi gyűlésünk 44. jkvi számú határozatával a belmissziói-bizottság az iránti kérelmét, hogy egyházkerületünk a saját alapjaiból és jövedelméből is utaljon ki a missziói munka céljaira valamilyen elszakítható összeget, — letette véleményezésre a pénzügyi választmányhoz. Pénzügyi választmány e kérelemre f. évi szeptember 10-én tartott üléséből jelenti, hogy missziói munkákra ezidő szerint az egyházkerületi pénztárból fedezet hiányában semmi sem adható.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány jelentése alapján sajnálattal állapítja meg, hogy ezidő szerint a missziói munkákat nem segíyezheti.

221. F. évi tavaszi egyházkerületi gyűlésünk 52. jkvi sz. határozatával az egri egyháznak az egyházkerulettől élvezett segélyének a békebeli értékre való felemelése tárgyában benyújtott kérelmét letette véle-

ményezésre a pénzügyi választmányhoz. Pénzügyi választmány e kérelemre f. évi szeptember 10-én tartott üléséből jelenti, hogy az fedezet hiánya miatt nem teljesíthető.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány jelentése alapján sajnálattal állapítja meg, hogy az egrí egyház kérelme ezidőszerint nem teljesíthető.

222. F. évi tavaszi egyházkerületi gyűlésünk 57. jkvi számú határozatával a ricsei egyháznak a kerületi köztartozások mérséklése iránti kérelmét letette véleményezésre a pénzügyi választmányhoz. Pénzügyi választmány a f. évi szeptember 10-én tartott üléséből jelenti, hogy a kérelem tárgyában érdemben nem határozhat, mivel az egyes egyházak által fizetendő egyházkerületi járulékokat az egyházmegyék és nem az egyházkerület állapítja meg.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány jelentése alapján a ricsei egyház kérelmét nem teljesítheti.

223. Egyetemes Konventünk 236/1929. sz. határozatával véleményadásra szólítván fel az egyházkerületeket az ág. hitv. ev. egyház egyetemes közgyűlése által a püspöki javadalmi földek kezelése tárgyában Egyetemes Konventünkhöz áttett javaslatáról, egyházkerületi közgyűlésünk f. évi 141. jkvi számú határozatával e felhívás alapján a kérdéses javaslatot kiadta véleményezés végett a pénzügyi választmánynak. Pénzügyi választmány f. évi szept. 10-én tartott üléséből e felhívásra jelenti, hogy a püspöki javadalmi földek kezelésére egységes szabályokat alkotni sürgős, mert a különböző viszonyok az egyforma kezelést lehetetlenné teszik.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány javaslatát határozati erőre emeli s az Egyetemes Konventre felterjeszti.

224. F. évi tavaszi egyházkerületi gyűlésünk 61. jkvi számú határozatával Kurdy Istvánné boldvai lakos, tanítói özvegy aziránti kérvényét, hogy a lelkészi özvegy-árva gyámintézet neki elhunyt férje után némi évjáradékot vagy végkielégítést adjon, letette véleményezésre a pénzügyi választmányhoz. Pénzügyi választmány e kérelemre f. évi szept. 10-én tartott üléséből jelenti, hogy az nem teljesíthető, mivel a lelkészi özvegy-árva gyámintézet tőkéje megsemmisült s így sem évjáradékot, sem végkielégítést nem fizethet.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány jelentése alapján sajnálattal állapítja meg, hogy Kurdy Istvánné tanítói özvegy kérelme nem teljesíthető.

225. Az abauji egyházmegye 1929 szept. hó 23-iki közgyűlése 15. sz. jkvi pontjával bejelenti, hogy az abaújtvári egyházközségnek a reverzálisok ügyében hozott szabályrendeletét megerősítette.

Tudomásul szolgál.

226. Az alsóborsodi egyházmegye 1929 szeptember hó 30-án tartott közgyűlése 23. sz. jkvi pontjával jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium az anyásított martin-telepi egyház részére évi 781 a. kor. 23 fillér kongruát állapított meg; jelenti továbbá, hogy a különválás rendezése és a lelkészválasztás előkészítése folyamatban van s hogy a miskolci egyház 30.000 P kölcsönt vett fel arra a célra, hogy ezt az összeget a templomépítés céljára adja. A kölcsönfelvételt és az adományozást az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyja.

Egyházkerületi közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és a tett intézkedéseket megerősíti.

227. Az alsóborsodi ref. egyházmegye 1929. évi szept 30-án Miskolcon tartott őszi rendes közgyűlése jegyzőkönyvének 30. sz. pontjával terjeszti a következő vallássérelmi eseteket:

a) Nádházy Bertalan diósgyőri lelkész egyházmegyénk elé terjeszti a következő vallássérelmi esetet: Körtvélyesi Mária, az egri rk. tanítóképző-intézet V. o. növendéke bejelentette nevezett lelkésznel a rk. egyházba való áttérését. Az adatok felvétele során nyilvánosságra jött, hogy az áttérni szándékozó nő, noha ref vallású volt: négy éven át a gör. kath. vallástani órákra járt s ezen a címen vallástánból esetről-esetre érdemjegyet is nyert. Egyházmegyei közgyűlés a panaszból kifolyólag megállapítja a vallássérelmi esetet, mert egyetlen felekezeten sincs ahhoz joga, hogy a más vallású növendékeket elvonja illetékes hitoktatóitól és hogy az ilyen növendékeknek vallástánból illetéktelenül érdemjegyet adjon. Azért a vallássérelmi esetet további intézkedés végett a Főtiszt. Egyházkerületi Gyűléshez terjeszti fel.

b) A maklári ref. egyház presbitériuma orvoslás végett közgyűlésünk elé terjeszti vallássérelmi ügyét. Uj Ferenc és Uj Sándor ref. vallású elemi iskolás gyermekeket szüleik az ottani róm. kath. iskolába iratták be s bár ref. hitoktatásban részesültek, de a vallásvizsgáról elmaradtak, értesítő könyveikben pedig a róm. kath. vallástánító s. lelkész önkényűleg írta be a vallástani osztályzatot. S midőn a ref. h. lelkész a róm. kath. tanítók, majd igazgató útján kérte a gyermekek értesítő könyvecskéit: az erre vonatkozó átiratot még válaszra sem méltatták. — Egyházmegyei közgyűlés e nyilvános vallássérelmi esetet megfelelő orvoslás végett fokozatos egyházi főhatóságaink útján a nagymélt. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrhoz terjeszti fel.

c) Kocsis Jenő emődi lelkész, mint vallássérelmi esetet jelenti be, hogy az 1917. évben

született Balázs Gizella, aki anyja után ref. vallású, az elemi iskola V. osztályába az emódi róm. kath. iskolába osztatott be, ref. vallásórára nem járt s az ottani róm. kath. kántor-tanító önkényesen adott neki vallástanból érdemjegyet, megjegyezvén, hogy nevezett gyermek náluk már gyónt és áldozott is. — Egyházmegyei gyűlés megállapítja a vallássérelmi esetet és azt orvoslás végett a fokozatos egyházi főhatóságok útján a nagymélt. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrhoz terjeszti fel.

d) Kiss Albert ároktői lelkész a következő vallássérelmi esetet jelenti be: Halász Lajos baptista predikátor 3 ároktői ref. leánygyermeket önkényüleg, ünnepélyes keretek között, bemerítés által átvett, anélkül, hogy azok a 18. életévüket betöltötték volna és az abban a korban már megengedett áttérési formáknak is eleget tehettek volna. — Egyházmegyei közgyűlés, minthogy Halász Lajos baptista predikátor a mezőcsáti főszolgabírói hivatal által lefolytatott vizsgálati jegyzőkönyv tanúsága szerint is a 18 éven aluli gyermekeket a ref. vallásról a baptista hitközségbe felvette éz ezáltal az 1868. évi LIII. tc.-be ütköző vétiséget követett el, a vallássérelmi esetét megállapítja és azt orvoslás végett a fokozatos egyházi főhatóságok útján a nagymélt. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrhoz terjeszti fel.

Egyházkerületi közgyűlésünk a fenti vallássérelmi eseteket — orvoslás végett — az Egyetememes Konvent útján a Vall. és Közokt. Miniszter Úrhoz terjeszti fel.

228. Az alsóborsodi egyházmegye jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a diósgyőri egyháznak a róm. kath. egyházzal közösen használt temetője tulajdonjogának rendezése, illetve e tulajdonjog telekkönyvi bejegyzése tárgyában kelt presbiteri és közgyűlési

határozatát, mely szerint az 1754/1. hrsz. részlet a róm. kath. egyház, az 1754 2. hrsz. részlet a ref. egyház javára jegyeztetnék be tulajdonjogilag s kéri e megosztáshoz egyházkerületünk hozzájárulását.

Közgyűlésünk a diósgyőri egyháznak a róm. kath. egyházzal közösen használt temetője megosztása tárgyában kelt s névszerinti szavazással hozott presbiteri és közgyűlési határozatát jóváhagyja s a tulajdonjognak e megosztás alapján esz-közlendő feljegyzéséhez hozzájárul.

229. Az alsózempléni egyházmegye Kiss Ernő esperes indítványára, aki Amerikában megható bizonyosságait tapasztalta Amerikába szakadt magyar ref. véreinknek az ó-haza iránti ragaszkodásának és a vele való kapcsolatok kiépítése utáni vágyódásának, kimondotta, hogy: 1. egyházmegyei közgyűlési jegyzőkönyveit megküldi az Amerikai Ref. Lelkészegyesületnek és az Amerikai Magyar Reformátusok Lapja szerkesztőjének (amannak elnöke: Rev. Fr. Ujlaky, 1946 Bakevell Str. Toledo, O.; ennek szerkesztője: Rev. Julius Meleg 134-8 th. Av., Mekeesport Oa); 2. hogy június hó első vasárnapján az egyházmegye összes templomaiban imádság és igehirdetés keretében magyar véreinkről megemlékezés történjék.

Egyházkerületi közgyűlésünk az alsózempléni egyházmegyei közgyűlés fenti határozatait tudomásul veszi és mivel a maga részéről is fontosnak és megoldandónak tartja az amerikai magyar reformátusokkal való kapcsolatok kiépítését, mindkét határozatot — javaslatként, hogy az esetleg megindítja az amerikai magyar reformátusokkal való kapcsolat általános rendezését, felterjeszti az egyetemes konventhez.

230. Az alsózempléni egyházmegye Kiss Ernő esperes indítványára, aki hivatkozott arra, hogy a világ legnagyobb és legdemokratikusabb országában, az Északamerikai Egyesült Államokban a nemzeti himnusznak és zászlónak olyan kultusza él, melyet a mi nemzeti imánk és zászlónk iránti tiszteletünk meg sem közelít; fontolóra véve a hazafias nevelés nagy jelentőségét, kimondotta, hogy a kebelbeli egyházak iskoláikra nemzeti zászlót szerezzenek be; a tanítókat felhívta, hogy a zászló előtt való első tisztelgés alkalmával a nemzeti zászló jelentőségét magyarázzák meg növendékeiknek és minden nap tanítás előtt s az iskolából való eltávozás után iskolás gyermekeink vezetésük alatt tisztelegjenek 3 színű zászlónk előtt, hogy ez aktus által a fogékony gyermeki lelkekben a zászló, mint nemzeti jelvény iránti tisztelet kifejlesztessék s a nemzeti érzés és öntudat ezáltal is erősíthetessék. Az egyházmegyei közgyűlés egyben felterjesztést intéz az egyházkerületi közgyűléshez, hogy az egyházkerület az alsózempléni egyházmegye határozatában foglaltakat megfontolás tárgyává tenni és egyházkerületünk iskoláit hasonló eljárás követésére utasítani méltóztassék.

Egyházkerületi közgyűlésünk az alsózempléni egyházmegye határozatát tudomásul veszi és azt, mint indítványt esetleg az egész ref. egyház területére való kiterjesztés végett az egyetemes konventhez felterjeszti, azzal a hozzáadással, hogy iskoláinkban a Hymnus és Szózat éneklése is éppen a nemzeti érzés ápolása végett konkrét intézkedéssel rendszeresíthetessék.

231. Az alsózempléni egyházmegye felterjeszti jóváhagyó határozatával együtt a cigándi egyház az iránti kérelmét, hogy tetemesen megnövekedett szükségleteinek fedezésére s iskoláinak az utóbbi időben szükségessé vált fejlesztésével kapcsolatban előállt terheinek csökkentésére 6000 P kölcsönt vehessen

fel, s további kérelmét arra vonatkozólag, hogy a dologi tandíjpótló államsegély valorizálása s a növendékek megnövekedett létszámához képest újra való felszámítása és felemelése iránt egyházkerületünk tegyen előterjesztést az Egyetemes Konvent útján a Vall. és Közokt. Miniszterhez. Kérelmező egyház határozatát úgy a presbitériumban, mint a közgyűlésen névszerinti szavazással hozta, a kölcsön fedezetéül, melyet az egyházkerületi pénztárból óhajtana felvenni 6 évre szóló visszafizetés kötelezettsége mellett, az egyházmegye által is jóváhagyott évi 5 százalékos redkivüli adót mutatja ki.

Közgyűlésünk a cigándi egyház 6000 P kölcsönfelvételére vonatkozó határozatát — tekintettel a kölcsön visszafizetését biztosító rendkívüli adó fedezetül való kijelölésére — jóváhagyja, az egyháznak az iránti kérelmét, hogy ez a 6000 P kölcsön az egyházkerület alapjaiból folyósíttassék, leteszi lehető figyelembevétel végett a pénzügyi választmányhoz, a dologi tandíjpótló államsegély valorizálását, újbóli átszámítását s felemelését kérő határozatára a cigándi egyháznak kimondja, hogy felterjesztéssel fordul az egyetemes konventhez, hogy úgy a cigándi, mint általában összes egyházaink e nemű államsegélyének végleges rendezése iránt kegyeskedjék újból előterjesztést tenni a Vallás- és Közokt. Miniszterhez, mivel egyházaink s hiveink teherbíró képessége már-már az összeomlás veszélyével fenyeget s a hiveinkre nehezédő teher egyenesen a hitűségüket teszi kockára.

232. Az alsózempléni egyházmegye Molnár László alsóberecki-i lelkésznek, mint a felsőberecki-i állami elemi iskolába járó ref, vallású növendékek hitoktatójának abbeli panaszát terjeszti fel egyházkerületünk-

höz, hogy részére a kultuszkormány a 3 km. távolságra fekvő Felsőbereckiben az állami iskolában heti 2 órában teljesített vallástanításért csupán 30 pengőt utalt ki az elmúlt iskolai évre, ami a nagy fáradtsággal végzett hitoktatói munka lekicsinylését jelenti s kéri egyházkerületünket az egyetemes konvent útján a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz oly irányú előterjesztésre, hogy jövőben a minisztérium a lelkész-hitoktatókat az általuk végzett valláserkölcsei s nemzetnevelő munkával arányban álló díjazásban részesítse s részükre a hasonló fizetési osztályban levő állami tisztviselők hivatalos napidíját állapítsa meg fizetésül s ezenfelül a nem szolgálati helyen végzett vallástanítás esetében a megfelelő kilométerpénzt.

Közgyűlésünk a lelkész-hitoktatók sérelmezett fizetési ügyét megfelelő orvoslásra az egyetemes konvent nb. figyelmébe ajánlja.

233. Az alsózempléni egyházmegye pártolólag terjeszti fel Farkas Lajos vajdácskai lelkész aziránti kérelmét, hogy — magas életkorára és majdnem félszázados lelkészi működésére való tekintettel — egyháza az ő élete fogytáig káplántartási joggal ruháztassék fel s részére káplántartási díj, alkalmazandó káplánja részére segédlelkészi fizetéskiegészítés folyósíttassék, mivel csekély jövedelméből a káplántartás költségeit fedezni nem képes.

Közgyűlésünk az egyetemes konvent 246/1921. és 336/1929. sz. határozatai alapján, amelyek csak a legkivételesebb esetre korlátozzák a szolgálatképtelenség megállapítását s ez alapon az egyházkerületeknek az elfogadásra vonatkozó javaslatát — sajnálattal állapítja meg, hogy a vajdácskai egyháznak káplántartási joggal való felruházását nem hozhatja javaslatba.

234. Az alsózempléni egyházmegye f. évi október 3-án 23. sz. a. hozott határozatával felterjeszti a karcsai egyháznak azt a panaszát, hogy a kir. tanfelügyelőtől vett értesítés szerint a Vallás- és Közokt. Miniszter a szervezni szándékolt 2-ik tanítói állásnak fizetékiegészítő államsegélyben való részesítési ügyét érdemlegesen csak akkor tárgyalhatja, ha az egyház az ottani állami iskolával való együttműködést egyházi főhatósága által megerősített határozatban biztosította. A karcsai egyház a kultuszminiszternek ezt a rendelkezését sérelmesnek tartja magára nézve, s egyhangúlag hozott presbiteri és közgyűlési határozattal felajánlott a szervezendő tanítói állás fentartásához tizszázalékos hozzájárulást s az iskolaépítési terheknek a nyerendő építési államsegélyen kívül reá eső részét viselni kész, hogy a ref. szülők gyermekei egyházunk iskolájában járhassanak s közbenjárást kér a tekintetben, hogy a miniszter az állami iskolával való együttműködés feltételét ejtse el, s a szervezendő tanítói állás részére a fizetékiegészítő államsegélyt s az építendő 2-ik tanterem céljaira az építési államsegélyt utalja ki.

Közgyűlésünk a karcsai egyház panaszát teljes egészében magáévá teszi, mivel abban a meggyőződésben él, hogy a Vallás- és Közokt. Miniszternek az az elvi jelentőségű rendelkezése, mely egyházi iskoláinkat ujonnan szervezett állás esetén együttműködésre akarja kényszeríteni az állami iskolákkal, nemcsak iskoláink további fejlesztését teszi lehetetlenné, hanem egyenesen azoknak elsorvasztását is alkalmas előidézni. Közgyűlésünk abban a hitben él, hogy ref. gyermekeink egyedül ref. iskoláinkban nevelhetők hithűségre, kálvinista öntudatra, nem hajlandó azért a hozzájárulás megadásával iskoláinkra káros praecedent teremteni, annyival is inkább, mivel pl. Karcsán a 120 létszámú gyermekkel az iskola továbbfejlesztésének

alapja és létjogosultsága adva van. Megkeresést intéz azért az egyetemes konventhez, hogy a karcsai iskola ügyében egyházi érdekeink megóvása céljából a Valás- és Közoktatásügyi Miniszternél eljárni kegyeskedjék.

235. A f. évi tavaszi egyházkerületi gyűlésünk 43. jkvi számú határozatával felhívta az egyházmegyék elnökségeit, hogy missziói előadók részére meglevő tiszteletdíjuk mellett olyan évi rendszeres anyagi támogatást adjanak, amiből az illető előadók évenként legalább tíz gyülekezetbe kiszállhassanak a missziói munkálatok irányíthatása céljából. E felhívásra ezideig az abaúji egyházmegye és a felsőborsodi esperes adták be jelentéseiket. Az abaúji egyházmegye jelenti, hogy a missziói ügy anyagi támogatását szükségesnek tartja s a segélyosztó bizottság útján kíván gondoskodni a missziói előadó esetenkénti kiszállásához mért költségeinek fedezéséről, amelyhez az illető egyház fuvar hozzájárulással csatlakozik. A felsőborsodi esperes jelenti, hogy az egyházmegyei missziói előadó személyes kiszállási költségeinek fedezésére meglevő tiszteletdíján kívül évi 100 P segélyt utalt ki a közigazgatási pénztárból.

Közgyűlésünk az abaúji egyházmegye és a felsőborsodi esperes jelentéseit a missziói ügy felkarolásáról elismeréssel veszi tudomásul s felhívja a jelentést nem adott egyházmegyék elnökségeit a kívánt intézkedésekre s jelentéstételre.

236. A gömör—tornai egyházmegye, lelkészértekezletének indítványára, határozatilag kimondotta, hogy egyházközségeiben az egyház és iskolalátogatást az alsóborsodi gyakorlatnak megfelelőleg össze kívánja vonni olyanformán, hogy e látogatások egyszerre tartassanak meg, még pedig az iskolai év vége felé, ami által bizonyos megtakarítások lesznek elérhetőek, s kéri egyházkerületünket e határozatához való hozzájárulásra.

Közgyűlésünk éppen a külön iskola-látogatás által végezhető eredményesebb munka és nagyobb ellenőrzés gyakorolhatása szempontjából s azért is, mivel az egyesítés által elérni remélt anyagi haszon nem ér fel az így bekövetkező szellem-erkölcsi károsodással, a gömör—tornai egyházmegye határozatához nem járul hozzá.

237. A Magyar Református Énekvezérek Egyesülete azzal a kéréssel fordul egyházkerületünkhöz, hogy a szerkesztésében havonként megjelenő „Zeneközlöny“ c. folyóiratot, amely egyházi énekünk, zenénk belterjes művelését, istentiszteleteink zenei részénél tapasztalható modorosság megszüntetését, énekvezéreink továbbképzését munkálja, az egyetemes konventtől a zsolttáralapból évenként nyert jutalék terhére évi rendszeres segélyben támogassa s egyben rendelje el e folyóiratnak az egyes egyházak paróchiális könyvtára részére leendő beszerzését.

Közgyűlésünk az egyesületnek azt a kérelmét, hogy folyóiratát egyházkerületünk évi rendszeres segélyben részesítse, leteszi véleményezésre a pénzügyi választmányhoz, azt a kérelmét pedig, hogy e folyóiratot az egyes egyházak rendeljék meg, — a lehetőség határain belül való teljesítésre egyházaink jóakaratu figyelmébe ajánlja.

238. Kocsis Jenő emódi és Verebélyi Dezső semjéni lelkészek azzal a kéréssel fordulnak egyházkerületünkhöz, hogy a terhükre hiányos szavazás, illetve szavazás elmulasztása miatt megállapított 20—20 P bírság engedtettség el, vagy legalább is mérsékeltessek. Kérelmüket azzal indokolják, hogy a szavazást elrendelő hivatalos lapot nem kapták meg idejében, így a hiányosan eszközölt szavazás, illetve a szavazás elmulasztása részükről teljes jóhiszeműséggel történt.

Közgyűlésünk a Kocsiss Jenő emódi és Verebélyi Dezső semjéni lelkészeknek a szavazás körül elkövetett mulasztásait részben igazoltnak találván, a terhükre büntetesként előírt 20—20 P bírságot kivételesen felére, vagyis 10—10 P-re szálítja le.

239. A miskolci ref. leánygimnázium igazgatótanácsa — az egyházker. középiskolai tanügyi bizottság útján — felterjeszti f. évi július 5-iki üléséből dr. Acsay István min. megbízottnak az intézet meglátogatásáról szóló jelentését, amelyben örömmel állapítja meg, hogy „ebben az intézetben lelkes és eredményes munka folyik, a tanártestület szelleme a lehető legjobb, a tanárok szinte egymással versenyeznek, hogy melyikőjük tud többet és jobbat produkálni. És ebben a szép paedagógiai és nemzeti munkában a testület nagy támogatásra és hatalmas segítőtársra akad az intézet kiváló igazgatójában, aki, mint a magyar paedagógia egyik büszkesége, avatott és szerencsés kézzel vezeti s irányítja az intézet és tantestület munkáját, közös erővel és teljes ambícióval azon munkálkodva, hogy az intézet eddigi kiváló jó hírnevét ne csak megtartsák, de ha lehet, még fokozzák“.

Felterjeszti továbbá az igazgatótanács Elekes Imre egyházker. megbízottnak a jelentését, mely a következőkben foglalja össze látogatásának eredményét: „Őszintén kijelentem, hogy nagy lelki élmény és boldogság nekem látni ezt a tudatos, lelkiismeretes összhangzatos tanítói munkát. A kötelességteljesítésnek példás fokán, hivatásának magaslatán áll minden igyekezet. Így azután az eredmény is ennek megfelelő. Tanári egyéniségek istenadta mértéke, osztályok más és más szellemi fejlettsége szerint nem lehet egyformán dicséretes mindenütt. De még a gyengébbnek tartott osztályoknál is fokozatos fejlődés mellett tisztességes az eredmény, a többségnél a megszokott mértéknél szembetűnően magasabb, egy párnál pedig egyenesen kiváló. Bizonyára megértéssel fogadja mindenki, ha e

pompás eredményért elsősorban az iskola igazgatójának fejezem ki gratulációmát és köszönetemet. A legkiválóbb munkatársak fáradozása sem lehetne sikeres, ha egységes vezetés, magas szempontú irányítás, a hiányok áttekintése, tapintatos megszüntetése olyan országszerte elismert elméleti és gyakorlati paedagógus kezében nem volna, mint itten. Egy ilyen nagyszámú, illusztris testület közszellemének megtartása, fejlesztése, az iskola iránt való ragaszkodó szeretetnek elmélyítése és ezek által az iskolának a társadalomban is megfelelő méltányoló és elismerő pozíciójának még a mai mostoha időkben is biztosítása: olyan érdem, amelyet észre nem venni, el nem ismerni, ki nem fejezni teljes mulasztás volna. Nem gátolhat ebben még közismert szerénysége sem, mely tiltakozni szokott a puszta kötelességteljesítés ellen. De méltók mindenben a köszönetreméltó munkatársai, elsősorban a helyettes igazgató, akik versengő buzgósággal és lobogó szeretettel áldozzák tudásuk legjavát ez iskola szolgálata által is a mi csonkaságában és megtaposottságában még százszor szeretetesebb édes magyar hazánknak.

Közgyűlésünk a legteljesebb örömmel veszi tudomásul ezeket az elismerő jelentéseket kerületünk leánygimnáziumáról és a benne folyó tanítási munkáról s ezért a tanári karnak, különösen pedig az igazgatónak, aki nagy tudásával, paedagógiai készségével nemcsak leánygimnáziumunknak, hanem a hazai protestáns nevelésügynek is egyik kimagasló büszkesége s aki lelkes és fáradhatatlan munkásságával, nemes ambícióval, leánygimnáziumunkat az ország egyik legelső iskolájává fejlesztette, a leghálásabb köszönetét és elismerését nyilvánítja.

240. Az abaúji ref. egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán megerősítéseket felterjeszti a fulókercsi egyház kérvényét, amelyben az elhatározott új

lelkészlak építéséhez szükséges építési összeg fedezése végett az egyház község által elhatározott 7547 pengő rendkívüli egyházi adó kivetéséhez a felsőbb egyházhatóság jóváhagyását kéri. A rendkívüli adó útján fedezendő ezen összeg 60%-a állami egyenes adó után, 5%-a személyadóként és 35%-a a templom-székek után kivetett megváltási összeg alakjában lenne fizetve.

Egyházkerületi közgyűlés a szabályszerű presbiteri és egyházközségi közgyűlési határozatokon alapuló, az egyház rendkívüli szükségletei által igényelt rendkívüli adó kivetést tudomásul veszi és arra a kérvényező egyháznak a felhatalmazást megadja.

241. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata alapján felterjeszti a cserépfalui egyház kérelmét, melyben a IV. számú férfi tanító és az V. számú női tanító újonnan megállapított díjleveléhez a felsőbb egyházi hatóság jóváhagyását kéri.

Egyházkerületi közgyűlés a cserépfalui egyház szabályszerű alakban létrejött és tartalmi szempontból aggálytalan, IV. sorszámú férfi tanítói és V. számú női tanítói állásra vonatkozó díjleveleit tudomásul veszi, megerősíti és záradékolni rendeli.

242. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata alapján felterjeszti a csobaji egyház kérelmét, melyben nevezett egyház I. kántortanítójának. II. tanítójának és az újonnan szervezett III. tanítói állás díjleveleinek felsőbb egyházhatósági megerősítését kéri.

Egyházkerületi közgyűlés arra való tekintettel, hogy a kérvényező egyház I. kántortanítója, II. tanítója újonnan felterjesztett díjlevelei díjlevél csonkítást nem

tartalmaznak, hanem mindössze a változó idők követelményéhez képest vannak újjá értékelve, illetve ujonnan szerkesztve, az ujonnan szervezett III. tanítói állás felterjesztett díjlevele is tartalmilag aggálytalanak mutatkozik és valamennyi díjlevélre vonatkozó szabályszerű egyházközségi határozat kimutatva van s a felterjesztett díjlevelek kellő alakban vannak felfektetve, a felterjesztett díjleveleket megerősíti és záradékolja.

243. Az abaúji egyházmegye saját jóváhagyó határozata alapján felterjeszti a felső- és alsócécei egyház kérelmét, amelyben a bemutatott s a régi díjlevél alapján ujonnan szerkesztett tanítói díjlevélhez a felsőbb egyházhatóság jóváhagyását kéri.

Egyházkerületi közgyűlés arra való tekintettel, hogy a cécei egyház megújítás végett fölterjesztett tanítói díjlevele a korábbi díjlevél csonkítását nem látszik feltüntetni s az szabályszerű egyházközségi határozatokon alapszik s kellő alakban van kiállítva, az újított tanítói díjlevelet megerősíti és záradékolja.

244. A hernádszurdoki ref. egyház 4 példányban újra fölterjeszti lelkészi díjleveleit felsőbb egyházhatósági jóváhagyás végett, amelyet az abaúji egyházmegye 1929 június hó 4-iki közgyűlésén már megerősített s amelyet egyházkerületi közgyűlésünk 1929 július 16-iki 73. számú határozatával pótlás és egyes adatok fölvilágosítása végett nevezett egyházközségnek visszaadott.

Egyházkerületi közgyűlés arra való tekintettel, hogy az ujonnan fölterjesztett adatok szerint az 1899. évi régi díjlevélben egy teljes telki állományban felvett egyházi külbirtoknak az új díjlevélben 19 kat.

hold 1083 négyszögöl területnek való csökkenése kellően okadatolva van a felterjesztett kataszteri birtokivvel és azzal a bizonyított ténnyel, hogy a lelkészi javadalmi külingatlanság említett jelentős kevesbedését részben a Hernád folyó szagatása, részben az időközben bekövetkezett államvasúti kisajátítás eredményezte és tekintettel arra, hogy a szabályszerű egyházközségi határozat is csatoltatott, — a hernádszurdoki ref. egyház újított lelkészi díjleveleit megerősíti és záradékolja.

245. Az abaúji egyházmegye saját jóváhagyó határozata alapján felterjeszti a nagykinizsi egyház kérelmét, amelyben a Nagykinizsen 35 éve szünetelő és a folyó évben újonnan szervezett lelkészi állás díjlevelének a felsőbb egyházhatósági megerősítését kéri. Az egyházmegye esperesének felterjesztő jelentése szerint bár a régi lelkészi díjlevél elveszett, a régi lelkészi díjlevél szerinti 24.000 □-öl földjavadalom és 10 köből párbér az új díjlevélben 60.000 □-öl földre egészített ki, a termény fizetés pedig két földbirtokos elhatározása folytán 7—8 hektoliterben állapított meg, a hiány azonban a miniszteri becslés szerint bőven kárpótoltatott.

Egyházkerületi közgyűlés a szabályszerű közgyűlési határozaton nyugvó, kellő alakban kiállított s az esperesi jelentés adatai szerint a régihez képest csonkítást nem tartalmazó nagykinizsi lelkészi díjlevelet megerősíti és záradékolja.

246. Az abaúji egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a pányoki leányegyház kérelmét, amelyben újított tanítói díjleveléhez a felsőbb egyházhatóság jóváhagyását kéri.

Egyházkerületi közgyűlés a pányoki leányegyház felterjesztett újított tanítói

díjlevelét, miután az a becsatolt egyház-községi szabályszerű határozatokon nyugszik, amelyek az újított díjlevelnek a régítől eltérő pontjait kellőképen megvilágítják és megindokolják s mert díjlevel-csonkítás nem mutatkozik, megerősíti és záradékolja.

247. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a ricsei egyházban újonnan szervezett IV. tanítói állás díjlevelét megerősítés végett.

Egyházkerületi közgyűlés a ricsei egyházban újonnan szervezett IV. tanítói állás kellő alakban kiállított, törvényszerű határozaton nyugvó s tartalmilag aggálytalan díjlevelét megerősíti és példányait záradékolja.

248. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a simai leányegyház előkönyörgő tanítójának újított díjlevelét megerősítés végett.

Egyházkerületi közgyűlés a simai leányegyház előkönyörgő tanítójának újított díjlevelét, arra tekintettel, hogy az a régi díjlevel szerint csonkulást nem tüntett föl, törvényszerű egyházközségi határozaton alapszik, kellő alakban van kiállítva s tartalmilag egyébként is aggálytalan, megerősíti és záradékolja.

249. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a taktaszadai egyház újonnan szervezett II. tanítói és III. tanítói állásának díjlevelét megerősítés végett.

Egyházkerületi közgyűlés a taktaszadai egyház újonnan szervezett II. tanítói és III. tanítói állásának felterjesztett új díj-

levelét, miután azok szabályszerű egyházközségi határozatokon alapúlnak, kellő alakban állítottak ki s tartalmilag is aggálytalanok, megerősíti és záradékolja.

250. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a tiszaozlári egyház újított lelkészi és tanítói díjlevelét 4—4 példányban megerősítés végett.

Egyházkerületi közgyűlés a tiszaozlári egyház felterjesztett újított lelkészi és tanítói díjlevelét arra való tekintettel, hogy a felterjesztett újított díjlevelek, bár azok a változott viszonyok szerint felfektetett új és változott tételeket tartalmaznak, ezek a változások a szabályszerű egyházközségi határozatok szerint a régi díjlevelek értékein mitsem változtatnak és csonkulást nem tartalmaznak s kellő alakban vannak kiállítva, megerősíti és záradékolja.

251. A gömör—tornai egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a zubogyi egyház újonnan szerkesztett tanítói díjlevelét megerősítés végett, amelyben a régi díjlevélben tévesen fölvevett s a természetben nem létező ingatlan, továbbá a jelenben már eltörölt tandíjtételek nem szerepelnek, a díjlevél alapján a régi értékegységet a közigazgatási bizottság javaslatára a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter leszállította, ami által az államsegély növekedett.

Egyházkerületi közgyűlés a zubogyi egyház felterjesztett újonnan szerkesztett tanítói díjlevelét, amely a régi díjlevélből való eltéréseket is kellően megindokoló, szabályszerű alakban létrejött egyházközségi határozaton, a közigazgatási hatóság közbenjöttével felvett javadalmi jegyzőkönyvön alapszik, valóságos díjlevélcson-

kítást nem tartalmaz s kellő alakban állítatott ki, megerősíti és záradékolja.

252. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti hozzájárulás végett az erdőbényei egyház kérelmét, amelyben a nevezett egyház a közte, mint vevő és Miklósi Gyula erdőbényei lakos, mint eladó közt Erdőbényén 1929 február 22-én kelt és az erdőbényei 341. sz. tkvi betétben 5317. hrsz. alatt felvett ingatlanra vonatkozóan 100 P vételárban létrejött adás-vételi szerződéséhez kért felsőbb jóváhagyást.

Egyházkerületi közgyűlés az erdőbényei egyház, mint vevő és Miklósi Gyula erdőbényei lakos, mint eladó között Erdőbényén 1929 február 22-én kelt, az erdőbényei 341. sz. tkvi betétben 5317. hrsz. alatt felvett ingatlanra vonatkozóan 100 pengő vételárban létrejött, kellő alakban elhatározott, értékelés tekintetében aggálytalan és az egyház tehermentes tulajdonszerzését eredményező adás-vételi szerződéshez hozzájárul és a szerződést záradékolja.

253. A felsőregmeci egyház az abaúji egyházmegye útján felterjeszti jóváhagyás végett a közte mint eladó és S. Juhász Andrásné mint kiskorú gyermekei gyámánya vevők között az egyház tulajdonát képező, a felsőregmeci 8. számú betétben 98. hrsz. alatt felvett 221 □-öl kiterjedésű belingatlanra 442 pengő vételárban célzott adás-vételi szerződést. Az 1929 július 16-iki egyházkerületi közgyűlés ezen szerződést pótlás végett a kérvényező egyháznak visszaadta, miután az egyházi törzsvagyont képező ingatlanak készpénz vagyona való átváltoztatására a jelenbeni pénzviszonyok mellett kellő indokot nem látott és mert a szerződésből szabatosan az sem tűnt ki, hogy a szerződésbe vevőként kk. Juhász Pál, András, József és János-e, vagy pedig gyámanyjuk özv. Juhász Andrásné.

Egyházkerületi közgyűlés az egyház által felterjesztő jelentésében felhozott indokokra tekintettel a célzott adás-vétel ellen elvileg kifogást nem emel. Ellenben arra való tekintettel, hogy a vevő személye tekintetében az egyházkerületi közgyűlés által megkivánt szabatos fogalmazás a szerződésben pótolva nem lett s a felterjesztő jelentésben említett újabb keletű presbiteri és egyházkerületi jegyzőkönyv az iratok mellől szintén hiányzik, ezek pótlása végett az egyházat felhívja, úgy az iránt is előleges intézkedés végett, hogy az ingatlan ellenében befolyandó készpénz értékálló és a pénz esetleges csökkenése ellen is biztosítást nyújtó elhelyezése előlegesen tanusíttassék, mely hiányok pótlása után feljogosítja az egyházkerület elnökségét a szerződés végleges megerősítésére.

254. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a kenézlői egyház kérelmét, amelyben nevezett egyház a közte, mint eladó és Kecskeméti Károly kenézlői lakos, mint vevő között az egyház tulajdonát képező, a kenézlői 331. betétben felvett 1000 négyszögöl szántóra 1840 pengő vételárban kötött adás-vételi szerződéshez felsőbb hatóság jóváhagyását kéri.

Egyházkerületi közgyűlés a kenézlői egyház, mint eladó és Kecskeméti Károly vevő között 1929 augusztus 26-án kötött ezt az adás-vételi szerződést, miután azt már előzően elvileg a felsőbb egyházi hatóság is engedélyezte, szabályszerű egyházkerületi közgyűlési határozaton nyugszik, a becsatolt értékbizonylattal a vételár is igazolva van, jóváhagyja, útasítja azonban a kenézlői egyházat, hogy az eladott

ingatlant terhelő 100.000.000 korona s jár. iránti zálogjognak ezen ingatlanról való töröltetése iránt haladéktalanul intézkedjék.

255. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a mezőzombori egyház kérelmét, amelyben a nevezett egyház ifj. Semsei András, mint eladó és a nevezett egyház, mint vevők között a mezőzombori 275. sz. tjkvban 134.135 hrsz. alatt felvett házbelsőségre 3600 pengő vételárban létrejött adás-vételi szerződéshez felsőbb egyházhatósági jóváhagyást kért s egyben a vételár kifizetéséhez 4000 pengő kölcsön felvételének az engedélyezését kéri.

Egyházkerületi közgyűlés a felterjesztett, ifj. Semsei András és a mezőzombori ref. egyház között a mezőzombori 275. sz. betétben 134.135. hrsz. alatt foglalt házasbelsőségre létrejött, törvényszerű alakban elhatározott, mezőzombori egyház énekvezéri lakása céljaira szolgáló adás-vételi szerződés és a vételár kifizetésére elhatározott 4000 pengő kölcsön felvételét jóváhagyja.

256. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti a tiszatarjáni egyház kérelmét, amelyben nevezett egyház, mint eladó és Bak Ferenc és neje és Ádám Vince tiszatarjáni lakosok, mint vevők között a tiszatarjáni 87. sz. tkvi betétben 25. és 26. hrsz. alatt foglalt belsőségekre nézve 2550 pengő és 850 pengő vételárban létrejött két adás-vételi szerződéshez felsőbb egyházhatósági jóváhagyást kér. Az egyház ezen ingatlanok eladását a már megvett új iskolatelek ára és az iskola építés költségei fedezése céljából kívánja eszközölni.

Egyházkerületi közgyűlés a tiszatarjáni egyház, mint eladó és Bak Ferenc és neje, nemkülönbén Adám Vince és neje

között, mint vevők között a tiszatarjáni 87. sz. tkvi betétben 25. és 26. hrsz. alatt 2550 pengő és 850 pengő vételárban létrejött adás-vételi szerződésekhez, miután azok kellő alakban elhatározottak és az egyház részéről célzott eladás, illetve a törzsvagyon elidegenítés kellően okadatolt, jóváhagyja.

257. Az alsózempléni egyházmegye saját tudomásul vevő határozata kapcsán felterjeszti a vajdácskai egyház jelentését, amelyben nevezett egyház felterjeszti a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium azon leiratát, amelyben hozzájárul a II. tanítói állás megszervezéséhez azon feltétel alatt, hogy az iskolafenntartó egyház a tanítói állás javára lakást és kertilletményt, vagy törvényszerű lakásrészt és a mindenkori kezdő tanítói illetmény 20%-át köteles fizetni.

Egyházkerületi közgyűlés a felterjesztést, miután az közgyűlési határozatot nem igényel, de különben is a felterjesztéshez semmi irat mellékelve nem lett, a jelentésnek egyébkénti tudomásul vétele mellett a felterjesztő egyházmegyéhez visszaküldi.

258. A közgyűlés tárgysorozata teljesen letárgyalatván, Juhász László gömör-tornai esperes a közgyűlés tagjainak hálás elismerését és köszönetét tolmácsolja az elnökségnek, a bölcsességgel, tapintattal szakavatottsággal s fáradhatatlan munkássággal és lelki odaadással végzett vezetéséért, amely egyedül tette lehetővé, hogy a gazdag tárgysorozat aránylag rövid idő alatt tárgyalatott s mindenen ékesen és szép renddel végbementek.

Dókus Ernő elnöklő főgondnok elnöktársa nevében is megköszönvén a hálás megemlékezés szívből fakadó érzelmeinek

nyilvánítását, amidőn az előadói karnak nagy buzgalommal végzett munkásságáért s a közgyűlés minden egyes tagjának a megjelenésért és kitartásért köszönetét nyilvánítja, — a közgyűlést berekeszti.

259. Mindezen jegyzőkönyvi pontok hitelesítettnek.

Kmf.

Dókus Ernő

egyházkerületi főgondnok,
világi elnök

Dr. Révész Kálmán

ref. püspök,
lelkészi elnök

Janka Károly

egyházkerületi lelkészi főjegyző

II. Bírósági ügyek.

1929 október 29.

I.

A tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság, az abaúji egyházmegye közigazgatási bíróságának Szikszón, 1929 június 3-án hozott ítéletét — Kovács Ferenc volt felsőnovaji kántortanítónak a felsőnovaji egyházzal szemben támasztott követelése tárgyában — indokainál fogva helybenhagyja.

II.

A tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság, az alsózempléni egyházmegye fegyelmi bíróságának Sárospatakon, 1929. évi október 3-án hozott ítéletét — a hernádnémeti-i gondnokválasztás megsemmisítése tárgyában — feloldja, útasítván a nevezett bíróságot új vizsgálattartásra s új ítélet hozatalára.

Az egyes pontokat jegyezték:

Janka Károly lelkészi főjegyző a 161, 162, 164—166, 174, 219. és 259 pontokat.

Marton János lelkészi aljegyző a 175—196, 225—227, 229. és 230. pontokat.

Lengyel István lelkészi aljegyző a Jelenvoltakat, a 163, 165, 218, 220—224, 228, 231—239, 258. Bír. I., II. pontokat.

Domby László világi főjegyző a 201—216. pontokat.

Dr. Horváth Zoltán világi aljegyző a 240—257. pontokat.

Szilva István tanügyi-bizottsági előadó a 217/1—10. pontokat.

Enyedy Andor belmissziói előadó a 200. pontot.

Dr. Trócsányi József a 197—199. pontokat.

Tárgymutató.

I. Közgyűlési ügyek.

Jelenvoltak névsora.

161. Püspök Úr imádsága.
162. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok gyűlést megnyitó beszéde.
163. A gyűlésről elmaradtak igazolása.
164. Tisztességtétel Cziáky Endre esperesnek.
165. Szentmártony Dániel megválasztott lelkészi tanácsbírónak, Dr. Mátyás Ernő a theol. akad. tanárképviselőjének és zsinati pótképviselőnek kijelentetik.
166. Dókus Gyula emléke a dunántúli egyházkerület részvételében.
167. A bírósági ülés idejének és helyének kihirdetése.
168. Vélemény az egyházalkotmányról és kormányzatáról szóló törvénytervezet felett.
169. Nyilatkozat az orsz. lelk. nyugdíjintézet alapelveire nézve.
170. A tavaszi egyházkerületi gyűlés idejéről egyházmegyék nyilatkoznak.
171. Nyilatkozat a gróf Ráday-féle indítványról.
172. Nyilatkozat a konventi hivatalos lap kiadása tárgyában.
173. Három egyházmegye nyilatkozata a vallás-pedagógiai tanfolyamokról.
174. A megszűnt, vagy megszűnés lehetősége előtt álló egyházi javadalmak telekkönyvi ügye.
175. A főiskolai internátusi díj felemelése.
176. A betegsegélyező egyleti díj felemelése.
177. A sárospataki főiskolában Károlyi Gáspár emlék-ünnepély tartása.

178. Ugyanott Bethlen Gábor emlékünnepély tartása.
179. Szabó Ernő főiskolai ének- és zenetanárrá választatik.
180. A „Perked—Mosolygó“-i birtokvita birói egyezség-gel való elintézése tudomásul vétetik.
181. A báró Vay—Geymüller és báró Vay—Almássy alapítványok növelése.
182. A szegi haszonbérszerződés megerősítetik.
183. Az istvánházi iskola örök haszonvételi joga az állam részére átruháztatik.
184. Az istvánházi bérlőnek bérleszállítás adatik.
185. A kilátásban levő 240.000 P építkezési államsegély terhére függő kölcsön felvétele engedélyeztetik.
186. Bódy Dénes gimn. vallásanár személyi pótléka.
187. A sárospataki főiskola 1928—29. évi zárszámadása jóváhagyatik.
188. A sárospataki főiskola 1929—30. évi költségvetése megerősítetik.
189. Az üresedésben levő főiskolai igazgató-tanácsosi hely betöltése elhalasztatik.
190. A sárospataki állami tanítóképző-intézet átvételéről szóló jegyzőkönyv tudomásul vétetik.
191. A tanítóképző-intézeti bizottság kiegészítése tudomásul szolgál.
192. A tanítóképző-intézetről szóló igazgatói jelentés tudomásul szolgál.
193. A tanítóképző-intézet 1929—30. évi költségvetése elfogadtatik.
194. A tanítóképző-intézet tanárai felszólíttatnak, hogy hajlandók-e az egyházkerület szolgálatába lépni.
195. Kovács Dezső a tanítóképző-intézet igazgatójává nyilváníttatik.
196. A szervezeti szabályzat munkában való létéről szóló jelentés tudomásul vétetik.
197. A tanítóképző-intézetnél egy iskolaszolgai állás rendszeresítetik.
198. A tanítóképző-intézet tanáraitra nézve a főiskolai tanárookra nézve érvényben levő baleseti és betegsegélyzési szabályzat alkalmaztatik.

199. A tanítóképző-intézet igazgatója az egyházkerületi közgyűlés tanácskozó tagjává nyilvánítatik.
200. A belmissziói bizottság jelentése az egyetemes konventre felterjesztetik.
201. A középiskolák I. félévi munkájáról szóló jelentés megtétele kötelezőleg elrendeltetik.
202. Ady Lajos jubileumi üdvözlése.
203. A középiskolai előadói jelentés örömmel vétetik tudomásul.
204. Bálint József, Szathmáry Lajos és Szabó Károly okl. tanárok helyettesi minőségben továbbra is alkalmaztatnak. Egy új helyettes tanári állás szervezése jóváhagyást nyer.
205. A főiskolai igazgató-tanácsnak az ifjúsági könyvtár gyarapításáról, korcsolyapálya létesítéséről, a filmengedélyről, rajzkiállításról, gyorsírási versenyről, az éneket, zenét magánúton tanulók nyilvános vizsgájáról szóló jelentése tudomásul szolgál.
206. A sárospataki főgimnázium tanárainak külföldi tanulmányútja.
207. A középiskolai előadó jelentése a miskolci reál-gimnázium tanulmányi állapotáról.
208. Jelentés a miskolci reálgimnáziumi beiratkozásokról, Imreh Zsigmond rajztanár végleges alkalmazásáról s az intézet mellé internátus állításának szükségéről.
209. Kiss Lajos reálgimnáziumi tanár nyugalombavonulása.
210. A miskolci leánygimnáziumhoz Bertalan Róza helyettes tanári alkalmazása.
211. A leánygimnázium 1928/29. évi számadása jóváhagyólag vétetik tudomásul.
212. A leánygimnázium 1929/30. évi költségelőirányzata jóváhagyatik.
213. A leánygimnáziumba történt beiratításokról jelentés tudomásul vétetik.
214. A rendkívüli tárgyak tanítása a leánygimnáziumban.
215. Demes Péter leánygimn. vallástanár fizetéspótlása.
216. Tanítónőképző intézet felállításának szüksége.
217. Jelentés a népiskolák 1928/29. tanévi állapotáról.

- 217/1. A tanítói fizetéseknek államsegéllyel az érték-egység mellőzésével a díjlevél alapján való ki-egészítése kéretik.
- 217/2. Felterjesztés a 8 osztályúvá fejlesztendő népiskola vallástani tantervének kidolgozására.
- 217/3. Felterjesztés a népiskolai tankönyvek olcsóbbá-tétele érdekében.
- 217/4. Felterjesztés az egyházmegyei szakfelügyelet kiépítése iránt.
- 217/5. Javaslat a népiskolai statisztikai kimutatások új beosztására nézve.
- 217/6. Tanítók tanévközi eltávozása, oklevél nélküli segédtanítók alkalmazása szabályozandók.
- 217/7. Az iskolai felszerelések céljára államsegély ki-eszközlése.
- 217/8. Felterjesztés aziránt, hogy a népiskola 8 osztá-lyúvá fejlesztésénél a földművelő nép életviszo-nyai figyelembevételnek és hogy egyházköz- ségeink dologi kiadással se terheltessenek.
- 217/9. A ref. népiskolai tanterv előkészítése.
- 217/10. Gaál Ferenc népiskolai tanügyi biz. tag üdvözlése.
218. Illyés Bertalan püspöki titkár a VIII. fiz. oszt. 1. fokozatába léptették elő.
219. A lelkészképesítő vizsgálatokról szóló jegyző- könyvek.
220. A missziói munka fedezet hiányában nem segé- lyezhető.
221. Az egri egyháznak a békebeli missziói segély iránti kérelme nem teljesíthető.
222. A ricsei egyháznak a kerületi köztartozások mér- séklése iránti kérelme nem teljesíthető.
223. A püspöki javadalmi földek kezelésére egységes szabályokat alkotni sürgősen.
224. Kurdy Istvánné tanítóözvegy évjáradék, vagy vég- kielégítés adása iránti kérelme nem teljesíthető.
225. Az abaújtvári szabályrendelet jóváhagyása.
226. A martintelepi egyház anyásítása.
227. Az alsóborsodi vallássérelmi esetek bejelentetnek.
228. A diósgyőri temető tulajdonjogi megosztása.

239. Az amerikai magyar ref. egyházakkal való kapcsolat kiépítése.
230. A nemzeti érzés iskolai fokozottabb ápolása a nemzeti jelvény előtti tisztelgés, valamint a Hymnusz és Szózat énekeltetésének rendszeresítése által.
231. Cigánd kölcsönügye. Dologi tandíjpótló államsegély rendezése iránti felterjesztése.
232. A lelkészhitoktatók sérelmezett fizetési ügye.
233. Farkas Lajos vajdácskai lelkész káplántartásra nem ajánltatik.
234. A karcasai egyház iskolaügyi panasza.
235. A missziói előadók támogatása.
236. Gömör—torna azon felterjesztése, hogy az egyházlátogatás és iskolai körlátogatás egyidejűleg teljesíttessék, nem hagyatik jóvá.
237. A Magyar Ref. Énekvezérek Egyesületének a „Zeneközlöny“ c. folyóirat támogatása iránti kérelme a pénzügyi választmányhoz letétetik s az egyházak jóakarató figyelmébe ajánltatik.
238. A Kocsis Jenő és Verebélyi Dezső lelkészek terhére megállapított bírság felére szállíttatik le.
239. A miskolci leánygimnázium magas színvonalát tárgyazó jelentések örömmel vétetnek tudomásúl.
240. A fülökércsi egyház rendkívüli adókiivetése jóváhagyatik.
241. A cserépfalui IV. és V. tanító állások díjlevelei megerősíttetnek.
242. A csobajai I., II. és III. tanítói állások díjlevelei megerősíttetnek.
243. A felső- és alsócécei tanítói díjlevél megerősíttetik.
244. A hernádszurdoki lelkészi „ „ „
245. A nagykinizsi „ „ „
246. A pányoki tanítói „ „ „
247. A ricsei IV. tanítói állás díjlevele „
248. A simai előkönyörgő tanítói állás díjlevele megerősíttetik.
249. A taktaszadai II. és III. tanítói állások díjlevelei megerősíttetnek.

250. A tisztaoszlári lelkészi és tanítói díjlevelek megerősítetnek.
251. A zubogyi tanítói díjlevél megerősítettik.
252. Az erdőbényei egyház adás-vételi szerződése jóváhagyást nyer.
253. A felsőregmeci egyház adás-vételi szerződésének megerősítésére a hiányzó alakiságok teljesítése ellenében az egyházkerületi elnökség feljogosítottatik.
254. A kenézlői ingatlaneladás jóváhagyatik.
255. A mezőzombori egyház adás-vételi szerződése jóváhagyatik.
256. A tiszatarjáni egyház ingatlaneladása jóváhagyatik.
257. A vajdácskai egyháznak a II. tanítói állás szervezésére vonatkozó iratai az alsózempléni egyházmegyéhez visszaküldetnek.
258. Juhász László esperesnek az elnökség iránt kifejezett köszönete és a gyűlés berekesztése.
259. A jegyzőkönyv hitelesítése.

II. Bírósági ügyek.

I. Kovács Ferenc volt felsőnovaji tanítónak a felsőnovaji egyházzal szemben támasztott követelése ügyében az abaúji egyházmegye I. fokú ítélete helybenhagyatik.

II. Az alsózempléni egyházmegye a hernádnémetii gondnokválasztás ügyében új vizsgálat tartásra s új ítélelhozatalra útasítottatik.

Betűsoros névmutató.

- Abaúji egyházmegye 235.
Abaújvár 225.
Ady Lajos 202.
Alsóborsodi egyházmegye 173, 174, 227.
Alsóborsodi egyházmegyei elnökség 235.
Alsó és Felsőcéce 243.
Alsózempléni egyházmegyei elnökség 235.
Ároktó 227.
Bálint József 204.
Bernáth Aladár 191.
Bertalan Róza 210.
Berzék 165.
Bódy Dénes 186.
Bónis Aladár 163.
Bottlik István báró 163.
Cziáky Endre 164.
Cigánd 231.
Cserépfalu 241.
Csobaj 242.
Demes Péter 215.
Diósgyőr 228.
Dókus Ernő egyházker. főgondnok 162, 164, 166, 170.
Dunántúli egyházkerület 166.
Eger 221, 227.
Egyetemes Konvent 168, 169, 172, 173, 174, 208, 217/1—9,
223, 227, 229, 230, 231, 232, 234.
Egyházak általában 200, 217/1—9, 220, 230, 231, 232, 237.
Egyházkerületi belmissziói-bizottság 220.
” elnökség 170, 185, 208, 216, 253, 258.
” pénzügyi választmány 186, 215, 231, 237.
” pénztár 238.

- Egyházmegyék általában 168, 169, 170, 171, 172, 173,
174, 200, 235.
Elekes Imre 191, 196, 203, 206.
Emőd 227.
Erdőbénye 252.
Farkasfalvi Farkas Géza 163, 206.
Farkas Lajos 233.
Felsőborsodi egyházmegye 171, 235.
Felsőregmec 253.
Fulókércs 240.
Gaál Ferenc 217/10.
Gömör-tornai egyházmegye 174, 235, 236.
Hallgató Sándor 206.
Heves 165.
Hernádkak 165.
Hernádszurdok 244.
Illyés Bertalan 218.
Imreh Zsigmond 208.
Imola 165.
Iskolák általában 217/1—9, 230, 231, 232.
Istvánházi bérlő 184.
Jakob Károly dr. 206.
Juhász László 196.
Karcsa 165, 234.
Kenézlő 254.
Kiss Ernő 229.
Kiss Lajos 209.
Kocsis Jenő 238.
Kovács Dezső 191, 195, 196, 198, 199.
Középiskolák általában 201.
Középiskolai igazgatók 201.
Kupa 165.
Kurdy Istvánné özv. 224.
Láca 165.
Ládbessenyő 165.
Lelkészek általában 200, 220.
Lelkész-hitoktatók 232.
Lelkészképesítő-bizottság 219.
Magyar Ref. Énekvezérek Egyesülete 237.
Magyary Károly 191.

- Maklár 227.
 Martintelep 226.
 Marton János 163.
 Mátyás Ernő dr. 165, 191, 196.
 Mezőzombor 255.
 Miskolc 226.
 Miskolci ref. leánygimnázium 210, 212, 213, 214, 215,
 216, 239.
 Miskolci ref. leánygimnázium igazgatója 211, 239.
 „ „ „ igazgató-tanácsa 211, 212,
 „ 213, 214, 215, 216, 239.
 Miskolci ref. leánygimnázium tanári kara 239.
 „ „ reálgimnázium 207, 208, 209.
 „ „ „ igazgatója 208, 209.
 „ „ „ tanári kara 207.
 Molnár László 232.
 Nagy Barna dr. 163.
 Nagykinizs 245.
 Népiskolai Tanügyi-Bizot'ság 217 1—10.
 Országos Zsinat 165, 168, 169.
 Pányok 246.
 Regéczy József dr. 211.
 Révész Kálmán dr. püspök 161, 170.
 Ricse 222, 247.
 Sárospataki főiskola 175—189-ig, 196, 201—205-ig.
 „ „ „ gimn. tanártestülete 203.
 „ „ főisk. gazd. választmánya 180—188-ig, 204.
 „ „ „ ig.-tanácsa 175—189-ig, 201—205-ig.
 „ „ „ ügyvezető gondnoka 185.
 Sárospataki tanítóképző-intézet 190—199-ig.
 „ „ „ bizottsága 190—199-ig.
 „ „ „ biz. elnöksége 194.
 „ „ „ „ igazg. 191—199-ig.
 „ „ „ tanári kara 194, 198.
 Sátoraljaújhely 165.
 Sima 248.
 Szabó Ernő 179.
 Szabó Károly 204.
 Szakácsi 165.
 Szalay Róbert 187.

Szathmáry Lajos 204.
Szentmártony Dániel 165.
Szilágyi Benó 206.
Szűcs István 187.
Taktaszada 249.
Tanítók általában 217/1—9, 239.
Téglássy András 163.
Tiszaoszlár 250.
Tiszatarján 256.
Tóth Mihály 191.
Trócsányi József dr. 187, 196.
Ujváry Dezső 191.
Ifj. báró Vay Miklós 181.
Vajdácska 257.
Vallás- és közoktatásügyi miniszter 206.
Verebélyi Dezső 238.
Zsóry György 163.
Zubogy 251.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a Tiszáninzeni Ref. Egyházkerület Intézőbizottságának Miskolcon 1929. évi november hó 21-én tartott ülésében.

Jelen voltak: Dr. Révész Kálmán püspök és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt Cziáky Endre, Farkas István esperesek, báró Ragályi Balassa Ferenc egyházmegyei gondnok, Kovács István, Dr. Kérészy Barna egyházkerületi tanácsbírák, Janka Károly egyházkerületi lelkészi főjegyző, intézőbizottsági tagok és Lengyel István egyházkerületi lelkészi aljegyző.

1. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnök-társa nevében is szívélyesen üdvözölve az intézőbizottság megjelent tagjait,

az ülést megnyitja.

2. Elnökség jelenti, hogy a Mecner Béla egyházmegyei gondnok és Elek József esperes, intézőbizottsági tagok, bejelentették az ülésről való kényszerű elmaradásukat.

A bejelentés tudomásul vételével, elmaradásuk igazoltatik.

3. Dr. Révész Kálmán püspök az ügy bevezetése-ként előterjeszti, hogy f. évi október hó 29. napján tartott egyházkerületi közgyűlésünk 215. sz. határozatával az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz tette le véleményezés céljából a középiskolai igazgatótanács azon javaslatát, amely szerint Demes Péter miskolci leánygimnáziumi vallástanár részére előző lelkészi szolgálata után ma élvezett fizetésén felül évi 3949 pengő fizetési pótléket adjon egyházkerületünk s hogy ugyanazon egyházkerületi közgyűlés 186. sz. határozatával pedig Bódy Dénes sárospataki gimnáziumi vallástanár azonos ügyében függőben tartotta az igazgatótanácsnak azon határozatát, mely szerint nevezettnek

nyugdíjba be nem számított lelkészi szolgálatban eltöltött éveinek méltánylásaként minden kötelezettség és anélkül, hogy ezzel a nyugdíjba való beszámítás iránt a főiskola bárminemű felelősséget vállalna, személyi pótlék gyanánt az 1929—30. tanév kezdetétől, 1929. évi szeptember 1. napjától számítottan évi 600 P személyi pótléket állapított meg.

Püspök Urunk előterjesztése után Janka Károly egyházkerületi lelkészi főjegyző ismerteti a pénzügyi választmány javaslatát. Pénzügyi választmány 1929. évi november 19-én kelt előterjesztésében sajnálattal jelenti, hogy a középiskolai igazgató-tanács által javasolt nagy összegű (3949 P) új kiadásra az egyházker. pénztárban fedezetet egyáltalában nem talál, tekintve azonban egyfelől a konventi határozat intentióját, másfelől Demes Péter leánygimnáziumi vallástanár odaadó és sikeres működését, méltányosságból javasolja, hogy az 1930. évi költségvetésbe Demes Péter vallástanár részére 1200 P fizetéspótlék felvétessék, annak kiemelésével, hogy ez a fizetési pótlék nevezett vallástanárnak csakis ideiglenesen jár addig, míg a vallástanároknak e tekintetben fennálló sérelme az Egyetemes Konvent útján egyetemlegesen nem rendeztetik s hogy a fizetési pótléknak a nyugdíj szempontjából való beszámítása iránt egyházkerületünk semmi felelősséget nem vállal.

Előadó egyébként utalva arra, hogy az egyházkerületi közgyűlés 186—1929. sz. határozata a két ügyet kapcsolatba hozta, javasolja, hogy a nyújtandó pótléket mindkét vallástanárra nézve szolgálati idejükhöz képest arányosítsa.

Egyházkerületi intézőbizottság hosszas és mélyreható tanácskozás után, melyben az intézőbizottság tagjai szinte kivétel nélkül résztvettek, súlyos aggodalommal mérlegelve az esetet, amely jövőre nézve precedens semmiképen nem lehet, mert utólagos igénytámasztásokkal lehetetlenség akár erkölcsi, akár anyagi kényszer elé

állítani iskolafenntartó testületeket, szolgálati idejük arányában Demes Péter miskolci leánygimnáziumi vallástanár részére az egyházkerületi pénztár terhére évi 800 pengő személyi pótlékot állapít meg, egyidejűleg jóváhagyja a főiskolai igazgatótanácsnak a Bódy Dénes sárospataki gimn. vallástanár részére évi 600 P személyi pótlékot megállapító határozatát, nyomatékosan hangsúlyozza azonban, hogy az így megállapított személyi pótlékok, melyek úgy a főiskola, — mint az egyházkerület költségvetésébe évről-évre állítandók be, — a nyugdíjba való beszámítás szempontjából sem a főiskolára, sem az egyházkerületre nézve semminemű kötelezettséget nem jelentenek s így azok e tekintetben nem is vállalnak semmi felelősséget.

Egyházkerületi intézőbizottság a pénzügyi választmány javaslatától eltérőleg Demes Péter vallástanár személyi pótlékát is az 1929—30. iskolai év kezdetétől, tehát 1929. évi szeptember hó 1-től számított hatállyal állapítja meg.

4. Az egyetemes konvent 66/1929. sz. határozatával közölte az egyházkerületekkel, hogy az építkező egyházak részére ezidőszerint 35.000 P tőkekamatsegélyt fordíthat. Felhívta ennek alapján az egyházkerületeket, hogy az egyházmegyékről hozzájuk beérkezett s általuk is letárgyalt tőkekamatsegély kérvényeket a kérelem indokltsága és sürgőssége alapján I. és II. helyen ajánlva és ajánlt egyházközségek egymásközti sorrendjét is megállapítva terjesszék fel s ajánlásuk megtételénél vegyék figyelembe, hogy a tőkekamatsegély elsősorban az újonnan építkező egyházak támogatására engedélyezhető s csak kivételesen részesülhetnek abban a már meglévő adósságok konvertálására fordítandó segélyért folyamodó egyházközségek. Az

egyházmegyék ez alapon a kérvényeket letárgyalták s a következő egyházakat és sorrendben hozták javaslatba:

Abaújból:

1. elsősorban első helyen Szikszó, lelkészlak és iskolaépítésből származó adósságtörlesztésre 30.000 P-nek megfelelő 1500 P-re;

2. elsősorban második helyen Fülökércs, új lelkészlak építéséből származó adósságának törlesztésére 4000 P-nek megfelelő 200 P;

3. elsősorban harmadik helyen Kiskinizs, adósságtörlesztésre 16.000 P-nek megfelelő 800 P-re;

1. második sorban első helyen Kupa templomépítésre 3000 P-nek megfelelő 150 P-re;

2. második sorban második helyen Boldogkőújfalu, adósságtörlesztésre 1000 P-nek megfelelő 50 P-re;

3. második sorban harmadik helyen Felsődobsza, adósságtörlesztésre 5130 P-nek megfelelő 256·50 P;

4. második sorban negyedik helyen Abaújdeveser, adósságtörlesztésre 1600 P-nek megfelelő 80 P-re;

Alsóborsodból:

1. elsősorban első helyen Eger, templom és lelkészlak építésre 40.000 P-nek megfelelő 2000 P-re;

2. elsősorban másod helyen Noszvaj, adósságtörlesztésre 40.000 P-nek megfelelő 2000 P-re;

3. elsősorban harmadik helyen Heves, adósságtörlesztésre 9000 P-nek megfelelő 450 P-re;

4. elsősorban negyedik helyen Ládháza, iskolaépítésre 5000 P-nek megfelelő 250 P-re;

5. elsősorban ötödik helyen Tiszaoszlár, lelkészlak és iskolaépítésre 9684 P-nek megfelelő 484 P-re;

6. elsősorban hatodik helyen Hejőbába, egyházi épületek renoválására 4000 P-nek megfelelő 200 P-re;

7. elsősorban hetedik helyen Mályi, egyházi épületek renoválására 6000 P-nek megfelelő 300 P-re;

Alsózemléből:

1. elsősorban első helyen Sára, iskolaépítésre 9000 P-nek megfelelő 450 P-re;

2. elsősorban második helyen Bodrogkeresztúr, tanítói lakás építésére 12.000 P-nek megfelelő 600 P-re;

3. elsősorban harmadik helyen Felsőberegki, templomépítésre 28.731 P-nek megfelelő 1436 P-re;

4. második sorban első helyen Mezőzombor, adósságtörlesztésre 4000 P-nek megfelelő 200 P-re.

Felsőborsodból:

1. elsősorban első helyen Nagyvisnyó, iskola és tanítói lak építésre 4000 P-nek megfelelő 2000 Pengőre;

2. elsősorban második helyen Sajóbabony, tanítói lak és iskolaépítésre 12.000 P-nek megfelelő 600 P-re;

3. elsősorban harmadik helyen Edelény, épületek renoválására s iskolaépítésre 10.000 P-nek megfelelő 500 P-re;

4. elsősorban negyedik helyen Szendrőlád, adósságtörlesztésre 8000 P-nek megfelelő 400 P-re;

1. második sorban első helyen Barcika, adósság konvertálására 4200 P-nek megfelelő 210 P-re;

2. második sorban második helyen Szalonna, adósságtörlesztésre 10.000 P-nek megfelelő 500 P-re;

3. második sorban harmadik helyen Kondó, tanítói lak építésre és adósságtörlesztésre 4000 P-nek megfelelő 200 P-re;

4. második sorban negyedik helyen Bánhorvát, építkezésre és adósságtörlesztésre 12.000 P-nek megfelelő 600P-re;

5. második sorban ötödik helyen Felsőnyárad, adósságtörlesztésre 3000 P-nek megfelelő 150 P-re;

Gömör—tornából:

1. elsősorban első helyen Bánréve, adósságtörlesztésre 5200 P-nek megfelelő 260 P-re;
2. elsősorban második helyen Zádorfalva, iskolaépítésre 5000 P-nek megfelelő 250 P-re;
1. második sorban első helyen Égerszög, templomépítésre 2000 P-nek megfelelő 100 P-re;
2. második sorban második helyen Bódvalenke, templomépítésre 500 P-nek megfelelő 25 P-re;
3. második sorban harmadik helyen Komjáti, adósságtörlesztésre 200 P-nek megfelelő 10 P-re.

Egyházkerületünk intézőbizottsága átvizsgálván az egyházmegyék által ajánlási sorrendben felterjesztett segélykérvényeket, azokat az egyetemes konvent rendelkezéseinek szem előtt tartásával és az egyházmegyei ajánlási sorrend lehető figyelembevételével a következő sorozatban és összegekre hozza javaslatba:

elsősorban:

1. helyen Eger, templomépítésre 2000 P tőkekamatsegélyre;
2. helyen Szikszó, lelkészi lak s iskolaépítésre 1500 P tőkekamatsegélyre;
3. helyen Bánréve, templomépítésre 260 P tőkekamat segélyre ;
4. helyen Sára, iskolaépítésre 450 P tőkekamat segélyre ;
5. helyen Nagyvisnyó, iskolaépítésre 200 P tőkekamat segélyre.

Második sorban:

1. helyen Fulókercs, lelkészlak építésre 200 P tőkekamat segélyre ;
2. helyen Noszvaj, adósságtörlesztésre 1000 P tőkekamat segélyre.

3. helyen Bodrogkeresztúr, tanítói lakás építésre 400 P tőkekamattal segélyre;
4. helyen Sajóbáony, iskolaépítésre 600 P tőkekamattal segélyre.
5. helyen Zádorfalva, iskolaépítésre 250 P tőkekamattal segélyre.

Harmadik sorban:

1. helyen Felsődobsza, adósságtörlesztésre 200 P tőkekamattal segélyre.
2. helyen Heves, adósságtörlesztésre 300 P tőkekamattal segélyre.
3. helyen Felsőberecki, templomépítésre 800 P tőkekamattal segélyre.
4. helyen Edelény, iskolaépítésre 400 P tőkekamattal segélyre.
5. helyen Égerszög, építkezésre 100 P tőkekamattal segélyre.
6. helyen Szendrőlád, adósságtörlesztésre 300 P tőkekamattal segélyre.
7. helyen Ládháza, iskolaépítésre 150 P tőkekamattal segélyre.
8. helyen Tiszaoszlár, iskolaépítésre 150 P tőkekamattal segélyre.
9. helyen Hejőbába, építkezésekre 100 P tőkekamattal segélyre.
10. helyen Kupa, építkezésekre 100 P tőkekamattal segélyre.
11. helyen Bodrogkőújfalu, adósságtörlesztésre 50 P tőkekamattal segélyre.
12. helyen Mezőzombor, adósságtörlesztésre 100 P tőkekamattal segélyre.
13. helyen Barcika, adósságtörlesztésre 100 P tőkekamattal segélyre.
14. helyen Szalonna, adósságtörlesztésre 300 P tőkekamattal segélyre.
15. helyen Kondó, adósságtörlesztésre 100 P tőkekamattal segélyre.

16. helyen Bánhorvát, adósságtörlesztésre 200 P tőkekamattal segélyre.
17. helyen Abaújvecser, adósságtörlesztésre 80 P tőkekamattal segélyre.
18. helyen Bódvalenke, templomépítésre 25 P tőkekamattal segélyre.
19. helyen Kiskinizs, adósságtörlesztésre 200 P tőkekamattal segélyre.
20. helyen Mályi, építkezésekre 150 P tőkekamattal segélyre.
21. helyen Felsőnyárád, adósságtörlesztésre 100 P tőkekamattal segélyre.
22. helyen Komjáti, adósságtörlesztésre 10 P tőkekamattal segélyre.

5. Dr. Révész Kálmán püspök felhívja az egyházkerületi intézőbizottság figyelmét arra a körülményre, hogy az egyházkerület által elfogadott alapszabályok értelmében az egyházkerületi lelkészi özvegy-árva gyámintézet 1930. év január hó 1-el megnyílik.

Egyházkerületi intéző-bizottság felkéri Püspök Urunkat, hogy az egyházkerületi lelkészi özvegy-árva gyámintézet megnyitásával kapcsolatos intézkedéseket körülvéli legyen szives megtenni.

6. Több tárgy nem lévén, miután a jegyzőkönyv hitelesítésére elnökség felkérte, elnök

az ülést berekeszti.

Kmf.

Dr. Révész Kálmán
ref. püspök,
az egyházkerületi intéző-bizottság
lelkészi elnöke.

Dókus Ernő
egyh.-ker. főgondok,
az egyházkerületi intéző-bizottság
világi elnöke.

Janka Károly
egyházkerületi lelkészi főjegyző.